

f

Warszawa

19–27 listopada 2021

III Międzynarodowy — Festiwal

Muzyki ————— Europy

Środkowo-Wschodniej —————

eufonie

Warsaw

19–27 November 2021

3rd International ————— Music

Festival of Central ————— and

Eastern ————— Europe

Dyrektor festiwalu:

dr hab. Rafał Wiśniewski, prof. ucz.

Rada programowa festiwalu:

dr Mieczysław Kominek (przewodniczący)
Ewa Bogusz-Moore
dr hab. Beata Bolesławska-Lewandowska, prof. IS PAN
Ol'ga Smetanová
Aleksandra Jagiełło-Skupińska
Marek Horodniczy

Rzecznik prasowy festiwalu:

Joanna Bancerowska
jbancerowska@nck.pl
(+48 22) 2 100 169
(+48) 602 720 193

Narodowe Centrum Kultury
ul. Płocka 13
01-231 Warszawa
tel. (+48 22) 2 100 100
fax (+48 22) 2 100 101
eufonie.pl
nck.pl

Festival Director:

Prof. Rafał Wiśniewski

Program Board:

Mieczysław Kominek, PhD (Chairperson)
Ewa Bogusz-Moore
Prof. Beata Bolesławska-Lewandowska
Ol'ga Smetanová
Aleksandra Jagiełło-Skupińska
Marek Horodniczy

Festival Media Spokesperson:

Joanna Bancerowska
jbancerowska@nck.pl
(+48 22) 2 100 169
(+48) 602 720 193

National Centre for Culture Poland
13 Płocka Street
01-231 Warsaw, Poland
tel. (+48 22) 2 100 100
fax (+48 22) 2 100 101
eufonie.pl
nck.pl

19 listopada
(piątek) —————

19.30

**Bujnicka / Kryger /
Kozłowski / Gierlach /
Chór Filharmonii
Narodowej / Sinfonia
Varsovia / Nagy**

Filharmonia Narodowa
Sala Koncertowa

s. — 24

22.00

**Wernisaż / Dialog
z żydowskimi
kantorami / Curran**

Centrum Kreatywności
Targowa

s. — 52

Informacje o biletach
i transmisjach na żywo: www.eufonie.pl

20 listopada
(sobota) —————

19.30

**Długosz / NOSPR /
Tali**

Filharmonia Narodowa
Sala Koncertowa

s. — 62

22.00

**Górecki
Transformed /
Adam Bałdych
Quartet**

Teatr Palladium

s. — 78

21 listopada
(niedziela) —————

14.15

**Recital wokalny /
Konieczny /
Napierała**

Bazylika archikatedralna
św. Jana Chrzciciela

s. — 94

16.00

**Chór Radia
Łotewskiego / Kłava**

Kościół Ewangelicko-
-Augsburski Świętej Trójcy

s. — 106

19.30

**Recital wokalny /
Olga Pasiecznik /
Natalia Pasiecznik**

Zamek Królewski w Warszawie
Sala Wielka (Balowa)

s. — 122

22 listopada
(poniedziałek) —————

19.30

**Wawrowski /
Sinfonia Varsovia /
Wolińska**

Filharmonia Narodowa
Sala Koncertowa

s. — 136

23 listopada
(wtorek) —————

19.30

**Freszel / Böhmová /
Kwartet Śląski**

Zamek Królewski w Warszawie
Sala Wielka (Balowa)

s. — 152

24 listopada
(środa) —————

19.30

**Tchumburidze /
Estońska Narodowa
Orkiestra
Symfoniczna / Elts**

Filharmonia Narodowa
Sala Koncertowa

s. — 168

Informacje o biletach
i transmisjach na żywo: www.eufonie.pl

25 listopada
(czwartek) —————

19.30

**Recital
wielonczelowy /
Kobekina / Okros**

Filharmonia Narodowa
Sala Kameralna

s. — 184

26 listopada
(piątek) —————

19.30

**Górecka /
Słowacka Orkiestra
Kameralna im.
Bogdana Warchala /
Camerata Silesia /
Danel**

Filharmonia Narodowa
Sala Koncertowa

s. — 196

22.00

**SEPR – interpretacje /
Oval / Sienkiewicz**

Akwarium Klub

s. — 224

27 listopada
(sobota) —————

19.30

**Vondráček /
Orkiestra Filharmonii
Narodowej / Boreyko**

Filharmonia Narodowa
Sala Koncertowa

s. — 236

WYDARZENIA SPECJALNE

8–29 listopada

**Co w romantyzmie
gra**

**Plenerowa wystawa
edukacyjna**

Kordegarda
Galeria Narodowego
Centrum Kultury
ul. Krakowskie
Przedmieście 15/17

20–27 listopada

14.00–20.00

**Dialog z żydowskimi
kantorami. Daven
Mir Dos**

**Wystawa instalacji
dźwiękowo-
przestrzennej
Alvina Currana**

Centrum Kreatywności
Targowa
ul. Targowa 56

Wydarzenie
współorganizowane przez
Instytut Adama Mickiewicza
i Narodowe Centrum Kultury

Informacje o biletach
i transmisjach na żywo: www.eufonie.pl

Informacje o biletach
i transmisjach na żywo: www.eufonie.pl

19 November
(Friday) —————

7.30 p.m.

Bujnicka / Kryger
/ Kozłowski /
Gierlach / Warsaw
Philharmonic Choir
/ Sinfonia Varsovia /
Nagy

Warsaw Philharmonic
Concert Hall

p. — 40

10.00 p.m.

Dialogue with
Jewish Cantors /
Curran

Targowa Creativity Centre

p. — 58

For information about tickets
and live streaming please visit: www.eufonie.pl

20 November
(Saturday) —————

7.30 p.m.

Długosz / NOSPR /
Tali

Warsaw Philharmonic
Concert Hall

p. — 72

10.00 p.m.

Górecki Transformed
/ Adam Bałdych
Quartet

Palladium Theatre

p. — 88

21 November
(Sunday) —————

2.15 p.m.

Vocal Recital /
Konieczny /
Napieręta

Archcathedral Basilica of St.
John the Baptist

p. — 102

4.00 p.m.

Latvian Radio Choir /
Kļava

Holy Trinity Evangelical
Church of the Augsburg
Confession

p. — 116

7.30 p.m.

Vocal Recital / Olga
Pasichnyk / Natalya
Pasichnyk

Royal Castle in Warsaw
Great Assembly Hall

p. — 130

22 November
(Monday) —————

7.30 p.m.

Wawrowski / Sinfonia
Varsovia / Wolińska

Warsaw Philharmonic
Concert Hall

p. — 146

23 November
(Tuesday) —————

7.30 p.m.

Freszel / Böhmová /
Silesian Quartet

Royal Castle in Warsaw
Great Assembly Hall

p. — 162

24 November
(Wednesday) —————

7.30 p.m.

Tchumburidze /
Estonian National
Symphony
Orchestra/ Elts

Warsaw Philharmonic
Concert Hall

p. — 180

For information about tickets
and live streaming please visit: www.eufonie.pl

25 November
(Thursday) —————

7.30 p.m.

**Cello Recital /
Kobekina / Okros**

Warsaw Philharmonic
Chamber Music Hall

p. — 192

26 November
(Friday) —————

7.30 p.m.

**Górecka / The
Bohdan Warchal
Slovak Chamber
Orchestra /
Camerata Silesia /
Danel**

Warsaw Philharmonic
Concert Hall

p. — 212

10.00 p.m.

**Experimental Studio
of Polish Radio –
Interpretations /
Oval / Sienkiewicz**

Jazz Club Akwarium

p. — 232

27 November
(Saturday) —————

7.30 p.m.

**Vondráček / Warsaw
Philharmonic
Orchestra / Boreyko**

Warsaw Philharmonic
Concert Hall

p. — 246

SPECIAL EVENTS

8–29 November

***What is Romanticism
About. Instruments
and Forms***

**Open-air educational
exhibition**

Kordegarda, Gallery
of the National Centre
for Culture Poland
15/17 Krakowskie
Przedmieście Street

20–27 November

14.00–20.00

***Dialogue with
Jewish Cantors.
Daven Mir Dos***

**Exhibition of the
sound-and-space
installation
by Alvin Curran**

Targowa Creativity Centre
56 Targowa Street

This event is co-organised by
the Adam Mickiewicz Institute
and the National Centre for
Culture Poland

For information about tickets
and live streaming please visit: www.eufonie.pl

For information about tickets
and live streaming please visit: www.eufonie.pl

Szanowni Państwo,

po raz trzeci mam zaszczyt i przyjemność zaprosić Państwa na Międzynarodowy Festiwal Muzyki Europy Środkowo-Wschodniej Eufonie. Jednym z jego głównych celów jest upowszechnianie dziedzictwa kulturowego naszej części świata. Europa Środkowo-Wschodnia jest jednym z kluczowych obszarów międzynarodowej aktywności Polski, ale też kulturowo ważnym dla nas punktem odniesienia. Wiele łączy nas z bliższymi i dalszymi sąsiadami, a ich muzyka wciąż potrafi nas zaskakiwać. Festiwal tworzy cenną przestrzeń artystycznego spotkania i dialogu. To doskonała okazja do wspólnego odkrywania i smakowania kulturowego bogactwa i różnorodności naszego regionu.

Podczas tegorocznej odsłony Eufonii usłyszymy dzieła kompozytorów oraz interpretacje muzyków z wielu krajów – od Chorwacji, po Skandynawię czy Gruzję. Ci, którzy przyjadą do nas z Zachodu, wykonywać będą kompozycje środkowoeuropejskich mistrzów. Nie zabraknie podczas Eufonii muzyki i artystów z Węgier, Czech i Słowacji. Ministrowie kultury tych państw kilka miesięcy temu docenili festiwal za popularyzację dorobku muzycznego Grupy Wyszehradzkiej, angażowanie znakomitych osobistości i instytucji oraz wzmacnianie wymiany kulturalnej pomiędzy krajami V4 w dziedzinie muzyki, a wyrazem tego uznania stała się Międzynarodowa Nagroda Wyszehradzka za 2021 rok przyznana Narodowemu Centrum Kultury.

Przewodnym motywem tegorocznego festiwalu jest romantyzm. To preludeum do przyszłorocznego jubileuszu 200. rocznicy wydania *Ballad i romansów* Adama Mickiewicza – symbolicznego początku polskiego romantyzmu. Nawiązujemy do tej epoki także dlatego, że romantyzm pozostawił bogate dziedzictwo muzyczne w naszym regionie: zaowocował tak zwanymi szkołami narodowymi i wydał wspaniałych kompozytorów. Ich dzieła usłyszymy podczas eufoniowych koncertów. Kolejny powód to wciąż nam bliskie romantyczne wartości: idee patriotyczne, odwoływanie się do rodzimych tradycji i folkloru, tęsknota za wolnością i niezależnością, umiłowanie i poszanowanie natury. Warto podkreślić, że romantyzm podczas Eufonii to nie tylko muzyka dziewiętnastowieczna, ale też romantyczne wątki w muzyce XX i XXI wieku.

Obostrzenia związane z pandemią wymusiły zmiany organizacyjne i repertuarowe, wpływając znacząco na kształt festiwalu. Dziękuję Narodowemu Centrum Kultury oraz Radzie Programowej festiwalu za podjęty wysiłek organizacyjny, determinację i konsekwencję. Wiem, że ze względu na zmieniającą się sytuację pandemiczną, która od marca ubiegłego roku ogranicza nasze życie prywatne i działalność zawodową, program Eufonii podlegał licznym modyfikacjom, ale ostatecznie zaowocował bardzo interesującą propozycją repertuarową. Czekam na zapowiedziane koncerty, festiwalowe gwiazdy i intrygujące prapremiery. Mam nadzieję, że gościom zagranicznym i rodzimym muzykom koronawirus nie pokrzyżuje planów uczestnictwa w festiwalu i będziemy ich okłaskiwać na warszawskich scenach. Ogromnie będzie nam brakować obecności Maestra Krzysztofa Pendereckiego, choć jego muzyka będzie nam towarzyszyła podobnie jak podczas poprzednich edycji Eufonii.

W tych zaskakujących i trudnych czasach wszyscy potrzebujemy potwierdzenia naszej przynależności do większej wspólnoty i odwołania do wspólnych wartości, których nośnikiem jest kultura. Artyści, którzy dotkliwie doświadczyli różnych pandemicznych ograniczeń swojej działalności scenicznej, cieszą się z każdego koncertu i bezpośredniego spotkania z publicznością. Wierzę, że polscy melomani nie zawiodą, że Eufonie – bezpiecznie i w zgodzie z obowiązującym reżimem sanitarnym – zgromadzą ludzi spragnionych bezpośredniego kontaktu z muzyką w najlepszym, światowym wydaniu, która będzie dla nich źródłem inspiracji i pozwoli na oderwanie się od codziennych problemów. Wierzę, że program festiwalu – mimo zewnętrznych okoliczności, na które nie mamy wpływu – uda się zrealizować w całości, zgodnie z planem. Henryk Sienkiewicz napisał, że „muzyka jest jak morze: stoimy na jednym brzegu i widzimy dal, ale drugiego brzegu dojrzeć niepodobna” (*Quo vadis*). Spotkajmy się na Eufoniach i zanurmy się w falach pięknych dźwięków...

Jarosław Sellin
sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Szanowni Państwo,

muzyka to najbardziej uniwersalny język świata, który „mówi z serca do serca, poza murami i poza granicami narodów” oraz „budzi w sercu pragnienie dobrych czynów”. Trudno dziś wyobrazić sobie życie bez muzyki. Wielu z nas inspirowane, codziennie nam towarzyszy. Jestem przekonany, że listopadowe spotkania z muzyką i niezwykłymi artystami zakochanymi w muzyce, podczas trzeciej odsłony festiwalu Eufonie odkryją przed słuchaczami piękno i harmonię dźwięków wykreowanych przez wybitnych twórców z Europy Środkowo-Wschodniej. Zapraszam Państwa do wspólnej podróży w czasie i przestrzeni oraz przez różne gatunki i style muzyczne.

Eufonie znane są już ze swojej różnorodności gatunkowej i kulturowej. Podczas dziewięciu dni festiwalowych zaprezentujemy różne światy muzyczne: klasykę i elektronikę, muzykę romantyczną, ale też dawną, współczesną czy eksperymentalną. Zabrzmie również jazz. W programie znalazły się także niewykonywane w Polsce utwory zagranicznych kompozytorów. Będą mieli też Państwo okazję do wysłuchania premierowych dzieł, między innymi Pawła Szymańskiego, improwizacji Adama Bałdycha i obejrzenia instalacji przestrzenno-dźwiękowej autorstwa amerykańskiego kompozytora Alvina Currana, poświęconych dziedzictwu przedwojennych żydowskich kantorów. Jest też miejsce na koncert elektroniczny – tym razem odwołujący się do dorobku Studia Eksperymentalnego Polskiego Radia, z udziałem Markusa Poppa i Jacka Sienkiewicza.

Nasze zaproszenie do udziału w festiwalu przyjęli znakomici instrumentalniści, wokaliści i dyrygenci: skrzypaczka Veriko Tchumburidze z towarzyszeniem Estońskiej Narodowej Orkiestry Symfonicznej pod dyrekcją znakomitego Olari Eltsa, solistka Olga Pasiiecznik ze swoją siostrą Natalią, Lukasz Długosz – flecista, Anu Tali – dyrygentka z Estonii, rosyjska wiolonczelistka – Anastasia Kobekina, czy wreszcie utalentowany czeski pianista Lukaš Vondraček z Orkiestrą Filharmonii Narodowej, którą poprowadzi Andrzej Boreyko.

Tegoroczny Festiwal to również miejsce spotkania z wielkimi współczesnymi polskimi kompozytorami, których już z nami nie ma. Maestro Krzysztof Penderecki osobiście i muzycznie towarzyszył Eufoniom od początku. Trzy lata temu w dniu jego 85. urodzin i w jego obecności zainaugurowaliśmy Eufonie.

Polskie Requiem zakończyło nasz festiwal przed dwoma laty. 27 listopada muzyka Mistrza po raz kolejny zabrzmie podczas finału tegorocznych Eufonii. Przypomnimy też dzieła Henryka Mikołaja Góreckiego. Poświęcamy mu różne stylistycznie koncerty, w tym z udziałem Anny Góreckiej, córki kompozytora, czy kwartetu Adama Bałdycha – znakomitego skrzypka jazzowego młodego pokolenia, który prapremierowo, na specjalne zamówienie Narodowego Centrum Kultury, zaprezentuje autorskie interpretacje kwartetów smyczkowych.

To oczywiście, że trzecia edycja Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Europy Środkowo-Wschodniej Eufonie będzie inna niż poprzednie. Ze względu na sytuację epidemiczną zostaliśmy zmuszeni do modyfikacji programu, lecz chciałbym Państwa zapewnić, że repertuar i jakość artystyczna koncertów pozostaje na najwyższym poziomie. Dostosowaliśmy organizację do aktualnych wymagań sanitarnych, aby artyści i publiczność mogli bez obaw wziąć udział w wydarzeniach. Zastosujemy wszelkie dostępne środki bezpieczeństwa.

Inaczej rzecz ujmując, tegoroczne Eufonie to romantyczna dusza i pozytywistyczne działanie. Staramy się z całą mocą, żeby festiwal odbył się w zaplanowanym kształcie i – mimo wszystkich ograniczeń – był ciekawy, ambitny, poruszający. W tym roku to ogromny „pozytywistyczny” wysiłek organizacyjny, który najwspanialej wynagrodzi nam Państwa obecność.

Ciesząc się z docenienia festiwalu przez ministrów kultury krajów Grupy Wyszehradzkiej, serdecznie zapraszam Państwa do uczestnictwa w Eufoniach na żywo i online. Życzę wielu pięknych, radosnych chwil i wzruszeń, niepowtarzalnych muzycznych inspiracji. Wierzę, że piękne dźwięki, które zabrzmieją podczas Eufonii, wypełnią nie tylko wspaniałe wnętrza sal koncertowych, ale też nasze serca.

dr hab. Rafał Wiśniewski, prof. ucz.
Dyrektor Narodowego Centrum Kultury

Szanowni Państwo,

tematem przewodnim trzeciego Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Europy Środkowo-Wschodniej jest romantyzm. W kontekście muzycznym termin ten kojarzy się przede wszystkim z epoką historyczną, obejmującą wiek XIX. Za prekursora tego romantyzmu uważa się Beethovena, a potem romantykami jest cała rzesza wybitnych kompozytorów od najstarszego Schuberta, przez prawie rówieśników – Mendelssohna, Schumanna, Chopina i Liszta, aż po Brahmsa i Czajkowskiego. Nie ma jednak powszechnej zgody na jakąś ścisłą definicję romantyzmu i romantyków, bo podaje się różne daty graniczne epoki, a takich kompozytorów, jak Liszt czy Brahms określa się jako neoromantyków. A co z Czajkowskim?

Na Eufoniach 2021 nie mamy takich „prawdziwych”, historycznych romantyków. Jest *Walc „Mefisto”* Liszta, jest Mahler i Dvořák, ale to są „późni” romantycy, w odróżnieniu od tych właściwych, jak Chopin czy Schumann. Jest jednak coś, co wszystkich tych wcześniejszych i późniejszych kompozytorów łączy: romantyczność ich muzyki. Ile jest romantyzmu w *Koncertie fortepianowym* Edvarda Griega czy w *Kwintecie fortepianowym* Juliusza Zarębskiego! Czyż nie romantykami są Henryk Mikołaj Górecki i Krzysztof Penderecki, kiedy porzucili już awangardowe eksperymenty? W ich późniejszej twórczości pojawiają się elementy „nowego romantyzmu”, który w polskich warunkach reprezentowali najwyraźniej młodzi kompozytorzy z Katowic: Eugeniusz Knapik, Aleksander Lasoń i Andrzej Krzanowski. A na tegorocznych Eufoniach mamy ważny utwór Andrzeja Krzanowskiego – *Audycję VI*. W tym samym nurcie można umieścić fundamentalnie przeciwieństwo romantycznego, estońskiego twórcę o światowej sławie – Arvo Pärta.

Wspomnę jeszcze jedną postać, w przeciwieństwie do Arvo Pärta chyba zupełnie nieznaną, a bardzo ciekawą i godną uwagi. To Dora Pejačević, chorwacka arystokratka urodzona w 1885 roku, komponująca w najczystszy... neoromantycznym stylu. Pozostawiła po sobie 38 opusów, 106 utworów: pieśni, utwory fortepianowe, muzykę kameralną i symfoniczną. Na naszym festiwalu usłyszymy jej potężną *Symfonię fis-moll* op. 41 napisaną w latach 1916–1917,

a zrewidowaną w roku 1920. W programie koncertu Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia obok symfonii chorwackiej kompozytorki znajdzie się jeszcze utwór kompozytora polskiego, związanego przez lata z Chorwacją – Ludomira Rogowskiego. Utwór zatytułowany *Dubrovačke impresije* powstał w 1950 roku.

To tylko niektóre romantyczne akcenty tegorocznego programu Eufonii, który przygotowaliśmy w znacznej części jeszcze przed epoką koronawirusowej pandemii na rok 2020. Festiwal wtedy się nie odbył, a teraz – w 2021 – mam nadzieję, że będziemy mogli zaprezentować go Państwu w całej krasie. Zachęcam do poddania się romantycznej atmosferze muzyki środkowo-wschodnio-europejskiej!

dr Mieczysław Kominek
Przewodniczący Rady Programowej

Ladies and Gentlemen,

I am honoured and pleased to invite you, for the third time, to the International Music Festival of Central and Eastern Europe 'Eufonie' (Euphonies). One of the Festival's main goals is to promote the cultural heritage of our part of the world. Central and Eastern Europe is a key area for Poland's international activity, but also a culturally important point of reference for us. We have a lot in common with our close and more distant neighbours, whose music never fails to amaze us. The Festival creates a valuable space for artistic meetings and dialogue. It is a great opportunity to discover and savour the cultural richness and diversity of our region together.

During this year's edition of 'Eufonie', we will hear works by composers and interpretations by musicians from many countries – from Croatia to Scandinavia and Georgia. Those who come to us from the West will perform compositions by Central European masters. The Festival will host music and artists from Hungary, Czechia and Slovakia. Several months ago, the Ministers of Culture of the three countries expressed their appreciation of the Festival for popularising the musical achievements of the Visegrad Group, engaging outstanding individuals and institutions, and promoting cultural exchange among the V4 countries in the field of music.

This recognition came in the form of the 2021 International Visegrad Prize awarded to the National Centre for Culture Poland.

The leitmotif of this year's edition of the Festival is Romanticism. It is a prelude to next year's 200th anniversary of the publication of Adam Mickiewicz's *Ballads and Romances* – a symbolic beginning of Polish Romanticism. We are referring to this era also because Romanticism has left a rich musical heritage in our region: it has resulted in so-called national schools and has produced excellent composers whose works we will hear during the 'Eufonie' concerts. Another reason is that Romantic values are still close to us: patriotic ideas, references to traditions and folklore, a longing for freedom and independence, as well as love and respect for nature. It is worth emphasising that Romanticism during 'Eufonie' is not only about nineteenth-century music, but also about Romantic themes in the music of the twentieth and twenty-first centuries.

The restrictions related to the pandemic have enforced certain organisational and repertoire changes, significantly affecting the shape of the Festival. I would like to thank the National Centre for Culture and the Festival Programme Board for their organisational effort, determination and consistency. I know that due to the dynamic pandemic situation, which has limited our private lives and professional activity since March 2020, the programme of the Festival has been subject to numerous modifications, but the final outcome is a very interesting repertoire proposition. I am looking forward to the concerts, Festival stars and intriguing premieres. I hope that the plans of our international and Polish guests performing at the Festival will not be thwarted by the coronavirus and we will applaud them on the stages in Warsaw. The presence of Maestro Krzysztof Penderecki will be greatly missed; however, his music will accompany us again as it did during the previous editions of 'Eufonie'.

In these surprising and difficult times, we all need some confirmation of our belonging to a larger community and a reference to the common values carried by culture. Artists, who have been particularly affected by the pandemic restrictions in terms of stage activity, enjoy every concert and direct contact with audiences. I believe that Polish music lovers will not fail us, and that 'Eufonie' – safely and in compliance with the applicable sanitary regime – will attract people seeking direct contact with music in top quality performances, which will be a source of inspiration for them and will provide them with some respite from everyday problems. I hope that the Festival programme – despite circumstances beyond our control – will be followed in its entirety as planned. Henryk Sienkiewicz wrote that 'music is like the sea. We stand on one shore and gaze at remoteness, but we cannot see the other shore.' (*Quo vadis*). Let's meet at 'Eufonie' and immerse ourselves in waves of beautiful sounds.

Jarosław Sellin
Secretary of State at the Ministry of Culture and National Heritage

Ladies and Gentlemen,

Music is the most universal language in the world, it ‘speaks directly from heart to heart, over distant seas and across the frontiers of nations’ and ‘awakens in the heart a desire for good deeds.’ It would be hard to imagine life without music today. It inspires many of us and accompanies us every day. I am convinced that the November music events with extraordinary artists sharing their love of music with us during the third edition of the Eufonie Festival will reveal to the audience the beauty and harmony of sounds created by outstanding artists from Central and Eastern Europe. I invite you to travel together through time and space, and through various genres and styles of music.

The Eufonie Festival is already well-known for its genre and cultural diversity. During the upcoming nine days of the Festival, we will present to you a variety of musical worlds: classical and electronic music, Romantic music as well as early, contemporary and experimental music. There will also be some jazz. Moreover, the Festival programme includes works by international composers which have never been performed in Poland. You will also have the opportunity to listen to premiere works by renowned artists such as Paweł Szymański and improvisations by Adam Bałdych, as well as experience space-and-sound installation by American composer Alvin Curran, dedicated to the heritage of pre-war Jewish cantors. There will also be room for a concert of electronic music – this time referring to the achievements of the Polish Radio Experimental Studio, with the participation of Markus Popp and Jacek Sienkiewicz.

Our invitation to perform at the Festival has been accepted by prominent instrumentalists, vocalists and conductors: violinist Veriko Tchumburidze with the accompaniment of the Estonian National Symphony Orchestra conducted by the excellent Olari Elts, soloist Olga Pasichnyk with her sister Natalya, flautist Łukasz Długosz, Estonian conductor Anu Tali, Russian cellist Anastasia Kobekina and talented Czech pianist Lukáš Vondráček with the Warsaw Philharmonic Orchestra conducted by Andrey Boreyko.

This year’s Festival will also be a place where you can hear works by outstanding contemporary Polish composers who are no longer with us. Maestro Krzysztof Penderecki accompanied Festival personally and musically

from the very beginning. The Festival was inaugurated three years ago, on his 85th birthday and in his presence. His *Polish Requiem* ended our Festival two years ago. On 27 November, the Maestro’s music will be heard once again during the final event of this year’s Eufonie. We will also recall selected works by Henryk Mikołaj Górecki at several stylistically diverse concerts of his music, also with the participation of Anna Górecka, the composer’s daughter, and the quartet of Adam Bałdych, an excellent jazz violinist of the young generation, who, on the special commission from the National Centre for Culture, will premiere with his own interpretations of string quartets.

Naturally, this year’s International Music Festival of Central and Eastern Europe ‘Eufonie’ will be different from the previous editions. Due to the pandemic, we have been forced to modify the programme; however, let me assure you that the repertoire and artistic quality of our concerts will remain at the highest level. We have adapted all arrangements to the current sanitary requirements to enable the artists and the audience to participate in our events without any concerns. The necessary protection measures will be applied at all Festival events.

In other words, this year’s Eufonie represent a romantic soul and positivist activity. We have done our best to ensure that the Festival takes place as planned and, despite all the restrictions, remains interesting, ambitious and moving. During the pandemic, this approach particularly requires an enormous ‘positivist’ effort from the organisers that will be best rewarded with your presence.

Most pleased with the appreciation of the Festival by the Ministers of Culture in the Visegrad Group, I cordially invite you to participate in our Festival live and online. I wish you many wonderful and joyful moments and emotions, as well as unique musical inspirations. I believe that the beautiful sounds heard during Eufonie will fill not only the magnificent interiors of concert halls but also our hearts.

Prof. Rafał Wiśniewski
Director of the National Centre for Culture Poland

Ladies and Gentlemen,

The leitmotif of the third International Music Festival of Central and Eastern Europe 'Eufonie' is Romanticism. In the musical context, this term is associated primarily with the historical period of the nineteenth century. Beethoven is considered to be the precursor of Romanticism and is followed by many outstanding Romantic composers: from Schubert and his close peers, such as Mendelssohn, Schumann, Chopin and Liszt, to Brahms and Tchaikovsky. However, there is no general agreement on one strict definition of Romanticism or Romantics, as different start and end dates of the epoch are given, with composers such as Liszt or Brahms being referred to as Neo-Romantic. And what about Tchaikovsky?

At Eufonie 2021 we do not have the 'historical' Romantics per se. There is the *Mephisto Waltz* by Liszt, there are Mahler and Dvořák, but these are 'late' Romantics, unlike the 'actual' ones such as Chopin or Schumann. Nevertheless, there is something that these earlier and later composers all have in common: the Romanticism of their music. One can find so much of it in Edvard Grieg's *Piano Concerto* and Juliusz Zarębski's *Piano Quintet*! Were Henryk Mikołaj Górecki and Krzysztof Penderecki not Romantics once they abandoned their avant-garde experiments? In their later works, there are elements of 'New Romanticism,' which in Poland was most clearly represented by young composers from Katowice: Eugeniusz Knapik, Aleksander Lasoń and Andrzej Krzanowski. This year's Eufonie feature an important work by Andrzej Krzanowski – *Audition No. 6*, Arvo Pärt, the essentially romantic, world-famous Estonian artist, can be placed in the same movement.

Let me mention one more artist who, unlike Arvo Pärt, is probably completely unknown, but is very interesting and noteworthy. This is Dora Pejačević, a Croatian aristocrat born in 1885, who composed in the purest... Neo-Romantic style. She left us 38 opuses and 106 pieces: songs, piano compositions, chamber and symphonic music. At our Festival, we will hear her powerful *Symphony in F sharp minor*, Op. 41, written in 1916–1917 and revised in 1920. Alongside the symphony by the Croatian composer, the concert

programme of the Polish National Radio Symphony Orchestra will also include a work by Ludomir Rogowski, a Polish composer associated with Croatia for many years. The piece titled *Dubrovacke impresije* was composed in 1950.

These are but a few of the Romantic accents in this year's Eufonie programme that was prepared for the year 2020, largely before the coronavirus pandemic. The Festival did not take place then, but now – in August 2021 – I hope that we will be able to present it to you in all its glory. Enjoy and let yourselves get carried away by the romantic mood of the music of Central and Eastern Europe!

Mieczysław Kominek, PhD
Chair of the Programme Board

Bujnicka / Kryger / Kozłowski /

Gierlach / Chór Filharmonii

Narodowej / Sinfonia Varsovia / Nagy

19 listopada (piątek) — 19.30

Filharmonia Narodowa
Sala Koncertowa
ul. Jasna 5
(wejście od ul. Sienkiewicza)

Ernst von Dohnányi urodził się jako Ernő, a dowody przywiązania do węgierskiej tradycji muzycznej dał w swoich utworach. W *Symphonic Minutes* op. 36 z 1933 roku pojawiają się motywy o wyraźnym węgierskim kolorycie. Ferenc Liszt kilkakrotnie dawał wyraz fascynacji tematem faustowskim. Około 1861 roku źródłem inspiracji stał się epos dramatyczny *Faust* austriackiego poety Nicolausa Lenaua. Powstały *Zwei Episoden aus Lenaus Faust: Der nächtliche Zug (Nocna procesja)* i *Der Tanz in der Dorfschenke (Taniec w wiejskiej karczmie)*. Ten drugi stał się niezwykle popularny jako *Walc Mefisto nr 1* — także w autorskiej wersji fortepianowej. *Te Deum* Zoltána Kodály powstało w 1936 roku z okazji 250. rocznicy wyzwolenia Budy z niewoli tureckiej. W dziele można dostrzec syntezę europejskiej tradycji muzycznej i węgierskiej pieśni ludowej — niecytowanej dosłownie, ale obecnej w niektórych intonacjach.

Program koncertu —

Ernst von Dohnányi
(1877–1960)

Symphonic Minutes
(*Minuty symfoniczne*)
op. 36
(1933)

na orkiestrę

- I. Capriccio: Vivacissimo possibile
- II. Rapsodia: Andante
- III. Scherzo: Allegro vivace
- IV. Tema con Variazione: Andante
poco moto
- V. Rondo: Presto

Ferenc Liszt
(1811–1886)

Mephisto-Walzer Nr. 1
(*Walc Mefisto nr 1*)
(1856–1861)

wersja na orkiestrę

przerwa

Zoltán Kodály
(1882–1967)

Te Deum
(1936)

na głosy solowe,
chór mieszany i orkiestrę

Wykonawcy:

Bożena Bujnicka
sopran

Urszula Kryger
alt

Karol Kozłowski
tenor

Wojciech Gierlach
bas

Chór Filharmonii
Narodowej

Sinfonia Varsovia

Zsolt Nagy
dyrygent

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości dyskusja na temat sztuki narodowej – jej istoty i miejsca w światowym dziedzictwie – nabrała szczególnej intensywności i znaczenia. Przypomniano wówczas pierwszą biografię Chopina, pióra Ferenc Liszta, który emanacji polskich cech narodowych dopatrywał się w rytmice i melodyce chopinowskich polonezów i mazurków, a także w dźwiękowej aurze tych utworów, wyrażającej ducha ojczyzny – zawsze obecnej w sercu kompozytora. Wątek folklorystyczny stał się stałym elementem badań dotyczących cech narodowych muzyki różnych krajów. Ale czy o przynależności do narodowej wspólnoty decydują tylko obecne w sztuce pierwiastki kultury ludowej? Historia Węgier, podobnie jak Polski, pełna jest dramatycznych zwrotów, zmian granic i wewnętrznych problemów. Twórcy określający się jako Węgrzy podlegali różnym wpływom, żyli często w oddaleniu od swych miejsc rodzimych. Ferenc Liszt był Węgrem, który nie mówił po węgiersku... Nie jest łatwo wykazać, co łączy trzech węgierskich kompozytorów, bohaterów dzisiejszego koncertu. Ostatecznie najwyższą wartością okazuje się kunszt – artystyczna wartość ich dzieł.

Ernst von Dohnányi

 Library of Congress,
Prints & Photographs Division,
[reproduction number, e.g.,
LC-B2-1234]

Ernst von Dohnányi – przyjaciel i promotor Béli Bartóka, starszy od niego o cztery lata, urodził się jako Ernő Dohnányi. Kariera pianisty, dyrygenta, wreszcie kompozytora i związana z tym sława spowodowały, że artysta przybrał niemiecką wersję swojego imienia, choć w głębi duszy pozostał Węgrem. W latach dwudziestych skomponował suitę *Ruralia Hungarica* (najpierw na fortepian – op. 32a, potem na orkiestrę – op. 32b). Echa węgierskich melodii ludowych słychać też w skomponowanych w 1933 roku **Minutach symfonicznych** (*Symphonic Minutes*) op. 36. Utwór ten, wraz z *Ruralia Hungarica*, miał stanowić kanwę baletu, jednak od prawykonania (w 1934 roku w Budapeszcie pod batutą kompozytora) ta miniaturowa symfonia pędzi żywot samodzielny. Składa się z pięciu krótkich części i już pierwsze, ulotne pasaż instrumentów dętych drewnianych w inicjalnym *Capricciu* budzą skojarzenia ze *Scherzem ze Snu nocy letniej* Mendelssohna. Intonowana przez wiolonczele w środku utworu spokojniejsza fraza ma wyraźny koloryt węgierski. Nostalgiczna *Rapsodia* wyrasta z jednego secesyjnie wygiętego motywu podanego przez rożek angielski i ukazywanego w różnych instrumentalnych ujęciach. Nieco demoniczne *Scherzo*, z wplecioną dwukrotnie, snującą się w górę melodią, stanowi antrakt przed kolejną częścią, którą jest *Temat z wariacjami* – najbardziej przesycony motywiką ludową. Zamknięty jak kłamrą tęskną melodią, graną najpierw przez rożek angielski z akompaniamentem harfy, pod koniec zostaje wzbogacony o brzmienie innych instrumentów, zwłaszcza baśniowej czelesty. Symfonię kończy żywiołowe, taneczne *Rondo* utrzymane w stylu *moto perpetuo*.

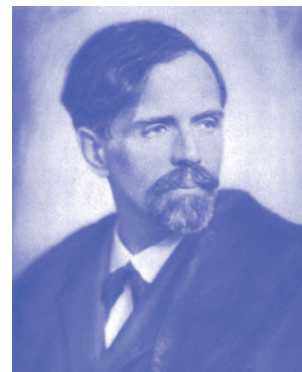
Johann Georg Faust istniał naprawdę. Encyklopedie podają daty jego życia: 1480–1536. Był alchemikiem, astrologiem,

Ferenc Liszt

 Franz Hanfstaengl / źródło: Wikimedia Commons

zajmował się magią. Budził powszechny lęk. Przypisywano mu kontakty z diabłem, do czego się zresztą przyznawał. Został zamordowany w karczmie w niewyjaśnionych okolicznościach. Tak zrodziła się legenda. Bohater wielu powieści i utworów muzycznych stał się ikoną nienasyconej ludzkiej potrzeby osiągnięcia doskonałości i szczęścia nawet za cenę pogwałcenia wszelkich moralnych praw. Czyli za konszachty z diabłem. **Ferenc Liszt** kilkakrotnie dał wyraz fascynacji motywem faustowskim. Po raz pierwszy w 1854 roku w *Symfonii Faustowskiej* skomponowanej według *Fausta* Johanna Wolfganga Goethego. Kilka lat później źródłem inspiracji stał się epos dramatyczny *Faust* austriackiego poety Nicolausa Lenaua. Powstały wówczas *Zwei Episoden aus Lenaus Faust* o tytułach *Der nächtliche Zug* (*Nocna procesja*) oraz *Der Tanz in der Dorfschenke* (*Taniec w wiejskiej karczmie*). Ten drugi utwór stał się niezwykle popularny jako **Walc Mefisto nr 1** (także w autorskiej wersji fortepianowej). Kanwą literacką jest opis wesela w wiejskiej karczmie. Mefistofeles, który namówił Fausta do udziału w uroczystości, bierze do ręki skrzypce. Jego gra wywołuje euforię przeradzającą się w szaleństwo. Faust porywa do tańca jedną z dziewczyn i w miłosnym uniesieniu wybiega z nią do lasu. Muzyka w sugestywny sposób oddaje atmosferę tego zdarzenia. Monorytmiczne, nasilające się akordy *Introdukcji* to jak odsłonięcie kurtyny. Niespokojny temat pierwszy ilustruje klimat frenetycznego tańca, który zawładnął wszystkimi biesiadnikami. Królują instrumenty smyczkowe, wspomagane przez dęte. Po pewnym czasie muzyka łagodnieje, słychać pełen słodczy temat drugi, spuentowany solową frazą skrzypiec. Można powiedzieć, że to prawdziwa pieśń miłosna, choć przecież została wywołana przez Mefistofelesa, a nie naturalne uczucie. Temat ten przybiera różne oblicza – rozlewnej melodii lub sarkastycznego w wyrazie tańca, ustępując także miejsca tematowi pierwszemu i jego rozmaitym

Zoltán Kodály

 Ernst Hoenisch / źródło: Wikimedia Commons

wcieleniom. Ukoronowaniem pełnej emocji sceny jest śpiew słowika odmalowany solowymi trylami fletu. Po wygaśnięciu miłosnej pieśni słychać glissanda harfy, jakby w oczekiwaniu na wielki finał. A ten należy do potężnego Mefistofelesa i... całej orkiestry.

Te Deum Zoltána Kodálya na sopran, alt, tenor, bas, chór mieszany i orkiestrę symfoniczną z organami powstało w 1936 roku z okazji 250. rocznicy wyzwolenia Budy z niewoli tureckiej, w związku z czym nazywane jest również *Budavári Te Deum*. Tekst to łaciński hymn przypisywany św. Ambrożemu, wykorzystywany przez wielu kompozytorów na przestrzeni dziejów. Utwór prezentuje syntezę europejskiej tradycji muzycznej opartej na chorale gregoriańskim i średniowiecznej polifonii oraz węgierskiej pieśni ludowej. Nie ma tu dosłownych cytatów, są jednak pewne typowo węgierskie intonacje wplecione w narrację przesyconą neoromantyczną z ducha ekspresją. Utwór rozpoczyna fanfara trąbek, w końcowym fragmencie słychać sopran, który na tle chóru śpiewającego ostatnie wersy hymnu i towarzyszącej w ostatnich taktach orkiestry powtarza słowa „in aeternum”.

Małgorzata Gąsiorowska

Bożena Bujnicka

Bożena Bujnicka

Artan Hürsever

Nazwana wcieleniem idealnej nowoczesnej śpiewaczki (Jacek Marczyński, „Ruch Muzyczny”); doceniana za bogaty w barwy, liryczny, nośny i wyrównany w różnych rejestrach sopran, sposób prowadzenia frazy (Jacek Marczyński, e-teatr.pl), czystość głosu i predyspozycje aktorskie (Ilona Stojewska, „Dziennik Teatralny”), siłę i dramatyzm (Justyna Rudnicka, „Ruch Muzyczny”).

Ukończyła z wyróżnieniem studia na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie na wydziale wokalnno-aktorskim w klasie Izabeli Kłosińskiej. Kształciła się także w Guildhall School of Music and Drama w Londynie w klasie Rudolfa

Piernaya. W 2017 roku ukończyła Program Kształcenia Młodych Talentów „Akademia Operowa” w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej, gdzie pracowała pod okiem Izabeli Kłosińskiej, Eytana Pessena i Matthiasa Rexrotha. W 2021 roku dołączyła do IOS (International Opera Studio) w Opernhaus w Zurychu.

Jej profesjonalny debiut sceniczny miał miejsce na deskach Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w 2015 roku w partii Amora w *Orfeuszu i Eurydyce* Glucka (w reż. Mariusza Trelińskiego). Od tamtej pory występowała jako Eurydyka (Gluck), Donna Elvira (Mozart), Hrabina (Mozart), Miss Jessel (Britten), Iris (Petitgirard), Skierka (Żeleński), Yemaya (Krauze) i in.

Jest laureatką kilkunastu konkursów wokalnych krajowych i międzynarodowych, w tym zwyciężczynią w kategorii żeńskiej Konkursu im. Paprockiego oraz laureatką I miejsca w Konkursie „Złote Głosy”, a także dwukrotną stypendystką Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Za rolę Iris we współczesnej francuskiej operze Petitgirarda *Guru* została wyróżniona prestiżową Nagrodą im. Kiepur.

Z powodzeniem śpiewa szeroki repertuar od baroku, przez klasycyzm i romantyzm, do muzyki współczesnej włącznie, mając już za sobą wydanie płyty z *La Decollazione di San Giovanni Battista* Bononciniego (w Narodowym Forum Muzyki, z Wrocławską Orkiestrą Barokową), a także kilkanaście krajowych i światowych prawykonień.

W operze w Zurychu wystąpi m.in. w dziełach Verdiego: *Il trovatore* – u boku Piotra Beczały, *Simon Boccanegra* (w roli tytułowej wystąpi Ludovic Tézier) i *Macbeth* z Anną Netrebko w roli głównej.

Oprócz śpiewu Bożena Bujnicka rozwija umiejętności reżyserskie – ma na swym koncie realizacje jako reżyser i reżyser multimediów. W 2017 roku w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej odbył się jej profesjonalny debiut reżyserski – przedstawienie *O Królestwie Dnia i Nocy* będące skróconą wersją *Czarodziejskiego fletu* Mozarta. Spektakl, bardzo dobrze przyjęty, wszedł do repertuaru tej sceny na sezon 2017/2018. Dla NFM pracowała jako reżyser realizacji wideo oraz *video supervisor*.

Obecnie, ze względu na kontrakt z Opernhaus w Zurychu, mieszka w Szwajcarii.

Urszula Kryger

Urszula Kryger

Janina Nasierowska

Mezzosopran, jedna z najbardziej uznanych polskich śpiewaczek.

Ukończyła studia pianistyczne i wokalne w Akademii Muzycznej w Łodzi. Uczestniczyła w wielu międzynarodowych konkursach muzycznych, otrzymując wysokie nagrody. Do jej największych sukcesów należą zwycięstwa w I Międzynarodowym Konkursie dla Młodych Wokalistów

im. Moniuszki w Warszawie (1992), VI Międzynarodowym Konkursie Wokalnym im. Brahmsa w Hamburgu (1994) oraz 43. Międzynarodowym Konkursie Muzycznym ARD w Monachium (1994). Odtąd jej karierze towarzyszy niesłabnące zainteresowanie melomanów i krytyki.

W 1995 roku wystąpiła w La Scali z recitalem pieśni Chopina. Rok później z wielkim sukcesem debiutowała na scenie Semperoper w Dreźnie w operze *Kopciuszek* Rossiniego w partii Angeliny. Publiczność polska i wielu krajów świata często miała okazję podziwiać jej kreacje w dziełach oratoryjnych wykonywanych pod batutą tak znakomitych mistrzów, jak: Jan Krenz, Jerzy Semkow, Rafael Frühbeck de Burgos, Sir Colin Davis, Armin Jordan.

Szczególną uwagą obdarza muzykę kameralną – jej sztuka interpretacji pieśni łączy w sobie perfekcyjność

z niezwykłą naturalnością. Doceniają to towarzyszący jej muzycy, wśród których znajdują się wybitni pianiści, jak: Hartmut Höll, Charles Spencer, Melvyn Tan i Pascal Rogé.

Ważne miejsce w jej repertuarze zajmuje muzyka współczesna – operowa, oratoryjna i kameralna.

Urszula Kryger dokonała wielu nagrań dla rozgłośni radiowych i firm fonograficznych, takich jak: Decca, Hyperion, CPO, DUX, BNL, Naxos, Channel Classics. Sześć z nich zostało nagrodzonych „Fryderykiem” – nagrodą Akademii Fonograficznej. Artystka wyróżniona została także nagrodą Fundacji im. Szymanowskiego za przemyślane i wysoce artystyczne interpretacje pieśni tegoż kompozytora.

Urszula Kryger jest również pedagogiem. Prowadzi liczne kursy mistrzowskie. Jest profesorem Akademii Muzycznej w Łodzi.

Karol Kozłowski

Karol Kozłowski

📷 Jacek Poremba

Absolwent Akademii Muzycznej w Gdańsku oraz warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. Laureat II nagrody na Międzynarodowym Konkursie Wokalnym im. Hariclei Darclée (Rumunia, 2005). Nominowany do Paszportu Polityki 2013 w kategorii „Muzyka poważna”. W latach 2007–2009 był solistą Opery Wrocławskiej, gdzie

zadebiutował jako Alfred w *Zemście Nietoperza* J. Straussa syna, a także występował w *Czarodziejskim flecie* Mozarta, *Cyruliku sewilskim* Rossiniego, *Otellu* Verdiego, *Raju utraconym* Pendereckiego i *Królu Rogerze* Szymanowskiego. Śpiewał na scenach m.in. Łotewskiej Opery Narodowej w Rydze (*Cyrulik sewilski* Rossiniego), Staatstheater am Gärtnerplatz w Monachium (*Włoszka w Algierze* Rossiniego), Opery Kijowskiej (*Król Roger Szymanowskiego*), Teatrze Narodowym w Brnie (Ferrando w *Cosi fan tutte* Mozarta) oraz Teatru Wielkiego – Opery Narodowej, gdzie występował m.in. w *Lukrecji Borgii* Donizettiego, *Borysie Godunowie* Musorgskiego, *Elektrze* R. Straussa, *Katii Kabanowej* Janačka, *Królu Rogerze Szymanowskiego*, *Strasznym dworze* Moniuszki, *Madame Butterfly* i *Manon Lescaut* Pucciniego i w *Diabłach z Loudun* Pendereckiego.

Jest cenionym wykonawcą dzieł barokowych, m.in. partii Ewangelisty w obu pasjach J.S. Bacha. Śpiewał pod batutą takich mistrzów, jak (m.in.): Fabio Biondi, Andreas Spering, Andrew Parrott, Konrad Junghänel, Christophe Rousset, Helmuth Rilling, Benjamin Bayl, Jordi Savall i Jerzy Maksymiuk. Występował w operach Rameau (*Pigmalion* i *Les Indes galantes*) i Haendla (*Alcina*, *Tamerlano* i *Ariodante*). Ostatnio w Polskiej Operze Królewskiej w Warszawie zagrał jako tytułowy Orfeusz w dziele Monteverdiego oraz Hrabia Almaviva w *Cyruliku sewilskim* Rossiniego.

Dla wydawnictwa DUX nagrał kilka albumów z liryką wokalną, w tym nominowane do nagrody „Fryderyk” pieśni Paderewskiego oraz dwa cykle Franza Schuberta: *Die schöne Müllerin* oraz *Winterreise*.

Wojciech Gierlach

Wojciech Gierlach

📷 Marek Gertsmann

Bas. Ukończył warszawską Akademię Muzyczną (obecnie Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina) w klasie Kazimierza Pustelaka z wyróżnieniem „Magna cum Laude”. Laureat wielu nagród i wyróżnień na międzynarodowych konkursach wokalnych, m.in.: Konkursie im. Ady Sari (1999, I miejsce), Konkursie Wokalnym w Bilbao (2000, II miejsce), Premio Caruso w Mediolanie (2001, nagroda główna), Konkursie im. Francisco Viñasa w Barcelonie (2004, III miejsce) oraz Nagrody im. Kiepur (2012).

W sezonie 2017/2018 zadebiutował w The Royal Opera w Covent Garden w Londynie jako Pop w *Lady Macbeth mceńskiego powiatu* Szostakowicza pod dyrekcją Antonia Pappano.

Do ostatnich jego sukcesów należy zaliczyć debiuty w Duńskiej Operze Królewskiej oraz Walijskiej Operze Narodowej jako Sir Giorgio w *Purytanach* Belliniego pod dyrekcją Carla Rizziego oraz występy jako Melisso w *Alcinie* Haendla (razem z Joyce DiDonato i The English Concert) pod dyrekcją Harry’ego Bicketa w nowojorskiej Carnegie Hall, paryskim Théâtre des Champs-Élysées i wiedeńskim Theater an der Wien.

Wystąpił również jako: Don Basilio (*Cyrulik sewilski*) w Deutsche Oper Berlin, Oroveso (*Norma*) w Teatro Nacional São Carlos w Lizbonie, Asur (*Semiramida*) w Duńskiej Operze Królewskiej w Kopenhadze, Alidoro (*Kopciuszek*) na Festival d’Aix-en-Provence, Melisso (*Alcina*) w Opéra National de Bordeaux, Orbazzano (*Tankred*) w Teatro de la Maestranza de Sevilla, Talbot (*Maria Stuarda*) w Deutsche Oper am Rhein, Hrabia Rodolfo (*Lunatyczka*) i Rocco (*Fidelio*) w Theater St. Gallen.

Jest solistą nowo powstałej Polskiej Opery Królewskiej, gdzie można go usłyszeć m.in. jako Commendatore w *Don Giovannim* oraz Don Basilio w *Cyruliku sewilskim*.

W Teatrze Wielkim – Operze Narodowej wystąpił jako Colline w *Cyganerii*, Don Alfonso w *Lukrecji Borgii*, Raimondo w *Łucji z Lammermoor*, tytułowy Figaro w *Weselu Figara*, Escamillo w *Carmen*, Gessler w *Wilhelmie Tellu*, Zbigniew w *Strasznym dworze* oraz Talbot w *Marii Stuart*.

Wojciech Gierlach występuje także z powodzeniem w repertuarze koncertowym i oratoryjnym. Jego repertuar obejmuje dzieła od barokowych po współczesne, m.in. Krzysztofa Pendereckiego i Wojciecha Kilara.

Najbliższe plany obejmują m.in. debiut w Los Angeles Opera jako Melisso (*Alcina*) oraz w Dutch National Opera w Amsterdamie jako Talbot (*Maria Stuarda*), a także powrót do Welsh National Opera jako Mefistofeles w *Fauście* Gounoda.

Chór Filharmonii Narodowej

📷 Bartek Barczyk

Chór Filharmonii Narodowej

Chór Filharmonii Narodowej rozpoczął profesjonalną działalność artystyczną w 1953 roku pod kierunkiem Zbigniewa Soi. Kolejnymi kierownikami chóru byli: Roman Kuklewicz (1955–1971), Józef Bok (1971–1974), Antoni Szaliński (1974–1978), Henryk Wojnarowski (1978–2016). Od stycznia 2017 roku dyrektorem Chóru jest Bartosz Michałowski.

Zespół koncertował w najważniejszych ośrodkach muzycznych Europy, współpracując z wybitnymi orkiestrami, m.in. Berliner Philharmoniker (wrzesień 2013). Ważnymi wydarzeniami w historii Chóru były udział w spektaklach operowych w mediolańskiej La Scali, weneckim Teatro La Fenice i teatrach operowych w Pesaro, Palermo i Paryżu. Chór FN trzykrotnie brał udział w uroczystych koncertach organizowanych dla Jana Pawła II w Watykanie.

Zespołem dyrygowali wybitni polscy i zagraniczni mistrzowie batuty – m.in. Gary Bertini, Sergiu Comissiona, Henryk Czyż, Jacek Kasprzyk, Kazimierz Kord, Jan Krenz, Lorin Maazel, Jerzy Maksymiuk, Zubin Mehta, Grzegorz Nowak, Seiji Ozawa, Krzysztof

Penderecki, Sir Simon Rattle, Witold Rowicki, Jerzy Semkow, Giuseppe Sinopoli, Stanisław Skrowaczewski, Leopold Stokowski, Igor Strawiński, Stanisław Wisłocki, Antoni Wit, Bohdan Wodiczko.

Ogromny repertuar Chóru FN obejmuje ponad 400 dzieł oratoryjnych i utworów a cappella różnych epok – od średniowiecza do współczesności. Szczególne miejsce w repertuarze Chóru zajmuje muzyka polska, a zwłaszcza twórczość Krzysztofa Pendereckiego. Zespół wykonuje wszystkie jego dzieła oratoryjne i a cappella. Wydana w 2016 roku płyta *Penderecki conducts Penderecki, vol. 1* uhonorowana została najbardziej prestiżową nagrodą światowego przemysłu fonograficznego – Grammy 2017. Płyty Chóru uzyskały wcześniej 6 innych nominacji do tej nagrody (5 nominacji za dzieła Pendereckiego, 1 za Szymanowskiego). Nagrania kompletu Mszy Moniuszki nagrodzone zostały Fryderykiem (2009, cz. I) oraz Złotym Orfeuszem – Arturo Toscanini francuskiej L'Académie du Disque Lyrique (2010, cz. II). Zespół zdobył także nagrodę „Fryderyk” za swoje dokonania fonograficzne w latach: 2011, 2018 i 2020.

Sinfonia Varsovia

Zespół powstał w kwietniu 1984 roku w wyniku powiększenia Polskiej Orkiestry Kameralnej. Impulsem do rozbudowania składu był przyjazd legendarnego skrzypka Yehudi Menuhina, który przybył do Polski na zaproszenie Waldemara Dąbrowskiego, dyrektora naczelnego Centrum Sztuki Studio im. St.I. Witkiewicza w Warszawie oraz Franciszka Wybrańczyka, dyrektora działającej już wcześniej Polskiej Orkiestry Kameralnej. Wspólne koncerty szybko zdobyły uznanie publiczności, a Menuhin objął funkcję pierwszego gościnnego dyrygenta.

Niedługo potem Sinfonia Varsovia rozpoczęła światowe tournée, występując w najbardziej prestiżowych salach koncertowych świata. Szeroki repertuar orkiestry, obejmujący zarówno dzieła Wolfganga Amadeusza Mozarta, Ludwiga van Beethovena, jak i Krzysztofa Pendereckiego,

zaowocował współpracą z rzeszą solistów i dyrygentów. Orkiestra zawiązała artystyczne przyjaźnie z najwybitniejszymi dyrygentami, wśród których znaleźli się m.in. Walerij Giergijew, Witold Lutosławski, Lorin Maazel, oraz solistami, do których należą m.in. Piotr Anderszewski, Martha Argerich i Anne-Sophie Mutter. Do tej pory orkiestra zagrała ponad cztery tysiące koncertów na pięciu kontynentach oraz nagrała ponad 300 płyt.

Od 1997 roku dyrektorem muzycznym, a następnie w latach 2003–2020 dyrektorem artystycznym był Krzysztof Penderecki, najwybitniejszy polski kompozytor. W 2004 roku Franciszek Wybrańczyk przekazał obowiązki dyrektora Sinfonii Varsovia wieloletniemu muzykowi zespołu – Januszowi Marynowskiemu, który tę funkcję sprawuje do dziś.

Zsolt Nagy

Zsolt Nagy

Janusch FotoDesign Karlsruhe

Zsolt Nagy studiował dyrygenturę u Istvána Párkaia w Akademii Muzycznej im. Ferenc Liszta w Budapeszcie, a następnie pod kierunkiem Pétera Eötvösa. Te ostatnie studia zaowocowały pracą w charakterze asystenta Eötvösa w Instytucie Muzyki Nowej Staatliche Hochschule für Musik w Karlsruhe, a także wieloma innymi projektami, m.in. wykładami

gościnnymi w ramach kursów Międzynarodowego Instytutu Pétera Eötvösa w Stuttgarcie (1995), Kolonii (1997), Edenkoben (1998, 2005, 2009) oraz Budapeszcie (2015). Karierę dyrygenta orkiestrowego i operowego Zsolt Nagy rozpoczął w roku 1987. Od roku 1992 kieruje różnymi projektami orkiestrowymi, a także prowadzi kursy mistrzowskie dla dyrygentów w europejskich konserwatoriach muzycznych. Od 1999 roku jest pierwszym dyrygentem i doradcą muzycznym zespołu Israel Contemporary Players. W latach 2002–2014 był profesorem dyrygentury w Konserwatorium Paryskim (CNSMDP).

Zsolt Nagy pracował z wieloma czołowymi orkiestrami i zespołami, m.in. orkiestrami RAI w Mediolanie i Turynie, Jerolimską Orkiestrą Symfoniczną, BBC Symphony Orchestra, BBC Singers, BBC Scottish Symphony Orchestra, Orkiestrą Filharmonii w Buenos

Aires, Węgierską Narodową Orkiestrą Symfoniczną, RIAS Berlin, Berliner Sinfonie-Orchester, rzymską Orchestra di Santa Cecilia, Radiową Orkiestrą Filharmoniczną w Hilversum, Orkiestrą Filharmoniczną Geidai oraz New Japan Philharmonic (obie w Tokio), Orkiestrą Symfoniczną Radia Fińskiego, orkiestrami radiowymi w Baden-Baden, Kolonii, Saarbrücken i Stuttgarcie, London Sinfonietta, Ensemble InterContemporain, Ensemble Contrechamps w Genewie, Ensemble Recherche, Klangforum Wien, Musikfabrik NRW i wieloma innymi.

Artysta ma na swoim koncie ponad 800 premier, a także liczne nagrania radiowe i płytowe. Jest laureatem nagrody specjalnej za promocję nowej muzyki izraelskiej, Nagrody im. Victora Tevaha przyznanej przez Chilijską Orkiestrę Symfoniczną, a także nagrody RadioHead 2017.

f

Bujnicka / Kryger / Kozłowski / Gierlach / Warsaw Philharmonic Choir / Sinfonia Varsovia / Nagy

19 November (Friday) — 7.30 p.m.

Warsaw Philharmonic
Concert Hall
5 Jasna Street
(entrance from Sienkiewicza Street)

Ernst von Dohnányi, born Ernő, expressed his attachment to the Hungarian musical tradition in his works. His *Symphonic Minutes, Op. 36*, from 1933 contain motifs with a distinct Hungarian flavour. Ferenc Liszt repeatedly expressed his fascination with the Faustian theme. Around 1861, the epic drama *Faust* by Austrian poet Nicolaus Lenau became the source of inspiration for *Zwei Episoden aus Lenaus Faust: Der nächtliche Zug* (*The Night Procession*) and *Der Tanz in der Dorfschenke* (*The Dance in the Village Inn*). The latter became extremely popular as *Mefisto Waltz No. 1* – also in the original piano version. *Te Deum* by Zoltán Kodály was composed in 1936 to celebrate the 250th anniversary of the liberation of Buda from Turkish occupation. The work may be seen as a synthesis of the European musical tradition and Hungarian folk songs – which, while not quoted literally, are present in some intonations.

Concert programme —

Ernst von Dohnányi
(1877–1960)

Symphonic Minutes, Op. 36
(1933)

for orchestra

- I. Capriccio: Vivacissimo possibile
- II. Rapsodia: Andante
- III. Scherzo: Allegro vivace
- IV. Tema con Variazione:
Andante poco moto
- V. Rondo: Presto

Ferenc Liszt
(1811–1886)

Mephisto-Walzer Nr. 1
(*Mephisto Waltz No. 1*)
(1856–1861)

version for orchestra

intermission

Zoltán Kodály
(1882–1967)

Te Deum
(1936)

for solo voices, mixed choir
and orchestra

Performers:

Bożena Bujnicka
soprano

Urszula Kryger
alto

Karol Kozłowski
tenor

Wojciech Gierlach
bass

Warsaw Philharmonic
Choir

Sinfonia Varsovia

Zsolt Nagy
conductor

Bożena Bujnicka

Bożena Bujnicka

Artan Hürsever

Named the incarnation of an ideal modern singer (Jacek Marczyński, 'Ruch Muzyczny'), appreciated for her lyrical soprano, rich in timbre, with strong projection and even-levelled across various registers, and for her manner of conducting the phrase (Jacek Marczyński, e-teatr.pl), as well as for her clarity of voice, acting predispositions (Ilona Stojewska, 'Dziennik Teatralny'), strength and drama (Justyna Rudnicka, 'Ruch Muzyczny').

She graduated with honours from the vocal and acting department at the Fryderyk Chopin University of Music in Warsaw in the class of Izabela Kłosińska. She also studied at the Guildhall School of Music and Drama in London in the class of Rudolf Piernay. In 2017,

she graduated from the 'Opera Academy' Young Talent Education Programme at the Grand Theatre – Polish National Opera, where she worked under the supervision of Izabela Kłosińska, Eytan Pessen and Matthias Rexroth. In 2021, she joined the IOS (International Opera Studio) in Opernhaus in Zurich.

Her professional stage debut took place at the Grand Theatre – Polish National Opera in 2015 in the role of Cupid in Gluck's *Orpheus and Euridice* (directed by Mariusz Treliński). Since then she has performed as Euridice (Gluck), Donna Elvira (Mozart), The Countess (Mozart), Miss Jessel (Britten), Iris (Petitgirard), Skierka (Żeleński), Yemaya (Krauze) and others.

She is a laureate of over a dozen national and international vocal competitions, a winner in the female category of the Paprocki Competition, winner of the first place in the 'Golden Voices' Competition, and a two-time holder of the scholarship awarded by the Minister of Culture and National Heritage. For her role as Iris in the contemporary French opera *Guru* by Petitgirard she received the prestigious Kiepura Award.

She successfully sings a wide repertoire: from Baroque

to Classicism and Romanticism, as well as contemporary music, having already released an album with Bononcini's *La Decollazione di San Giovanni Battista* (at the National Forum of Music, with the Wrocław Baroque Orchestra), as well as over a dozen national and international premieres.

She will perform at the opera in Zurich, among others in Verdi's: *Il trovatore* alongside Piotr Beczala, *Simon Boccanegra* with Ludovic Tézier in the title role and *Macbeth* with Anna Netrebko in the lead role.

In addition to singing, Bożena has developed her directing skills, having already completed projects as director and multimedia director. In 2017, she made her professional directorial debut at the Grand Theatre – Polish National Opera in *About the Kingdom of Day and Night*, which is a shortened version of Mozart's *The Magic Flute*. The performance was very well received and entered the repertoire for the 2017/2018 season. She also worked for NFM as a video production director and video supervisor.

Given her contract with the Opernhaus in Zurich, she currently lives in Switzerland.

Urszula Kryger

Urszula Kryger

Janina Nasierowska

Mezzo-soprano, one of the most recognised Polish singers.

Urszula Kryger completed piano and vocal studies at the Academy of Music in Łódź. She has participated in many international music competitions, receiving high awards. Her greatest successes include first place in the 1st International Moniuszko Vocal Competition for Young Singers in Warsaw (1992), the

6th International Johannes Brahms Competition in Hamburg (1994) and the 43rd ARD International Music Competition in Munich (1994). Since that time, her career has been accompanied by the unwavering interest of music lovers and critics.

In 1995, she performed a recital of Fryderyk Chopin's songs at La Scala. One year later, she made a very successful debut on the Semperoper stage in Dresden as Angelina in Rossini's *Cinderella*. Audiences both in Poland and in many countries around the world have had frequent opportunities to admire her performances of oratorio works under the baton of outstanding masters such as Jan Krenz, Jerzy Semkow, Rafael Frühbeck de Burgos, Sir Colin Davis and Armin Jordan.

She is particularly interested in chamber music – her art of song interpretation combines perfection with remarkable naturalness. This is appreciated by the musicians

who accompany her, including outstanding pianists such as Hartmut Höll, Charles Spencer, Melvyn Tan and Pascal Rogé.

Contemporary music – including operas, oratorios and chamber music – has an important place in her repertoire.

Urszula Kryger has made many recordings for radio stations and record companies such as Decca, Hyperion, CPO, DUX, BNL, Naxos and Channel Classics. For six of these she received the Fryderyk Award of the Polish Phonographic Academy. The artist was also distinguished with the Szymanowski Foundation Prize for her thoughtful and highly artistic interpretations of the composer's songs.

Urszula Kryger is also an educator. She conducts numerous masterclasses and is a professor of the Academy of Music in Łódź.

Karol Kozłowski

Karol Kozłowski

📷 Jacek Poremba

Graduate of the Academy of Music in Gdańsk and the Academy of Fine Arts in Warsaw. Winner of 2nd prize at the Hariclea Darclée International Voice Competition (Romania, 2005). Nominated for the Polityka Passport 2013 in the Classical Music category. From 2007 to 2009 he was a soloist at the Wrocław Opera, where he made his debut as Alfred

in *Die Fledermaus: The Revenge of the Bat* by J. Strauss II, and also appeared in Mozart's *The Magic Flute*, Rossini's *The Barber of Seville*, Verdi's *Othello*, Penderecki's *Paradise Lost* and Szymanowski's *King Roger*. He has sung on the stages of the Latvian National Opera in Riga (Rossini's *The Barber of Seville*), Staatstheater am Gärtnerplatz in Munich (Rossini's *The Italian Girl in Algiers*), Kiev Opera (Szymanowski's *King Roger*), National Theatre Brno (Ferrando in Mozart's *Così fan tutte*) and Grand Theatre – Polish National Opera, where he performed, among others, in Donizetti's *Lucrezia Borgia*, Mussorgsky's *Boris Godunov*, R. Strauss' *Elektra*, Janaček's *Katja Kabanova*, Szymanowski's *King Roger*, Moniuszko's *The Haunted Manor*, and Puccini's *Madame Butterfly* and *Manon Lescaut* as well as Penderecki's *The Devils of Loudun*.

He is a highly valued performer of Baroque works, including the part of the Evangelist in both passions by J. S. Bach. He has sung under the baton of such masters as Fabio Biondi, Andreas Spering, Andrew Parrott, Konrad Junghänel, Christophe Rousset, Helmuth Rilling, Benjamin Bayl, Jordi Savall, Jerzy Maksymiuk and others. He has performed in operas of Rameau (*Pigmalion* and *Les Indes galantes*) and Handel (*Alcina*, *Tamerlano* and *Ariodante*). In the Polish Royal Opera in Warsaw, he performed the part of Orpheus in Monteverdi's *Orpheus* and as Count Almaviva in Rossini's *The Barber of Seville*. He has recorded several albums with lyrical songs for DUX Publishers, including Paderewski's *Songs*, which were nominated for the Fryderyk Award, as well as two Franz Schubert series: *Die schöne Müllerin* and *Winterreise*.

Wojciech Gierlach

Wojciech Gierlach

📷 Marek Gertsmann

Bass. Wojciech Gierlach graduated from the Academy of Music (currently the Fryderyk Chopin University of Music) in the class of Kazimierz Pustelak with Magna cum Laude honours. Winner of many awards and distinctions at international vocal competitions, including: the Ada Sari Competition (1999, 1st place), Bilbao International Singing Competition (2000, 2nd place), Premio Caruso in Milan (2001, main prize), Tenor Viñas Contest in Barcelona (2004, 3rd place) and the Jan Kiepura Award (2012).

In the 2017/2018 season, he made his debut at the Royal Opera House

in Covent Garden in London as the priest in Shostakovich's *Lady Macbeth of Mtsensk* under the direction of Antonio Pappano.

His most recent successes include debuts at the Royal Danish Opera and the Welsh National Opera as Sir Giorgio in Bellini's *The Puritans* under the direction of Carlo Rizzi, as well as in the part of Melisso in Handel's *Alcina* (together with Joyce DiDonato and The English Concert) under the direction of Harry Bicket in Carnegie Hall in New York, the Parisian Théâtre des Champs-Élysées and Theater an der Wien.

He has also performed as: Don Basilio (*The Barber of Seville*) at Deutsche Oper Berlin, Oroveso (*Norma*) at Teatro Nacional São Carlos in Lisbon, Asur (*Semiramida*) at the Royal Danish Opera in Copenhagen, Alidoro (*Cinderella*) at the Festival d'Aix-en-Provence, Melisso (*Alcina*) at the Opéra National de Bordeaux, Orbazzano (*Tancred*) at the Teatro de la Maestranza de Sevilla, Talbot (*Maria Stuarda*) at the Deutsche Oper am Rhein, Count Rodolfo (*The Sleepwalker*) and Rocco (*Fidelio*) at Theater St. Gallen.

He is a soloist at the newly established Polish Royal Opera, performing, among others, the part of Commendatore in *Don Giovanni* and Don Basilio in *The Barber of Seville*.

At the Grand Theatre – Polish National Opera he has performed the part of Colline in *La Bohème*, Don Alfonso in *Lucrezia Borgia*, Raimondo in *Lucia di Lammermoor*, Figaro in *The Marriage of Figaro*, Escamillo in *Carmen*, Gessler in *Wilhelm Tell*, Zbigniew in *The Haunted Manor* and Talbot in *Mary Stuart*.

Wojciech Gierlach also has a wide concert and oratory repertoire ranging from Baroque to contemporary works, among others by Krzysztof Penderecki and Wojciech Kilar.

His upcoming plans include a debut at the Los Angeles Opera as Melisso (*Alcina*) and at the Dutch National Opera in Amsterdam as Talbot (*Maria Stuarda*), as well as a return to the Welsh National Opera as Mephistopheles in Gounod's *Faust*.

Warsaw Philharmonic Choir

 Bartek Barczyk

Warsaw Philharmonic Choir

The Warsaw Philharmonic Choir began its professional artistic activity in 1953, under the direction of Zbigniew Soja. Its successive choirmasters were: Roman Kuklewicz (1955–71), Józef Bok (1971–74), Antoni Szaliński (1974–1978), and Henryk Wojnarowski (1978–2016), and since January 2017, the post has been held by Bartosz Michałowski.

The Choir has performed in the most important centres of European music life along with such major orchestras as e.g. the Berliner Philharmoniker (September 2013). Highlights of the Choir's career include appearances in opera productions at Milan's La Scala, Teatro La Fenice in Venice, as well as operas in Pesaro, Palermo and Paris. The singers also took part in three gala concerts for Pope John Paul II at the Vatican.

The Warsaw Philharmonic Choir has sung under such eminent Polish and international masters of the baton as Gary Bertini, Sergiu Comissiona, Henryk Czyż, Jacek Kasprzyk, Kazimierz Kord, Jan Krenz, Lorin Maazel, Jerzy Maksymiuk, Zubin Mehta, Grzegorz Nowak, Seiji Ozawa, Krzysztof Penderecki, Sir Simon Rattle, Witold

Rowicki, Jerzy Semkow, Giuseppe Sinopoli, Stanisław Skrowaczewski, Leopold Stokowski, Igor Stravinsky, Stanisław Wisłocki, Antoni Wit, and Bohdan Wodiczko.

The Warsaw Philharmonic Choir's vast repertoire comprises more than 400 large-scale vocal-instrumental and unaccompanied works from the Middle Ages to the present day. Polish music, particularly by Krzysztof Penderecki, takes pride of place in this repertoire. The Choir has performed all of the composer's large-scale vocal-instrumental and unaccompanied works. In February 2017, the Choir received the most prestigious award of the phonographic industry, a Grammy, in the Best Choral Performance category, for the first CD in the *Penderecki Conducts Penderecki* series. The Choir's recordings have earned them six Grammy nominations (five for Penderecki's music, one for Szymanowski's), as well as a Fryderyk Award (for Moniuszko's *Masses Vol. I*) and the Orphée d'Or – Prix Arturo Toscanini of the French Academie du Disque Lyrique (*Masses Vol. II*). The Choir also received the Fryderyk Award for their CD releases in 2011, 2018 and 2020.

Sinfonia Varsovia

Bartek Barczyk

Sinfonia Varsovia

The ensemble was founded in April 1984 as a result of the enlargement of the Polish Chamber Orchestra. The catalyst for the expansion of the line-up was the arrival of the legendary violinist Yehudi Menuhin, who came to Poland at the invitation of Waldemar Dąbrowski, director general of the St. I. Witkiewicz Art Centre Studio in Warsaw, and Franciszek Wybrańczyk, director of the previously active Polish Chamber Orchestra. The joint concerts quickly won the acclaim of audiences, and Menuhin became the first guest conductor.

Soon after, Sinfonia Varsovia began its world tour, performing in the world's most prestigious concert halls. The orchestra's wide repertoire, including works by Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig Beethoven and Krzysztof Penderecki,

has resulted in cooperation with a large number of soloists and conductors. The orchestra has made artistic friendships with the most outstanding conductors, including Valery Gergiev, Witold Lutosławski and Lorin Maazel, as well as soloists including Piotr Anderszewski, Martha Argerich and Anne-Sophie Mutter. So far, the orchestra has played over 4,000 concerts on five continents and has recorded over 300 albums.

In 1997, Krzysztof Penderecki, the most outstanding Polish composer, first became the musical director, and then in 2003–2020 artistic director. In 2004, Franciszek Wybrańczyk handed over the duties of the director of Sinfonia Varsovia to a long-time musician of the ensemble – Janusz Marynowski, who holds this function to this day.

Zsolt Nagy

Zsolt Nagy

 Janusch FotoDesign Karlsruhe

Zsolt Nagy studied conducting with István Párkai at the Franz Liszt Academy of Music in Budapest. Further studies with Péter Eötvös led him to become Eötvös's assistant at the Institute for New Music of the Staatliche Hochschule für Musik in Karlsruhe, and to numerous other projects including appearances as

Guest Professor at the International Eötvös Institute in Stuttgart (1995), Cologne (1997), Edenkoben (1998, 2005, 2009), and Budapest (2015). He has been active as an opera and orchestra conductor since 1987, and leader of various orchestra projects and masterclasses for conductors in European conservatories since 1992. In 1999, he was appointed Chief Conductor and Musical Advisor of the Israel Contemporary Players. Between 2002 and 2014, he was Professor of Conducting at the Conservatoire National Supérieur in Paris (CNSMDP).

Zsolt Nagy has worked with many leading orchestras and ensembles, including the RAI orchestras in Milan and Turin, the Jerusalem Symphony Orchestra, the BBC Symphony Orchestra, BBC Singers, the BBC Scottish Symphony Orchestra, the Buenos Aires Philharmonic,

the National Hungarian Symphony Orchestra, RIAS Berlin, the Berliner Sinfonie-Orchester, the Orchestra di Santa Cecilia in Rome, the Radio Philharmonic Orchestra in Hilversum, the Tokyo Geidai Philharmonic Orchestra and the New Japan Philharmonic in Tokyo, the Finnish Radio Symphony Orchestra, the Radio Orchestras in Baden-Baden, Cologne, Saarbrücken and Stuttgart, London Sinfonietta, Ensemble InterContemporain, Ensemble Contrechamps in Geneva, Ensemble Recherche, Klangforum Wien, Musikfabrik NRW, etc.

He has more than 800 first performances to his name, as well as numerous radio recordings and CD releases. He received a special award for the promotion of new Israeli music, the Victor Tevah Award of the Symphony Orchestra of Chile and the RadioHead Award of 2017.

f

Dialog z żydowskimi kantorami /

Daven Mir Dos / Curran

19 listopada (piątek) — 22.00

Centrum Kreatywności Targowa
ul. Targowa 56

Holokaust przyniósł kres jednemu z najważniejszych fenomenów kulturowych naszego zakątka świata, jakim była sztuka chazanów. Wraz z ich odejściem okaleczone zostały dusze Warszawy, Polski i Europy Środkowo-Wschodniej. Jak pielęgnować pamięć o tym duchowym i muzycznym fenomenie? Alvin Curran od ponad 30 lat prowadzi dialog z trudną spuścizną własnego narodu – chociażby w monumentalnych *Kryształowych psalmach* czy w cyklu utworów z udziałem starożytnego szofaru.

Wydarzenie współorganizowane przez Instytut Adama Mickiewicza i Narodowe Centrum Kultury

Program wydarzenia —

Wernisaż instalacji dźwiękowo-przestrzennej

Wystawa będzie otwarta
dla zwiedzających
od 20 do 27 listopada

Wykonawca:

Alvin Curran

Legendarny chazan Yossele Rosenblatt, znany m.in. z roli w słynnym filmie *Śpiewak jazzbandu*, był żywą ikoną amerykańskiej kultury dwudziestolecia międzywojennego. To on odrzucił z pobudek religijnych propozycję Artura Toscaniniego, by – pomimo braku operowego doświadczenia – zagrać jedną z głównych ról w chicagowskiej inscenizacji opery *Żydówka* Jacques'a Halévy'ego. To jego ucałował ze wzruszenia sam Enrico Caruso, a w Białym Domu – podejmował prezydent Calvin Coolidge.

Rosenblatt największą sławą okrył się w Chicago, Detroit, Minneapolis, Seattle, Indianapolis, Filadelfii, Waszyngtonie oraz, *last but not least*, Nowym Jorku, choć nie urodził się bynajmniej w Boro Park. Jak wszyscy wielcy kantorzy „Złotej Epoki”, przyszedł na świat w Europie Środkowo-Wschodniej, a dokładnie w ukraińskiej Białej Cerkwi, ale wybitny talent pchnął go szybko na Bukowinę, Słowację, Węgry, do Hamburga i wreszcie – do Harlemu.

Choć nigdy nie wystąpił w operze, Yossele Rosenblatt zyskał sobie przydomek „żydowskiego Caruso”. Nie on jeden – tak samo określano Gershona Sirotę; ten oberkantor

Wielkiej Synagogi w Warszawie na Tłomackiem zwany był także po prostu „królem kantorów”. Swego czasu on także zawitał do Nowego Jorku, a nawet do słynnej Carnegie Hall. Zginął w czasie powstania w warszawskim getcie... Spalony w bunkrze przy ul. Wołyńskiej... Król trafił do szeolu za to tylko, że był sobą.

Szczęśliwie niektórym jego braciom udało się znaleźć schronienie – zwykle w Ameryce, do której trafili m.in. Mosze Kusewicki (po rezygnacji Sirotę jego godny następca na Tłomackiem), Zavel Kwartin oraz Leib Glantz. Zagłady nie przetrwali jednak Dawid Ajzensztadt (dyrygent słynnego stuosobowego chóru chłopięco-męskiego Wielkiej Synagogi) ani Mordechaj Herszman – oberkantor synagogi w Wilnie, który często odprawiał nabożeństwa również w warszawskiej Synagodze im. Nożyków.

W kontekście koszmaru Holokaustu kwestie artystyczne schodzą oczywiście na daleki plan. Warto jednak uświadomić sobie, że potworny projekt anihilacji narodu żydowskiego przyniósł także faktyczny kres jednemu z najważniejszych i najbardziej oryginalnych fenomenów kulturowych naszego zakątka świata, jakim była bez wątpienia sztuka chazanów. Wraz z odejściem Sirotę, Ajzensztadta i Herszmana nieodwracalnie okaleczone zostały muzyczne dusze Warszawy, Polski i Europy Środkowo-Wschodniej. Zamilkł na zawsze śpiew naznaczony operową słodyczą i wirtuozerią, a zarazem bliskowschodnią głębią i mistycyzmem.

Jak pielęgnować pamięć o tym duchowym i muzycznym fenomenie? Zapraszając na pogorzeliśko współczesnych spadkobierców „Złotej Ery”? A może słuchając zachowanych nagrań w zaciszu domowym? Być może...

Najciekawszym wyzwaniem pozostaje chyba jednak zbudowanie realnego dialogu pomiędzy duchami genialnych chazanów a współczesnymi artystami i publicznością. Taką drogę wybrał festiwal Eufonie, a trudnego dialogu podjął się mistrz muzyki eksperymentalnej, którego dotychczasowe doświadczenia artystyczne w sposób szczególny predestynują do tego zadania. Owszem, Alvin Curran jest wobec tradycji kantoralnej kompozytorem i muzykiem tak odległym, jak tylko można to sobie wyobrazić. Wszak rozwinął swą sztukę w kręgu wpływów antytradycjonalistycznej awangardy jako jeden z protagonistów kontrkulturowej rewolty lat sześćdziesiątych (m.in. w legendarnej rzymskiej formacji Musica Elettronica Viva.) Jego korzenie to anarchistyczna improwizacja oraz surowe, abstrakcyjne brzmienie elektroniczne.

Jednakże Curran już ponad 30 lat temu (a więc w tym samym czasie, co Steve Reich) podjął dialog z trudną kulturowo–historyczną spuścizną własnego narodu, co zaowocowało chociażby romantyzującymi fortepianowymi *Schtetl Variations* i *Schtetl Settings*, monumentalnymi i wstrząsającymi *Crystal Psalms* (*Kryształowymi psalmami*), stworzonymi na 50. rocznicę nocy kryształowej, czy cyklem utworów elektroakustycznych z udziałem – pamiętającego czasy Pierwszej Świątyni – szofaru. Tym razem amerykański kompozytor proponuje doświadczenie bardzo intymne i delikatne, choć zarazem – poprzez przestrzenną, otwartą formę – zbiorowe. Wirtualny chór kantorów przemówi do nas niemalże szeptem i niemal dosłownie „spod ziemi”, niosąc żałobną modlitwę (zgodnie z tytułem „Daven Mir Dem”) dobiegającą z szeolu albo z przesyconej żywym duchem natury.

Czy Alvin Curran odnajdzie swoje korzenie na gruzach warszawskich synagog?

Michał Mendyk (Instytut Adama Mickiewicza)

Alvin Curran

Alvin Curran

 Whitney Museum of American Art

Kompozytor, performer, autor instalacji, pisarz i pedagog. Alvin Curran ma za sobą długą karierę w świecie amerykańskiej muzyki eksperymentalnej. Urodzony w Providence w 1938 roku, studiował pod kierunkiem Rona Nelsona, Elliotta Cartera oraz Mela Powella. W Rzymie, gdzie mieszka obecnie, założył wraz z innymi muzykami zespół Musica Elettronica Viva (1966). Jego muzyka, na którą składają się dzieła kameralne, wielkie formy teatru environmentalnego oraz występy solowe, obejmuje wszelkie typy dźwięku, przestrzeni i odbiorców.

Artysta wykładał w rzymskiej Accademia Nazionale d'Arte Drammatica, w Mills College oraz Hochschule für Musik w Moguncji. Jest autorem licznych artykułów. Dał tysiące koncertów na żywo i nagrał ponad 30 solowych albumów, a także ok. 60 płyt z innymi muzykami. W 2010 roku pod redakcją Daniela Tortory ukazała się monografia poświęcona jego pracy artystycznej, zatytułowana *Alvin Curran: Live in Roma*. Pięć lat później artysta wydał *the alvin curran fakebook* – ilustrowane kompendium zawierające ponad 200 utworów (w większości w postaci partytur).

Najnowsze projekty: *A Banda Larga*, symfonia uliczna (2018); *The New York Armory* (2018), z Clarkiem Coolidge'em (*Other Minds*, 2018) oraz Ciro Longobardim (2018); *Passi* z artystą wizualnym Alfredo Pirrim (2017–2018); *Dead Beats* (na fortepian solo, 2018) oraz *Endangered Species* (standardy pofragmentowane, 2018); *Omnia Flumina Romam Ducunt* (Termy Karakalli, 2018–2019); *Der Goldene Topf* z Achimem Freyerem (2019).

Najstynniejsze utwory: *For Cornelius*, *Hope Street Tunnel Blues* oraz cykl *Inner Cities* na fortepian; *Schtyx* na trio (fortepian, skrzypce i perkusja); *VSTO* na kwartet smyczkowy; *Theme Park* na kwartet perkusyjny; *Electric Rags* na kwartet saksofonowy; *Oh Brass on the Grass* *Alas* na 300 muzyków amatorów grających na instrumentach dętych blaszanych; *Maritime Rites*, cykl koncertowy; *Crystal Psalms* oraz *Maritime Rites* na radio; *Gardening with John*, instalacja dźwiękowa; utwory solowe: od *Songs and Views from the Magnetic Garden* i *Canti Illuminati* po *Endangered Species*.

Wśród projektów, w które jest obecnie zaangażowany, należy wymienić: *Era Ora on Wheels* na dwa ruchome fortepiany, zespół instrumentów dętych blaszanych oraz perkusję; *Dead Beats* (wersję poprawioną) na fortepian solo; *Double Trio* na fortepian, skrzypce, wiolonczelę, Disklavier, perkusję i tubę (róg barytonowy).

Dialogue with Jewish Cantors /

Daven Mir Dos / Curran

19 November (Friday) — 10.00 p.m.

Targowa Creativity Centre
56 Targowa Street

The Holocaust brought to an end one of the most important cultural phenomena in our part of the world – the art of the *hazzanim* (cantors). Its disappearance left a void in the souls of Warsaw, Poland, and the entire Central–Eastern Europe. How can the memory of this spiritual and musical phenomenon be cultivated? Alvin Curran has continued his dialogue with the formidable heritage of his nation for more than thirty years, as exemplified by his monumental *Crystal Psalms* and a cycle of pieces featuring the ancient shofar (horn).

This event is co-organised by the Adam Mickiewicz Institute and the National Centre for Culture Poland

Performance programme —

The opening of the
sound-and-space
installation by Alvin Curran
(world premiere)

The exhibition will be open to
visitors from 20 to 27 November

Performer:

Alvin Curran

Alvin Curran

Alvin Curran

📍 Whitney Museum of American Art

Alvin Curran has carved out a long and fruitful career as a composer/performer/installation artist, writer, and teacher in the American experimental music tradition. Born in Providence in 1938, he studied with Ron Nelson, Elliott Carter and Mel Powell, and co-founded the group *Musica Elettronica Viva* in 1966 in Rome, where he currently resides. His music, whether chamber works, radio-art, large-scale environmental

theatre, or solo performances, embraces all types of sound, space, and audience.

He has taught at Rome's National Academy of Dramatic Arts, Mills College, and the Mainz Hochschule für Musik, published numerous articles, given thousands of live performances, and published more than thirty solo and sixty collaborative recordings. A book about his work, *Alvin Curran: Live in Roma* (2010), was edited by Daniela Tortora, whereas in 2015 he published *the alvin curran fakebook*, an illustrated compendium of more than 200 (mostly) notated pieces.

Recent highlights: *A Banda Larga*, a street symphony (2018); *The New York Armory* (2018), with Clark Coolidge (*Other Minds* 2018), and with Ciro Longobardi (2018); *Passi*, with visual artist Alfredo Pirri (2017–2018), *Dead Beats* (solo piano 2018), and *Endangered Species* (fractured standards, 2018); *Omnia Flumina*

Romam Ducunt (Baths of Caracalla, 2018–2019); *Der Goldene Topf*, with Achim Freyer (2019).

Best-known works: *For Cornelius*, *Hope Street Tunnel Blues*, and the *Inner Cities* cycle for piano; *Schtyx* for piano–violin–percussion trio; *VSTO* for string quartet; *Theme Park* for percussion quartet; *Electric Rags* for saxophone quartet; *Oh Brass on the Grass Alas* for 300 amateur brass-band musicians; the *Maritime Rites*, concert series; *Crystal Psalms* and *Maritime Rites* for radio; the *Gardening with John*, sound installation; solo performance pieces from *Songs and Views from the Magnetic Garden* and *Canti Illuminati* to *Endangered Species*.

Current projects include: *Era Ora on Wheels* for two mobile pianos, brass band and percussion; *Dead Beats* (revision) for solo piano; *Double Trio* for piano, violin and cello, *Disklavier*, percussion and tuba (baritone horn).

f

Długosz / NOSPR / Tali

20 listopada (sobota) — 19.30

Filharmonia Narodowa
Sala Koncertowa
ul. Jasna 5
(wejście od ul. Sienkiewicza)

Impresje dubrownickie Ludomira Michała Rogowskiego to hołd złożony pięknemu portowi, w którym nasz rodak przeżył 28 lat. Znany z nowatorskich pomysłów w zakresie języka dźwiękowego, w kompozycji dedykowanej mieszkańcom Dubrownika celowo uprościł środki techniczne, pragnąc, by dzieło przemawiało do każdego z „braci Słowian”. Paweł Szymański, wybitny współczesny kompozytor, stworzył język muzyczny rozpoznawalny po kilku taktach, łącząc spuściznę przeszłości z nowatorskimi pomysłami. Dziś prezentuje nowe dzieło – „*it's fine, isn't it?*” – napisane z myślą o znakomitym polskim fleciście Łukaszu Długoszu. *Symfonia fis-moll* to najbardziej znane dzieło utalentowanej chorwackiej kompozytorki Dory Pejačević – arystokratki, która porzuciła luksusowe życie w pałacu, by pielęgnować rannych żołnierzy. Dojrzałe i oryginalne dzieło powstało podczas I wojny światowej i zostało bardzo wysoko ocenione przez krytykę.

Program koncertu —

Ludomir Michał Rogowski
(1881–1954)
Dubrovačke impresije
(*Impresje dubrownickie*)
(1950)
na orkiestrę

- I. Klasztor św. Jakuba
(Samostan Sv. Jakova)
- II. Oleandry w słońcu
(Oleandre na suncu)
- III. Park Gradac (Gradac)
- IV. Serenada na ulicy Prijeko
(Serenada na Prijekome)
- V. Morze, bezkresne morze
(More, beskrajno more)

Paweł Szymański
(ur. 1954)
„*it's fine, isn't it?*” *
(2020)

na flet i orkiestrę
Prawykonanie

przerwa

Dora Pejačević
(1885–1923)
Symfonia fis-moll op. 41
(1916–1917, rev. 1920)

- I. Andante maestoso –
Allegro con moto
- II. Andante sostenuto
- III. Scherzo: Molto allegro
- IV. Allegro appassionato

Wykonawcy:

Łukasz Długosz
flet

Narodowa Orkiestra
Symfoniczna
Polskiego Radia

Anu Tali
dyrygentka

* Utwór dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury w ramach programu „Zamówienia kompozytorskie”, realizowanego przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca.

Ludomir Michał Rogowski

Rozpoczynający koncert wdzięczny utwór na orkiestrę **Impresje dubrownickie Ludomira Michała Rogowskiego** (1881–1954) to hołd złożony pięknemu średniowiecznemu portowi adriatyckiemu, zatopionemu w bujnej roślinności, w którym nasz rodak przeżył 28 lat – osiedlił się tu w 1926 roku i mieszkał aż do śmierci. Ten emigrant z wyboru przyjechał do Dubrownika w dojrzałym wieku z ustaloną już opinią wybitnego kompozytora i dyrygenta, wykształconego w Warszawie, Lipsku, Monachium, Rzymie i Paryżu, cieszącego się zagraniczną sławą. Komponował opery, balety, symfonie oraz muzykę kameralną, a także pieśni solowe i chóralne; łącznie ponad sto utworów, z których jedynie niewielką część opublikowano.

Poszczególne części suity orkiestrowej ilustrują bliskie jego sercu miejsca w Dubrowniku – jego miście: począwszy od klasztoru św. Jakuba, urokliwie położonego poza murami miejskimi, w którym władze miasta podarowały kompozytorowi mieszkanie, przez park Gradac – oazę spokoju na wzgórzu tuż obok Starego Miasta, ulicę Prijeko – tętniącą życiem, słynną z kafejek wypełnionych gwarem rozmów i muzyką. W dwóch pozostałych obrazach autor oddał swój zachwyt

pięknem natury: kwitnącymi całe lato wonnymi oleandrami, stanowiącymi prawdziwą ozdobę i symbol śródziemnomorskiego krajobrazu, oraz morzem, nad którym spędzał całe dnie i na które spoglądał też z okien swojego pokoiku z podziwem i uwielbieniem.

Dzieło jednego z wybitniejszych polskich kompozytorów pierwszej połowy XX wieku, mieszkającego i zmarłego w Chorwacji (wieloletni pobyt poza granicami kraju oraz niemal zupełny brak drukowanych partytur sprawiły, że w kraju był nieco zapomniany) zachwyci słuchaczy melodyjnymi tematami i ciekawą orkiestracją. Twórca – skądinąd znany z eksperymentatorskich pomysłów w zakresie języka dźwiękowego i autor traktatu teoretyczno-muzycznego *Muzyka przyszłości* (1919) – celowo uprościł środki techniczne w kompozycji dedykowanej mieszkańcom Dubrownika, pragnąc, by jego dzieło przemawiało do każdego z „braci Słowian”. Charakterystycznym elementem estetyki Rogowskiego była wiara w panslawizm i podkreślanie braterstwa Polski z innymi krajami słowiańskimi; podczas pobytu na południu rozwinął jeszcze swoją koncepcję muzyki wszechsłowiańskiej.

Utwór, wielokrotnie wykonywany przez Dubrownicką Orkiestrę Symfoniczną, wszedł również do repertuaru słynnego Dubrovnik Summer Festival, jednego z największych festiwali w Europie, odbywającego się w stolicy Dalmacji rokrocznie od roku 1950.

Prapremiera nowej kompozycji na flet i orkiestrę jednego z naszych najwybitniejszych kompozytorów, **Pawła Szymańskiego**, to prawdziwa i w napięciu wyczekiwana niespodzianka wieczoru. Utwór został napisany z myślą o znakomitym polskim fleciście Łukaszu Długoszu. Niejeden już raz kunszt genialnego wirtuoza inspirował twórcę

Paweł Szymański

do stworzenia wyjątkowego dzieła. Można tu wspomnieć np. Krzysztofa Pendereckiego, który napisał *Koncert na flet i orkiestrę kameralną* dla Jeana-Pierre'a Rampala, znając możliwości i upodobania francuskiego mistrza. Utwór Szymańskiego ma intrygujący tytuł „*it's fine, isn't it?*” i nie mniej frapująca jest jego obsada, w której oprócz tradycyjnych instrumentów znalazły się: pistolet-zabawka (głośny!), boombox do odtwarzania przygotowanego na CD materiału dźwiękowego i dzwonki alpejskie – krowie dzwonki. Kompozytor, który stworzył język muzyczny rozpoznawalny już po paru taktach muzyki, z inteligencją i wrażliwością łącząc spuściznę przeszłości z nowatorskimi pomysłami, prezentuje dziś nowe dzieło w mistrzowskim wykonaniu.

Finałowy utwór ponownie przeniesie nas do Chorwacji, a to za sprawą wybitnej (może najlepszej!) chorwackiej kompozytorki **Dory Pejačević** (1885–1923), pierwszej kobiety w tym kraju, która komponowała utwory orkiestrowe. Urodzona w arystokratycznej rodzinie i wychowana w należącym do rodu Pejačevićów pałacu w Našicach (Sławonia), odebrała staranne wykształcenie muzyczne, a jej talent kompozytorski ujawnił się już w młodości. Pierwszą jej nauczycielką była matka, węgierska baronowa, potomkini wielkiego rodu, Elisabeta-Lilla Vay de Vaya, pianistka. Następnie Dora pobierała nauki w Budapeszcie, Zagrzebiu, Dreźnie i Monachium. Skomponowała ponad 100 utworów, przede wszystkim fortepianowych i kameralnych, głównie w neoromantycznym stylu. Podczas I wojny światowej doświadczyła trudów skromnej egzystencji, odcinając się od swojej klasy społecznej i pracując z wyboru jako wolontariuszka przy rannych. Przeżycia wojenne znalazły odbicie w jej najstojniejszym dziele, ***Symfonii fis-moll*** – przejmującym i oryginalnym utworze napisanym

Dora Pejačević

 Croatian Music Information Centre

w latach 1916–1917 i zrewidowanym w roku 1920, odmiennym w tonie od jej poprzednich salonowych kompozycji kameralnych. Jakkolwiek utrzymana w tradycyjnej, czteroczęściowej formie i cechująca się dziewiętnastowiecznym monumentalizmem, zwłaszcza w skrajnych częściach, symfonia wyróżnia się oryginalnością i ciekawymi tematami. Drezdeńskie prawykonanie drugiej wersji kompozycji okazało się tak wielkim sukcesem, że wybitny dyrygent Arthur Nikisch zapragnął ją poprowadzić – niestety zmarł krótko przed planowanym koncertem.

Troje twórców, trzy kompozycje, które – każda na swój sposób – realizują nietatwe założenie łączenia przemyślanej struktury dzieła i jego wypracowanych detali z ogromnym ładunkiem emocjonalnym. W tych znakomitych utworach wysiłek kompozytora jest niejako ukryty, a dzieła przemawiają do słuchacza swoją autentycznością i ekspresją. Dowodzą, że tradycyjna opozycja serce–umysł jest możliwa do pogodzenia, a współcześni artyści są godnymi spadkobiercami mistrzów przeszłości. W mistrzowskim wykonaniu Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia z flecistą Łukaszem Długoszem, pod dyktando estońskiej dyrygentki Anu Tali, usłyszymy rzadko wykonywane, a zasługujące na uwagę, utwory wybitnych twórców z kręgu polsko-chorwackiego, a także poznamy nowe dzieło znakomitego kompozytora Pawła Szymańskiego.

Jolanta Guzy-Pasiak

Łukasz Długosz

Łukasz Długosz

📷 Dorota Bodnar

Uznany przez krytyków za jednego z najwybitniejszych współczesnych wirtuozów fletu. Najliczniej uhonorowany polski flecista. Zwycięzca kilkunastu prestiżowych konkursów fletowych, m.in. w Paryżu, Monachium, Odense i Viggiano. Za płytę *Flute Stories* luxemburskie „Pizzicato” okrzyknęło go jednym z najwybitniejszych flecistów na świecie.

Występował w najstojniejszych salach, jak: Carnegie Hall, Musikverein Goldener Saal i Konzerthaus w Wiedniu, Konzerthaus w Berlinie, Gasteig Carl-Orff-Saal i Herkulesaal

w Monachium, Poly Theatre w Pekinie, Xinghai Concert Hall w Guangzhou, Shanghai Concert Hall, Opera House w Katarze, Shin Kobe Oriental Hall w Kobe, Sali im. Czajkowskiego w Moskwie i wielu innych. Grał pod batutą takich gwiazd, jak: Zubin Mehta, James Levine, Mariss Jansons, Jesús López Cobos, Walerij Giergijew, Jerzy Maksymiuk, Jan Krenz, Jerzy Semkow, Jacek Kasprzyk, Gabriel Chmura, Agnieszka Duczmal czy Mirosław Jacek Błaszczyk. Był wielokrotnie zapraszany do wykonania koncertu fletowego Krzysztofa Pendereckiego pod batutą kompozytora.

Zrealizował wiele nagrań archiwalnych, radiowych i telewizyjnych, w kraju i za granicą. Nagrał 48 albumów płytowych zawierających w przeważającej części muzykę polską, które – bardzo wysoko ocenione przez krytykę polską i europejską – zostały wyróżnione wieloma prestiżowymi międzynarodowymi nagrodami fonograficznymi, w tym International Classical Music Award (ICMA), Pizzicato Supersonic Award oraz „Fryderyk”.

Jego koncerty wielokrotnie transmitowały najważniejsze rozgłośnie: BBC Radio 3, NDR, SWR, BR4, Mezzo, Deutschland Radio Kultur, Polskie Radio 2, Radio France, RMF Classic.

Do chwili obecnej powstały aż 124 utwory dedykowane Łukaszowi Długoszowi i jego żonie Agacie Kielar-Długosz. Większość to kompozycje symfoniczne, po prawykonaniu promowane i uwieczniane fonograficznie. Otrzymał liczne stypendia i nagrody, m.in.: Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Deutsche Stiftung Musikleben, Gasteig Musikpreis, Zeit-Preis. W 2012 roku uhonorowany brązowym medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”, w 2016 statuetką „Orfeusz” Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków, zaś w 2021 Nagrodą Honorową Związku Kompozytorów Polskich „za poszerzenie repertuaru współczesnych kompozycji fletowych; za stymulowanie twórczości kompozytorskiej w tym zakresie oraz promocję nowej muzyki polskiej”.

W 2019 roku Prezydent RP nadał mu tytuł profesora sztuki.

Anu Tali

Anu Tali

📷 Kaupo Kikkas

Dyrygentka. Na łamach „Herald Tribune” opisywana jako „charyzmatyczna, błyskotliwa i pełna energii”, jedna z najbardziej fascynujących dyrygentek działających dziś na międzynarodowej scenie muzycznej. Zalicza się do nowego pokolenia artystów, którzy nieustannie starają się wnieść do świata muzyki klasycznej powiew świeżości oraz kreatywność.

W latach 2013–2019 pełniła funkcję dyrektorki muzycznej Sarasota Orchestra na Florydzie. W ubiegłym

sezonie, w Teatro de la Maestranza w Sewilli przygotowała premierę *Carmen* Bizeta. Najważniejsze wydarzenia sezonu 2021/2022 to m.in. ponowna współpraca z Royal Philharmonic Orchestra oraz występy z Orchestre symphonique de Québec, Rosyjską Filharmonią Narodową i Staatsorchester Rheinische Philharmonie.

Anu Tali regularnie koncertuje na scenach całego świata z różnymi zespołami, w tym z New Japan Philharmonic, Tokijską Orkiestrą Filharmoniczną, Orchestre national de France, Chamber Orchestra of Europe, Houston Symphony, salzburskim Mozarteum i Orkiestrą Symfoniczną Radia Szwedzkiego. Współpracuje z orkiestrami niemieckimi: Deutsches Symphonie-Orchester Berlin, Orkiestrą Symfoniczną Radia Bawarskiego, Konzerthausorchester Berlin oraz Deutsche Kammerphilharmonie Bremen.

Po ogromnym sukcesie *Carmen* w teatrze operowym w Magdeburgu dyrygentka otrzymała propozycję

przygotowania (z Orkiestrą Barokową z Fryburga) inscenizacji *Telemaca* Glucka, wystawianej podczas festiwalu w Schwetzingen oraz w operze w Bazylei. Do innych ważnych dokonań dyrygentki należą cenione wykonania *Songs of Wars I Have Seen* Goebbelsa z różnymi zespołami (w tym z London Sinfonietta) w nowojorskim Lincoln Center, londyńskim Southbank Centre, a także w Saint Paul w Minnesocie oraz w Seattle i Barcelonie.

Anu Tali jest bohaterką licznych filmów dokumentalnych przygotowanych przez międzynarodowe stacje telewizyjne, w tym ARTE, NHK, Yle i Deutsche Welle.

Artystka studiowała dyrygenturę w Estońskiej Akademii Muzycznej w klasach Kuno Arenga, Toomasa Kaptena i Romana Matsowa; kontynuowała edukację w Konserwatorium Petersburskim pod kierunkiem Ilji Musina, a następnie kształciła się u Leonida Korczmara i Jormy Panuli.

Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach

Jedna z najważniejszych polskich orkiestr symfonicznych, a także wszechstronnie działająca instytucja kultury. Historia zespołu sięga 1935 roku i nierozzerwalnie łączy się z osobą Grzegorza Fitelberga, któremu powierzono zadanie stworzenia pierwszej w Polsce samodzielnej radiowej orkiestry symfonicznej. Zespół zadebiutował na antenie 2 października 1935 roku i od tamtej chwili jest stale obecny na falach Polskiego Radia. Po II wojnie światowej orkiestra została reaktywowana w Katowicach, a jej odbudowę w 1945 roku powierzono Witoldowi Rowickiemu.

W kolejnych dekadach zespół sukcesywnie wzmacniał swoją międzynarodową renomę, występując w najważniejszych salach koncertowych świata i współpracując z największymi artystami naszych czasów, w tym z Leonardem Bernsteinem, Martha Argerich, Plácidem Domingiem czy Arturem Rubinsteinem. Prawykonania swoich utworów powierzali orkiestrze m.in. Witold Lutosławski, Wojciech Kilar, Henryk Mikołaj Górecki i Krzysztof Penderecki, a płyty NOSPR wydawane były przez renomowane wytwórnie. Na przestrzeni lat orkiestrą kierowali znakomici dyrygenci, m.in. Jan Krenz, Kazimierz Kord, Tadeusz Strugała, Jerzy Maksymiuk, Antoni Wit, Gabriel Chmura, Jacek Kasprzyk i Alexander Liebreich. Obecnie bogate tradycje muzyczne zespołu kultywowane są

pod kierownictwem artystycznym Lawrence'a Foster'a, a funkcję dyrektora naczelnego i programowego sprawuje Ewa Bogusz-Moore.

Stałym elementem tożsamości NOSPR na każdym etapie historii pozostawał związek z technologią. Pod koniec lat sześćdziesiątych, za sprawą ówczesnego kierownika artystycznego Bohdana Wodiczki, orkiestra podjęła wieloletnią współpracę z telewizją, a obecnie coraz ważniejszą rolę w budowaniu relacji z publicznością odgrywa Internet.

Siedzibą NOSPR jest nowoczesny budynek projektu katowickiej pracowni Konior Studio mieszczący salę koncertową na 1800 miejsc, salę kameralną oraz liczne przestrzenie warsztatowe i edukacyjne. Sala koncertowa, z akustyką projektu Nagata Acoustics, cieszy się opinią jednej z najlepszych pod względem akustycznym sal koncertowych świata. W 2023 roku wzbogacona zostanie o organy piszczałkowe, które będą jednymi z największych w europejskich salach koncertowych. Nieprzeciętne możliwości tego miejsca znajdują szerokie uznanie publiczności, artystów i środowiska muzycznego. Dowodem tego jest przyjęcie NOSPR, jako jedynej polskiej i jednej z dwóch w Europie Środkowo-Wschodniej instytucji, do organizacji ECHO skupiającej 21 najbardziej prestiżowych sal koncertowych w Europie.

Długosz / NOSPR / Tali

20 November (Saturday) — 7.30 p.m.

Warsaw Philharmonic
Concert Hall
5 Jasna Street
(entrance from Sienkiewicza Street)

Ludomir Michał Rogowski's *Impressions of Dubrovnik* are a tribute to the beautiful port, where this Polish composer lived for 28 years. Known for his innovative ideas in the field of sound language, in this composition dedicated to the inhabitants of Dubrovnik, he purposefully simplified the technical aspects, wanting his work to appeal to all 'Slavic brothers.' Paweł Szymański, an outstanding contemporary composer, creates a musical language recognisable after a few bars, combining the legacy of the past with innovative ideas. Today, he presents his new work — *it's fine, isn't it?* — written with the great Polish flautist Łukasz Długosz in mind. *Symphony in F sharp minor* is the most known work by the talented Croatian composer Dora Pejačević — an aristocrat who abandoned her luxurious life in a palace to care for wounded soldiers. This mature and original piece was composed during the First World War, and was highly appreciated by critics.

Concert programme

Ludomir Michał Rogowski
(1881–1954)
Dubrovačke impresije
(*Impressions of Dubrovnik*)
(1950)

for orchestra

- I. St. Jacob Monastery
(Samostan Sv. Jakova)
- II. Oleanders in the Sun
(Oleandre na suncu)
- III. Gradac Park (Gradac)
- IV. Serenade in Prijeko Street
(Serenada na Prijekome)
- V. Sea, Endless Sea
(More, beskrajno more)

Paweł Szymański
(b. 1954)

*it's fine, isn't it?**
(2020)

for flute and orchestra
World premiere

intermission

Dora Pejačević
(1885–1923)
Symphony in F sharp minor,
Op. 41
(1916–1917, rev. 1920)

- I. Andante maestoso —
Allegro con moto
- II. Andante sostenuto
- III. Scherzo: Molto allegro
- IV. Allegro appassionato

Performers:

Łukasz Długosz
flute

Polish National Radio
Symphony Orchestra

Anu Tali
conductor

* Co-financed by the Minister of Culture and National Heritage from the Culture Promotion Fund as part of the 'Composing Commissions' programme implemented by the National Institute of Music and Dance. The partner of the world premiere is the Society of Authors and Composers ZAiKS.

Łukasz Długosz

Łukasz Długosz

📷 Dorota Bodnar

Critically acclaimed as one of the greatest flute virtuosi of our times, Długosz is the most awarded Polish flautist. A graduate of soloist studies at the Hochschule für Musik und Theater in Munich and Master's studies at the Conservatoire national supérieur de musique et de danse in Paris and Yale University in New Haven. The winner of more than a dozen prestigious international flute competitions in Paris, Munich, Odense, Viggiano and others.

He performs with many renowned orchestras. As a soloist he has appeared at Carnegie Hall, Musikverein's Goldener Saal and Konzerthaus in Vienna, Berlin's

Konzerthaus, Munich's Gasteig Carl-Orff-Saal and Herkulesaal, Beijing's Poly Theatre, Xinghai Concert Hall in Guangzhou, Shanghai Concert Hall, Opera House in Qatar, Shin Kobe Oriental Hall in Kobe, the Tchaikovsky Concert Hall in Moscow, and many other venues, under the baton of such stars as Zubin Mehta, James Levine, Mariss Jansons, and Jesús López Cobos, Walerij Giergijew, Jerzy Maksymiuk, Jan Krenz, Jerzy Semkow, Jacek Kasprzyk, Gabriel Chmura, Agnieszka Duczmal and Mirosław Jacek Błaszczyk. He has frequently been invited to play Krzysztof Penderecki's *Flute Concerto* under the composer's baton.

Długosz's CD debut was Michael Colina's flute concerto *Isles of Shoals* with the London Symphony Orchestra (2010). The artist has recorded extensively for radio and television in Poland and abroad. He has released 48 albums, mostly with Polish music, highly rated by Polish and European critics, and distinguished with many prestigious international phonographic awards, including the International Classical Music Award (ICMA), the Pizzicato Supersonic Award and Fryderyk Awards.

Długosz's concerts are frequently broadcast by such major radio broadcasters as BBC Radio 3, NDR, SWR, BR4, Mezzo, Deutschland Radio Kultur, Polish Radio 2, Radio France, and RMF Classic.

To date, as many as 124 works dedicated to Łukasz Długosz and his wife Agata Kielar-Długosz have been written. Most of them are symphonic compositions which continued to be promoted and recorded phonographically after their premiere.

His numerous artistic accolades and scholarships include: the Award of the Minister of Culture and National Heritage, Deutsche Stiftung Musikleben, Gasteig Musikpreis and Zeit-Preis. In 2012, he was honoured with the Bronze Medal for Merit to Culture – Gloria Artis in 2016 with the Orpheus statuette of the Association of Polish Musicians, and in 2021 with the Honorary Award of the Polish Composers' Union for expanding the repertoire of contemporary flute compositions and 'for stimulating compositional creativity in this area and promoting new Polish music.'

In 2019, he received the title of Professor of Art from the President of the Republic of Poland.

Anu Tali

Anu Tali

📷 Kaupo Kikkas

Conductor. Described by the Herald Tribune as 'charismatic, brilliant, energetic', Anu Tali is one of the most captivating conductors on the international scene today, belonging to a new generation of artists who are constantly striving for fresh and ingenious creativity on the classical stage.

Music Director of the Sarasota Orchestra in Florida between 2013 and 2019,

the past season saw her conduct a new production of Bizet's *Carmen* at the Teatro de la Maestranza in Sevilla, and highlights of the 2021/22 season include a return to the Royal Philharmonic Orchestra, as well as engagements with Orchestre Symphonique de Québec, National Philharmonic of Russia and Staatsorchester Rheinische Philharmonie, to name a few.

Anu Tali appears regularly with orchestras worldwide, including the New Japan and Tokyo Philharmonic orchestras, Orchestre National de France, the Chamber Orchestra of Europe, Houston Symphony Orchestra, Mozarteumorchester Salzburg and the Swedish Radio Symphony Orchestras. In Germany, she worked with the Deutsches Symphonieorchester Berlin, Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks, Konzerthausorchester Berlin, and Deutsche Kammerphilharmonie Bremen.

Following major success with the production of *Carmen* at Magdeburg State Opera, she was invited to conduct the Freiburger Barockorchester in a production of Gluck's *Telemaco* at the Schwetzingen Festival and Theater Basel. Another notable highlight includes acclaimed performances of Goebbels' *Songs of Wars I Have Seen* with ensembles such as the London Sinfonietta at New York's Lincoln Center, London's Southbank Centre, and in Saint Paul, Minnesota, Seattle and Barcelona.

Anu Tali has been the subject of numerous documentaries by international broadcasters such as ARTE, NHK Japan, YLE Finland and Deutsche Welle.

She studied conducting at the Estonian Academy of Music with Kuno Areng, Toomas Kapten and Roman Matsow, with further studies at the St. Petersburg State Conservatory with Ilya Musin, and later with Leonid Kortchmar and Jorma Panula.

NOSPR – The Polish National Radio
Symphony Orchestra in Katowice

□ Bartek Barczyk

NOSPR – The Polish National Radio Symphony Orchestra in Katowice

NOSPR is one of the most important Polish symphony orchestras and a cultural institution with a broad range of activities. Its history dates back to 1935 and is inextricably linked with Grzegorz Fitelberg, who was entrusted with the task of creating the first independent radio symphony orchestra in Poland. The orchestra debuted on air on 2 October 1935, and has been broadcast repeatedly on Polish Radio ever since. After the Second World War, the orchestra was reactivated in Katowice and its reconstruction was entrusted in 1945 to Witold Rowicki.

In the decades that followed, the orchestra gradually strengthened its international reputation, performing in the world's most important concert halls and collaborating with the greatest artists of our times, including Leonard Bernstein, Martha Argerich, Plácido Domingo and Artur Schnabel. Some of the greatest composers, Witold Lutosławski, Wojciech Kilar, Henryk Mikołaj Górecki and Krzysztof Penderecki, entrusted the premieres of their works to the orchestra, and NOSPR records were released by renowned labels. Over the years, the orchestra was led by outstanding conductors, including Jan Krenz, Kazimierz Kord, Tadeusz Strugała, Jerzy Maksymiuk, Antoni Wit, Gabriel Chmura, Jacek Kasprzyk and Alexander Liebreich. Currently, the rich musical traditions of the

orchestra are cultivated under the artistic direction of Lawrence Foster, with Ewa Bogusz-Moore in the role of managing and programme director.

NOSPR's relationship with technology has been a constant element of its identity at each stage of its history. At the end of the 1960s, thanks to the artistic director at the time, Bohdan Wodiczko, the orchestra started long-term cooperation with television, with the Internet now playing an increasingly important role in building relations with audiences.

The seat of NOSPR is a modern building designed by the Konior Studio in Katowice, housing a 1800-seat concert hall, a chamber hall as well as numerous workshops and educational spaces. The concert hall, with acoustics designed by Nagata Acoustics, is renowned as one of the best concert halls in the world in terms of acoustics. In 2023, it will be enriched with a pipe organ, which will be among the largest in European concert halls. The extraordinary opportunities offered by the venue are widely appreciated by audiences, artists and the music community. This is evidenced by NOSPR being the only Polish institution, and one of only two in Central and Eastern Europe, that has been admitted to the international ECHO network, which brings together 21 of the most prestigious concert halls in Europe.

Górecki Transformed /

Adam Bałdych Quartet

20 listopada (sobota) — 22.00

Teatr Palladium
ul. Złota 9

Twórczość Henryka Mikołaja Góreckiego, głęboko zakorzeniona w polskiej tradycji i kulturze, przypominała o pierwotnym i współcześnie zaniedbanym związku człowieka z transcendencją. Kompozytor odważnie i w sposób zrozumiały pod każdą szerokością geograficzną wyrażał swoje emocje oraz religijne zaangażowanie. Jego słynna *III Symfonia* – *Symfonia pieśni żałosnych* podkreślała duchowy wymiar ludzkiej egzystencji, rozciągający się ponad granicami kultur, wyznań i języków. W tym kontekście skrzypce Adam Bałdych stanie się pośrednikiem i interpretatorem muzyki Góreckiego. Wykorzystując improwizację i liczne cechy, które zbliżają go do Góreckiego, z towarzyszeniem wytrawnych muzyków jazzowych zagra dziś wieczoru jego trzy kwartety smyczkowe.

Program koncertu —

Górecki Transformed

Autorskie interpretacje
oraz improwizacje na temat
kwartetów smyczkowych
Henryka Mikołaja Góreckiego

Henryk Mikołaj Górecki (1933–2010)

„Już się zmierzcha” op. 62
I Kwartet smyczkowy
(1988)

„Quasi una fantasia” op. 64
II Kwartet smyczkowy
(1990–1991)

„...pieśni śpiewają” op. 67
III Kwartet smyczkowy
(1995–2005)

Wykonawcy:

Adam Bałdych Quartet:

Adam Bałdych
skrzypce

Michał Barański
kontrabas

Łukasz Ojdana
fortepian

Dawid Fortuna
perkusja

Prapremiera – zamówienie Narodowego Centrum Kultury

Henryk Mikołaj Górecki

☒ Andrzej Zborski / Archiwum
„Warszawskiej Jesieni” / Związek
Kompozytorów Polskich

Henryk Mikołaj Górecki odszedł jedenaście lat temu.

Był kompozytorem, którego artystyczna odwaga skutecznie drażniła głębię rzeczywistości, w tym – ze szczególną uwagą – polskiej kultury, a rangę jego muzyki trafnie oceniła zagraniczna krytyka muzyczna. Silnie i głęboko przeżywane emocje oraz religijne zaangażowanie stale przejawiały się w twórczości kompozytora, nawet jeśli nie były wyrażone dosłownie.

W młodości Górecki silnie związał się z nurtem awangardy (był wręcz jej koryfeuszem), jednak z biegiem lat upraszczał swój język kompozytorski, a ten docelowo nabrał nieszablonowych i rozpoznawalnych cech. Budowanie własnego idiomu Mistrz realizował przez redukcję materiału dźwiękowego i świadomy dobór nowych, własnych środków, które doskonalily styl i nadawały mu szczególnej mocy, silnie oddziałując na odbiorcę. Przyczyn tego procesu było wiele. Jednym, o którym wiemy, choć kompozytor mówił o tym niechętnie, była ścieżka życia – zdeterminowana przez miejsce urodzenia i sytuację rodzinną (naznaczoną wczesną śmiercią matki), cierpienie związane z chorobą, wydarzenia wojenne

i początkowo nieudane próby podążania za wewnętrznym głosem kierującym go w stronę muzyki. Ciężka praca, głęboka samoświadomość i niepopularne wybory charakteryzowały całe życie Góreckiego. Równocześnie możliwości – ograniczone w kraju w okresie PRL-u – pojawiały się niekiedy na wyższych poziomach rzeczywistości, często poza ojczyzną. W państwach otwartych, a przede wszystkim tam, gdzie duchowy wymiar muzyki Góreckiego trafiał w potrzeby zsekularyzowanej kultury Zachodu, jej dźwięki przypominały o pierwotnym i zaniedbanym związku człowieka z transcendencją, przywracając choć na chwilę utraconą równowagę elementów ludzkiej natury i nadprzyrodzonej rzeczywistości. *III Symfonia – Symfonia pieśni żałosnych* przez kilkanaście lat od swojej premiery w 1977 roku musiała czekać na swój czas, a gdy on nadszedł, zdołała wznieść słuchaczy na wyższy wymiar ludzkiej egzystencji, ponad granicami kultur, wyznań i języków. Wyrastający z ciszy sakralny ascetyzm kompozycji kontemplacyjnie przeprowadza odbiorcę przez jedno z najtrudniejszych doświadczeń człowieka – utratę dziecka przez matkę. Temat ujęty nie tylko w kontekście religijnym, lecz także w szerszym, związanym z dramatycznymi losami Polski, okazał się uniwersalny. Może nawiązywał też w pewien sposób do śmierci matki kompozytora, do której doszło, gdy Górecki miał zaledwie 2 lata?

Kompozytor znał i czuł pierwotną siłę głosu, jaką niesie melodia, szczególnie w formie kotysanki charakteryzującej się tą wyjątkową intymnością właściwą dla relacji matka–dziecko. Jednocześnie doceniał i badał tradycję ludową – a może nawet żył nią, pojmując ją jako równoważny z innymi, istotny element całej kultury. Związany z przyrodą i kulturą Podhala utrwalił jej piękno w kompozycjach, które wybrzmiały w salach koncertowych świata. Dla Davida Harringtona,

lidera słynnego Kronos Quartet, stworzył nie tylko kwartety smyczkowe, ale też... meble, których lokalny styl zachwyił skrzypka. To właśnie spotkanie ze słynnym amerykańskim kwartetem przyniosło Góreckiemu kompozytorskie spełnienie. Podczas wieloletniej i owocnej współpracy z tą grupą zaznaczał, że tworzą oni zespół idealny, stworzony wręcz do wykonywania jego muzyki. Niczym ansambl, brzmiący w umyśle kompozytora jak owa pierwotna melodia – ziszczony zamysł.

W przedstawionym wyżej kontekście skrzypek Adam Bałdych stanie się zarówno pośrednikiem, jak i interpretatorem muzyki Góreckiego. Konkretnie rzecz ujmując, przedstawi aż trzy kwartety smyczkowe Mistrza powstałe w okresie od roku 1988 do 2005, które wykona z towarzyszeniem kwartetu jazzowego. Bałdych – instrumentalista i kompozytor – mimo młodego wieku ma wiele cech zbliżających go do Góreckiego. Przede wszystkim muzykalność – naznaczoną szlachetną słowiańską melancholią – i doskonałą technikę, która umożliwia wyrażanie zróżnicowanych stanów i emocji obecnych w jego bardzo rozległym repertuarze. Kluczowe podobieństwa przejawiają się również w takich przymiotach Bałdycha, jak: chęć współpracy z innymi osobowościami muzycznego świata, otwartość na różne gatunki i efekty ich wzajemnego przenikania się, łączenie klasycznej edukacji z tradycją jazzową i charakterystyczną dla niej improwizacją, związek z katowicką Akademią Muzyczną im. Karola Szymanowskiego, a także miłość do gór... Można tu jeszcze dodać konsekwentne przekonanie do wyznaczonego kierunku własnej drogi i determinację podczas przebywania kolejnych etapów. I w końcu: wrażliwość i sposób rozumienia muzyki podobny do prezentowanego przez Kronos Quartet – szlachetne, scalone i nieco wyciszone brzmienie unikające patosu i niebanalny dobór repertuaru.

Muzyczne ścieżki twórczości Bałdycha nawiązują do kwestii egzystencjalnych. Znajdziemy tu refleksje nad biegunami sacrum—profanum czy tajemnicą śmierci, a także pytania o trudną i złożoną terażniejszość wyrażone w ciągłym poszerzaniu środków wyrazu – od iskrzących ogniem fraz pizzicato do lekkich jak powietrze flautando. Artyście na scenie towarzyszyć będą znani i wytrawni muzycy jazzowi: Michał Barański na kontrabasie, Łukasz Ojdana na fortepianie oraz Dawid Fortuna na perkusji.

Vanessa Rogowska

Adam Bałdych

Adam Bałdych

📷 Magda Tracz

Skrypek i kompozytor. Ukończył z wyróżnieniem studia w Akademii Muzycznej w Katowicach w klasie Henryka Gembalskiego. Od 2012 roku związany z oficyną wydawniczą ACT z siedzibą w Monachium.

Nazywany „cudownym dzieckiem skrzypiec”, karierę rozpoczął w wieku 14 lat. Szybko został okrzyknięty innowatorem łączącym dokonania muzyki poważnej i współczesnego języka skrzypcowego z talentem improwizatorskim. W krótkim czasie stworzył własny styl, który stał się inspiracją dla nowej generacji improwizujących skrzypków.

Swoją muzykę prezentował na najważniejszych festiwalach jazzowych, w prestiżowych salach koncertowych, m.in. w Polsce, Niemczech, Korei Południowej, Chinach, Japonii, Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Austrii, Islandii, Portugalii, Azerbejdżanie, Holandii, Szwecji, Norwegii, Finlandii, Włoszech, Hiszpanii i Indonezji. Współpracuje z wybitnymi artystami, jak: Yaron Herman, Agata Zubel, Cezary Duchnowski, Helge Lien, Aaron Parks, Lars Danielsson, Nils Landgren, Iiro Rantala, Marius Neset, Jacob Karlzon, Joachim Kuhn i Billy Cobham. Otrzymał liczne nagrody i wyróżnienia, w tym Grand Prix i nagrodę indywidualną festiwalu „Jazz nad Odrą” (2006), ECHO Jazz – nagrodę niemieckiego przemysłu muzycznego (2013), Złoty Krzyż Zasługi (2016) i Odznakę „Zasłużony dla Kultury Polskiej” (2016). W 2021 roku wraz ze swoim kwartetem został podwójnym laureatem BMW Welt Jazz Award, zdobywając w finale (Monachium) II miejsce oraz nagrodę publiczności.

Coraz częściej zwraca się w stronę klasycznej twórczości kompozytorskiej, pisząc na

zamówienia renomowanych orkiestr. W 2015 roku dla Baltic Neopolis Orchestra ze Szczecina stworzył kompozycję *Mozaika—Impresje*, a w 2016 roku dla Orkiestry Muzyki Nowej utwór *Antiphona* do tekstów znalezionych w grotach Qumran. W 2019 roku na zamówienie orkiestry AUKSO powstała *Early Birds Symphony* na festiwal „auksodrone”, co zaowocowało współpracą przy kolejnej kompozycji, na 75-lecie PWM. Na „Festiwalu Prawykonañ” w Katowicach NOSPR wykonała jego utwór *Teodor*, zaś podczas Kromer Biecz Festival zabrzmiał utwór na kwartet smyczkowy i skrzypce improwizujące powstały we współpracy z Equilibrium String Quartet. Również w 2021 roku odbyło się prawykonanie kompozycji zamówionej przez Stuttgarter Kammerorchester.

Brał udział w nagraniu blisko 20 płyt. Jesienią 2021 roku, w 10. rocznicę współpracy z ACT, powstaje album *Poetry* nagrany przez Adam Bałdych Quintet oraz włoskiego trębacza Paola Fresu.

Michał Barański

Michał Barański

📷 Kuba Majerczyk

Kontrabasista i gitarzysta basowy, absolwent Wydziału Jazzu Akademii Muzycznej w Katowicach. Miał zaledwie 14 lat, kiedy podczas warsztatów muzycznych zwrócił na niego uwagę amerykański klawecista

Brad Terry. W następstwie przyjęto Barańskiego, z pianistą Mateuszem Kołakowskim i perkusistą Tomaszem Torresem, do kwartetu Terry’ego, z którym potem wielokrotnie koncertował on w Stanach Zjednoczonych, zdobywając szlify u źródeł współczesnego jazzu.

Jest laureatem Grand Prix 40. festiwalu „Jazz nad Odrą” (2004) w kategorii zespołowej. „Aniołek Jazzowy” na „Bielskiej Zadymce Jazzowej” przypadł mu zaś w 2005 roku. Otrzymał też nagrodę główną „Swingujący Kruk” podczas trzeciej edycji Hot Jazz Spring w Częstochowie. Wraz z zespołem Triology (Mateusz Kołakowski – fortepian, Tomasz Torres – perkusja) zajął czwarte miejsce na międzynarodowym konkursie

zespołów jazzowych „Jazz Hoeilaart” w Belgii.

Grał m.in. w Knitting Factory w Nowym Jorku, Jazz Bakery w Los Angeles, Berklee Performance Center w Bostonie oraz na Vail Jazz Festival w Kolorado. Występował z wieloma polskimi i amerykańskimi jazzmanami, wśród których są: Bennie Maupin, Dan Tepfer, Nigel Kennedy, David Dorůžka, Tomasz Stańko, Zbigniew Namysłowski, Michał Urbaniak, Henryk Miśkiewicz, Piotr Baron, Janusz Muniak, Grzegorz Nagórski, Joachim Mencil, Maciej Sikała, José Torres, Grzech Piotrowski, Aga Zaryan, Mieczysław Szcześniak, Kuba Badach, Dorota Miśkiewicz, Anna Serafińska, Natalia Niemen oraz Mate.O. Grał m.in. z zespołami: Afromental, New Life oraz chórem gospel TGD (Trzecia Godzina Dnia).

Łukasz Ojdana

Łukasz Ojdana

📷 Gosia Frączek

Pianista jazzowy i kompozytor. W 2016 roku ukończył studia w Instytucie Jazzu Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. W latach 2018–2020 był wykładowcą tejże uczelni.

Członek RGG – jednej z najważniejszych i najlepiej rozpoznawalnych polskich formacji

jazzowych, a także, w latach 2016–2018, grupy Tomasz Stańko Band. Od 2021 roku gra w zespole Adama Bałdycha.

Stypendysta Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Młoda Polska” oraz Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, uhonorowany Nagrodą Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego; ma na swym koncie dwie nominacje do nagrody „Fryderyk” – w kategoriach „Jazzowy album roku” i „Jazzowy debiut roku”.

Występował w Polsce, Niemczech, Islandii, Holandii, Turcji, Rosji, na Węgrzech, w Korei Południowej, Kazachstanie, Wielkiej Brytanii, Szwajcarii, Czechach. Współpracował m.in. z Tomaszem Stańką, Zbigniewem Namysłowskim, Evanem Parkerem, Samuelem Blaserem, Vernerim Pohjolą i Trevorem Wattsem.

Dawid Fortuna

Dawid Fortuna

📷 Kasia Stańczyk

Perkusista. Absolwent bydgoskiej szkoły muzycznej, naukę kontynuował w Akademii Muzycznej w Krakowie.

Podkreśla, że swoje umiejętności zawdzięcza wspaniałym pedagogom, wśród których wylicza Macieja Korpala, Mirosława Żytę i Jana Pilcha, oraz genialnym muzykom, z którymi miał możliwość współpracować, a byli to m.in.: Janusz Muniak, Zbigniew Namysłowski, Zbigniew Wegehaupt, Adam Pierończyk, Michael „Patches” Stewart, Leszek Możdżer, Dominik Wania, Adam Bałdych, Paweł Kaczmarczyk, Sebastian Bernatowicz i Jerzy Małek.

Regularnie występuje w składzie grup: Adam Bałdych Quartet, New Bone, NSI Quartet, Kuba Płużek Quartet, Dominik Wania Trio, PeGaPoFo oraz Cracow Jazz Collective.

Górecki Transformed /

Adam Bałdych Quartet

20 November (Saturday) — 10.00 p.m.

Palladium Theatre
9 Złota Street

The oeuvre of Henryk Mikołaj Górecki, deeply embedded in Polish tradition and culture, makes us aware of the primeval but nowadays largely neglected links between humans and transcendence. The composer expressed his emotions and commitment to religion boldly and in ways which audiences throughout the world can relate to. His famous *Symphony No. 3 'Symphony of Sorrowful Songs'* brings out the spiritual dimension of human life, which transcends the boundaries of cultures, denominations, and languages. In this context, violinist Adam Bałdych acts as an intermediary, interpreting Górecki's music by means of improvisation and exploiting numerous qualities which he and the composer have in common. This evening, Bałdych will play Górecki's three string quartets with accomplished jazz musicians.

Concert programme

Own interpretations and improvisations on the theme of Henryk Mikołaj Górecki's string quartets

Henryk Mikołaj Górecki
(1933–2010)

'It Is Already Dusk', Op. 62
String Quartet No. 1
(1988)

'Quasi una fantasia', Op. 64
String Quartet No. 2
(1990–1991)

'... Songs Are Sung', Op. 67
String Quartet No. 3
(1995–2005)

Performers:

Adam Bałdych Quartet:

Adam Bałdych
violin

Michał Barański
double bass

Łukasz Ojdana
piano

Dawid Fortuna
drums

World premiere – commissioned by the National Centre for Culture Poland

Adam Bałdych

Adam Bałdych
 ☒ Magda Tracz

Violinist and composer, graduated with honours from Henryk Gembalski's class at the Academy of Music in Katowice. Associated with the prestigious Munich-based ACT Publishing since 2012.

Considered a 'violin child prodigy', he embarked on his career at the age of 14 and was soon hailed as an innovator fusing classical music and the contemporary violin language with talent for improvisation. He quickly developed his own style, which has become an inspiration for a new generation of improvising violinists.

Bałdych has given performances at the main jazz festivals and in prestigious concert halls in Poland, Germany, South Korea, China, Japan, the United States, Canada, Austria, Iceland, Portugal, Azerbaijan, the Netherlands, Sweden, Norway, Finland, Italy, Spain, Indonesia, and other countries. He performs and records with such eminent artists as Yaron Herman, Agata Zobel, Cezary Duchnowski, Helge Lien, Aaron Parks, Lars Danielsson, Nils Landgren, Iiro Rantala, Marius Neset, Jacob Karlzon, Joachim Kuhn, and Billy Cobham. His numerous accolades include the Grand Prix and individual prize of the Jazz on the Oder Festival (2006), the ECHO Jazz Award of the German music industry (2013), the Gold Cross of Merit (2016), and the Decoration of Honour 'Meritorious for Polish Culture' (2016). In 2021, together with his quartet, he became a double winner at the BMW Welt Jazz Award in the finals (Munich), winning second place and the audience award.

In his compositions, commissioned by famous orchestras and ensembles, Adam Bałdych turns more and more frequently

towards classical music. In 2015, he wrote *Mosaic—Impressions* commissioned by the Baltic Neopolis Orchestra in Szczecin), and in 2016 – *Antiphon* for Orkiestra Muzyki Nowej (to texts discovered in the Qumran caves). In 2019, on the commission of the AUKSO orchestra, he prepared the *Early Birds Symphony* for the Auksodrone Festival, which resulted in cooperation on another composition celebrating the 75th anniversary of PWM. NOSPR performed one of his works, *Teodor*, at the Festival of Premieres in Katowice and another piece for string quartet and improvising violin, composed in collaboration with the Equilibrium String Quartet, at the Kromer Biecz Festival. In 2021, the premiere of a composition commissioned by the Stuttgarter Kammerorchester also took place.

The artist has taken part in the recording sessions for nearly 20 albums. In the autumn of 2021, on the 10th anniversary of cooperation with ACT, the latest album, *Poetry*, is being recorded by the Adam Bałdych Quintet and an excellent guest – Italian trumpeter Paolo Fresu.

Michał Barański

Michał Barański
 ☒ Kuba Majerczyk

Double bass and bass guitar player, graduate of the Jazz Department at the Academy of Music in Katowice at the age of 14 his talent was recognised during music workshops by the US clarinetist

Brad Terry, which resulted in the young instrumentalist joining Terry's quartet (with pianist Mateusz Kołakowski and drummer Tomasz Torres) and giving numerous performances with that ensemble in the United States. He thus developed his skills at the very source of contemporary jazz.

Barański won the Grand Prix of the 40th Jazz on the Oder Festival (2004, band category), the Jazz Angel Award of the Jazz Blizzard Festival in Bielsko-Biała (2005), the main prize (Swinging Raven) of the 3rd Hot Jazz Spring Festival in Częstochowa, and (with Kołakowski and Torres as ensemble Triology) – the 4th prize in the International Jazz Contest 'Jazz Hoeilaart' in Belgium.

He has given performances in, among others, New York's Knitting Factory, the Los Angeles Jazz Bakery, Boston's Berklee Performance Center, at the Vail Jazz Festival in Colorado, USA. He has played with such Polish and American jazz musicians as Bennie Maupin, Dan Tepfer, Nigel Kennedy, David Dorůžka, Tomasz Stańko, Zbigniew Namysłowski, Michał Urbaniak, Henryk Miśkiewicz, Piotr Baron, Janusz Muniak, Grzegorz Nagórski, Joachim Mencil, Maciej Sikafa, José Torres, Grzech Piotrowski, Aga Zaryan, Mieczysław Szcześniak, Kuba Badach, Dorota Miśkiewicz, Anna Serafińska, Natalia Niemen, and Mate.O, as well as the Afromental and New Life bands, and the TGD (Trzecia Godzina Dnia) gospel choir.

Łukasz Ojdana

Łukasz Ojdana

 Gosia Frączek

Jazz pianist and composer. In 2016, he graduated from the Jazz Institute of the Karol Szymanowski Music Academy in Katowice. In 2018–2020, he was a lecturer at this school.

Member of RGG, one of the most important and most recognisable Polish jazz groups, and in 2016–

2018, also of the Tomasz Stańko Band. He has been playing in Adam Bałdych's group since 2021.

Holder of scholarships of the Minister of Culture and National Heritage under the 'Young Poland' programme and of the Minister of Science and Higher Education, and a recipient of the Award of the Minister of Culture and National Heritage. He has received two nominations for the Fryderyk Award – in the Jazz Album of the Year and Jazz Debut of the Year categories.

He has performed in Poland, Germany, Israel, the Netherlands, Turkey, Russia, Hungary, South Korea, Kazakhstan, the UK, Switzerland, and Czechia. He has collaborated with Tomasz Stańko, Zbigniew Namysłowski, Evan Parker, Samuel Blaser, Verner Pohjola, Trevor Watts, and many others.

Dawid Fortuna

Dawid Fortuna

 Kasia Stańczyk

Percussionist, graduate of a music school in Bydgoszcz; he studied at the Academy of Music in Cracow. He stresses that

he owes his abilities to excellent teachers, such as Maciej Korpal, Mirosław Żyta, and Jan Pilch, as well as brilliant musicians with whom he has had the opportunity to play, including Janusz Muniak, Zbigniew Namysłowski, Zbigniew Wegehaupt, Adam Pierończyk, Michael 'Patches' Stewart, Leszek Możdżer, Dominik Wania, Adam Bałdych, Paweł Kaczmarczyk, Sebastian Bernatowicz, and Jerzy Matek.

Fortuna regularly performs in the Adam Bałdych Quartet, New Bone, NSI Quartet, the Kuba Płużek Quartet, the Dominik Wania Trio, PeGaPoFo, and the Cracow Jazz Collective.

Recital wokalny /

Konieczny / Napierała

21 listopada (niedziela) — 14.15

Bazylika archikatedralna św. Jana Chrzciciela
ul. Świętojańska 8

Błogosławione pieśni malinowe op. 43 Henryka Mikołaja Góreckiego powstały w 1980 roku. Wybrane fragmenty z poezji Cypriana Norwida tworzą pewną całość, w której zachwyty nad dziełem stworzenia sąsiaduje z pełną smutku refleksją nad niedoskonałością ludzkiej natury i wiarą w Bożą sprawiedliwość. W *Pieśniach i tańcach śmierci* Modesta Musorgskiego, ukończonych w 1877 roku, śmierć jest główną bohaterką ukrytą pod postacią rzekomej wyzwolicielki. Podstępem zabiera swe ofiary: chore dziecko, młodą dziewczynę, pijanego chłopca i żołnierzy poległych w bitwie. Intensywność wyrazu, bogata fakturalnie partia fortepianu to cechy, które czynią z tego dzieła zjawisko wyjątkowe, zapowiadające muzyczny ekspresjonizm. Mykoła Witalijowycz Łysenko (1842–1912) uważany jest za twórcę ukraińskiej muzyki narodowej. Badacze twórczości kompozytora uważają jego utwory wokalne za godne wejścia do annałów ogólnoeuropejskiej pieśni romantycznej.

Program koncertu

Henryk Mikołaj Górecki
(1933–2010)

Błogosławione pieśni malinowe. Fragmenty Norwidowskie op. 43
(1980)

na głos i fortepian

- I. *Błogosławione pieśni malinowe*
- II. *Co ranek, skoro ustępują cienie*
- III. *Litość*
- IV. *O! Boże...*

Modest Musorgski
(1839–1881)

Pieśni i tańce śmierci
(1877)

na głos i fortepian
do tekstów Arsenija Goleniszczewa–Kutuzowa

- I. *Kołysanka*
- II. *Serenada*
- III. *Trepak*
- IV. *Wódz*

Mykoła Łysenko
(1842–1912)

Буває, іноді старий
(*Бува, niekiedy stary*)
z muzyki do *Kobziarza Tarasa Szewczenki* – seria trzecia
(data nieznana)

Над Дніпровою сагою
(*W zatoce Dniepru*)
z muzyki do *Kobziarza Tarasa Szewczenki* – seria pierwsza
(1868)

Смутної провеси
(*Smutną wiosną*)
do słów Łesi Ukrainki
(na motywach wiersza Ady Negri)
(data nieznana)

Моя могила (Moja mogiła)
do słów Wołodimira Aleksandrowa
(data nieznana)

Нічого, Нічого (Nic)
do słów Mykoły Woronego
(data nieznana)

Wykonawcy:

Tomasz Konieczny
bas-baryton

Lech Napierała
fortepian

Henryk Mikołaj Górecki

Andrzej Zborski / Archiwum „Warszawskiej Jesieni” / Związek Kompozytorów Polskich

¹ H.M. Górecki, głos w dyskusji w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie (obecnie Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) w roku 1986 na temat sytuacji muzyki religijnej w Polsce, cyt. za: T. Malecka, *O rezonowaniu historii w życiu i twórczości Henryka Mikołaja Góreckiego*, [w:] *Dzieło muzyczne i jego rezonans*, red. A. Nowak, Bydgoszcz 2008, s. 224.

Istotą prawdziwej pieśni lirycznej jest swoiste zwycięstwo muzyki nad poezją – wchłonięcie słowa przez żywioł muzycznych gestów, dominacja dźwiękowej ekspresji nad treścią i znaczeniem słów. Ale istnieje też sytuacja odwrotna – gdy muzyka, oszczędna w rysunku melodycznym i harmonii, podkreśla jedynie znaczenie słów, potęguje niesione przez nie sensory i emocje. Ta „muzyka uboga” może mieć niezwykłą siłę oddziaływania, skłaniać do refleksji, poszerzać horyzont doznań estetycznych o wymiar etyczny, egzystencjalny, także religijny.

Henryk Mikołaj Górecki wyznał kiedyś:

Dla mnie muzyka jest rezultatem religijnej koncentracji i medytacji. Wszystkie nuty kreślone na pięcioliniach są komentarzem tych spraw i rzeczy, które widzę i przeżywam.

Kompozytor dał wyraz tej postawie w wielkich dziełach wokально-instrumentalnych, takich jak *II Symfonia „Kopernikowska”*, *III Symfonia – Symfonia pieśni żałobnych*, *Psalm „Beatus vir”*, ale także w cyklach pieśni pisanych do słów Słowackiego, Tuwima, Konopnickiej, Norwida, Wyspiańskiego, Skwarcickiego czy Federica Garcii Lorki w tłumaczeniu Mikołaja Bieszczadowskiego. Emilia Dudkiewicz napisała:

Wiodące motywy skoncentrowane są wokół takich zagadnień, jak przemijanie, strata, śmierć, smutek, troska o losy kraju, nadzieja, ufne zawierzenie Bogu, wieczność... Muzyka służy tu wzmocnieniu słowa, ale to ono jest traktowane prymarnie. Ma być przejrzyste, zrozumiałe, najważniejsze².

W przeciwieństwie do tych pieśni, których prawykonania odbyły się niedługo po ich powstaniu, **Błogosławione pieśni malinowe. Fragmenty Norwidowskie** op. 43, skomponowane w 1980 roku do fragmentów poezji Cypriana Kamila Norwida, długo leżały w szufladzie ich twórcy. To niejedyny raz, gdy kompozytor odwlekał ujawnienie swoich kompozytorskich dokonań, które coraz bardziej, zwłaszcza w latach osiemdziesiątych ubiegłego wieku, stawały się intymnym dziennikiem duszy – modlitwą, próbą opisanego świata językiem poetów przy pomocy wybranych z ich spuścizny strof. Świat przedstawiony w *Błogosławionych pieśniach malinowych* to przestrzeń, w której dzieło stworzenia, niezniszczalne w swym pięknie, przeciwstawione jest ułomnej naturze ludzkiej. Choć kompozytor nie włączył do utworu strof pełnych goryczy, jakie odnajdujemy zwłaszcza w *Próbach*, których pierwszy wers dał tytuł całemu cyklowi, czy w pełnych grozy wspomnieniach w wierszu *Pierwszy list, co do mnie doszedł z Europy*, przytaczając zeń tylko błagalne wołanie do Boga w ostatniej pieśni – muzyka utworu ani na chwilę nie bywa rozjaśniana blaskiem pogodnej kantyleny. Utrzymana jest w ciemnych barwach, epatuje ascezą zarówno w budowie linii melodycznej głosu solowego, rozwijanej poprzez serię powtórzeń prostych motywów, jak i surowością partii fortepianowej utrzymanej w niskim rejestrze. Melodyka wszystkich pieśni bliska jest melodeklamacji, niuanse ekspresyjne tworzone są poprzez zmianę rejestru czy powtarzanie pojedynczych wersów, słów lub całej strofy, jak w pierwszej pieśni. Ta „sekwencja marszów żałobnych”, jak określił utwór

² E. Dudkiewicz, *Henryk Mikołaj Górecki – Pieśni*, Komentarz do płyty: DUX 1592/93, s. 4.

Modest Musorgski

Рузана Ширинян / źródło: Wikimedia Commons

Adrian Thomas, nie tworzy jednak nastroju rozpaczny; wolno płynące frazy, hieratyczne akordy fortepianu skłaniają do kontemplacji, skupienia.

Śmierć, jako nieodłączony atrybut ludzkiego losu, pojawia się w wielu utworach **Modesta Musorgskiego**. Jednak dopiero w **Pieśniach i tańcach śmierci** ukończonych w 1877 roku

śmierć staje się bohaterem, aktywnie działającą postacią, która – jak się zdaje – odnosi zwycięstwo nad życiem. Swe ofiary zabiera we właściwych im kategoriach muzycznych: dziecko – w kołysance, dziewczynę – w serenadzie, pijanego chłopca ukraińskiego – w tępaku, żołnierza na polu bitwy – w marszu bojowym

– pisze w swoim eseju Teresa Malecka³. Cykl powstał do słów poety i przyjaciela kompozytora Arsenija Goleniszczewa–Kutuzowa. Dlaczego Musorgski tak obsesyjnie powracał do tematu śmierci? Powodów upatruje się w zmiennych losach artysty, częstych depresjach, braku stabilizacji życiowej, a w późniejszych latach – w chorobie alkoholowej. Kompozytor interesował się wywodzącą się ze średniowiecza tradycją *danse macabre* – tańca śmierci. W poezji Kutuzowa odnalazł doskonały materiał dla wyrażenia muzyką różnych wizji spotkania ze spersonalizowaną śmiercią, która w czterech pieśniach przychodzi pod postacią rzekomej wyzwolicielki i jest przy tym bezwzględna, z cynizmem gasząc wszelką nadzieję. W *Kołysance*, w urywanych, często melodeklamacyjnych frazach, pojawiających się w zmiennych tempach, śmierć prowadzi dramatyczny dialog z tulącą swe chore dziecko matką. *Serenada* staje się karykaturą pogodnej, miłosnej pieśni, gdy kostucha, pod postacią zakochanego rycerza, przychodzi po umierającą dziewczynę. W *Tępaku* śmierć porywa błąkającego się po śniegu chłopca w obłądny taniec. Wreszcie w ostatniej pieśni,

³ T. Malecka, *Temat śmierci w cyklach wokalnych Modesta Musorgskiego*, [w:] *Pieśń europejska między romantyzmem a modernizmem*, Kraków 2000, s. 196.

Mykoła Łysenko

autor nieznany / źródło: Wikimedia Commons

po skończonej bitwie, śmierć kreuje się na wodza. Prowadzi swych straceńców w uroczystym marszu, który jest cytatem polskiego hymnu *Z dymem pożarów* Józefa Nikorowicza do słów Kornela Ujejskiego. Fraza wokalna podążająca za słowem, respektująca porządek wersyfikacyjny, bliższa recytatywowi niż melodycznej pieśniowości, także bogata fakturalnie partia fortepianu (doczekała się orkiestracji przez Dymitra Szostakowicza), sarkazm w potraktowaniu tradycyjnych gatunków muzycznych (kołysanka, serenada, wesoły zazwyczaj tępak) to cechy, które czynią z *Pieśni i tańców śmierci* zjawisko wyjątkowe, zapowiadające muzyczny ekspresjonizm.

Mykoła Witalijowycz Łysenko (1842–1912) – kompozytor, pianista, dyrygent, etnograf – uważany jest za twórcę ukraińskiej muzyki narodowej. Wykształcony w Lipsku i Petersburgu, od najmłodszych lat interesował się twórczością ludową, której poświęcił wiele swoich prac etnograficznych i opracowań koncertowych. Dzięki solidnemu wykształceniu, znajomości muzyki europejskiej i dokonań twórców z kręgu Potężnej Gromadki (z niektórymi się przyjaźnił) stworzył ukraiński styl romantyczny będący syntezą późnoromantycznej muzyki europejskiej i oryginalnej, ukraińskiej twórczości ludowej. Skomponował wiele oper, z których największy rozgłos zdobyło dzieło *Taras Bulba* na motywach powieści Mikołaja Gogola. Tworzył muzykę fortepianową, kameralną, symfoniczną, chóralną, pieśni do słów Tarasa Szewczenki i innych poetów ukraińskich, a także Adama Mickiewicza czy Heinricha Heinego. Badacze twórczości kompozytora uważają jego utwory wokalne za godne wejścia do annatów ogólnoeuropejskiej pieśni romantycznej.

Małgorzata Gąsiorowska

Tomasz Konieczny

Tomasz Konieczny

📷 Igor Omulecki

Bas-baryton. Studiował aktorstwo w Łodzi oraz śpiew solowy w Akademii Muzycznej (obecnie Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina) w Warszawie i Hochschule für Musik Carl Maria von Weber (Wyższej Szkole Muzycznej) w klasie Christiana Elßnera w Dreźnie.

Debiutował jako aktor w filmie *Pierścionek z orłem w koronie* w reż. Andrzeja Wajdy. Następnie występował w kolejnych produkcjach filmowych, telewizyjnych i teatralnych. Pracował również jako reżyser – przygotował m.in. sztukę

Cyd Pierre’a Corneille’a (w roku 1996 w warszawskim Teatrze Adekwatnym).

Od roku 2009 artystycznym domem śpiewaka jest Wiener Staatsoper (Wiedeńska Opera Państwowa), gdzie należy do ulubieńców wiedeńskiej publiczności. Po sensacyjnym sukcesie, jaki odniósł w sezonie 2008/2009 w inscenizacji *Pierścienia Nibelunga* Richarda Wagnera pod dyrekcją Franza Welsera-Mösta, błyskotliwym wykonaniu partii Jochanaana w *Salome* Richarda Straussa, *Wotana* w *Pierścieniu Nibelunga* (2011) oraz Jacka Rancea w premierze opery *La fanciulla del West* Giacoma Pucciniego, inaugurującej wiedeński sezon operowy 2013/2014, Konieczny na stałe trafił do światowej czołówki młodego pokolenia bas-barytonów śpiewających muzykę niemiecką.

9 marca 2019 roku odbył się debiut artysty w Metropolitan Opera w Nowym Jorku. Po przedstawieniu *Złota Renu* Wagnera Anthony Tommasini z „The New York Times” napisał: „Wybitnym członkiem

obsady był Tomasz Konieczny, potężny bas, w przełomowym debiucie w *Met* jako *Alberich*”.

3 maja 2017 roku austriacka Rada Ministrów przyznała artyście honorowe obywatelstwo tego kraju. 16 stycznia 2019 roku na wniosek dyrekcji Opery Wiedeńskiej Tomasz Konieczny otrzymał najwyższe odznaczenie zawodowe przyznawane w niemieckojęzycznym środowisku operowym – tytuł „Österreichischer Kammersänger”.

Wśród najnowszych ról Tomasza Koniecznego warto wyróżnić partię Janusza w *Halce*, wystawionej z wielkim powodzeniem w ramach Roku Moniuszki (2019) m.in. w wiedeńskim Theater an der Wien, tytułową rolę w dziele *Cardillac* Paula Hindemitha w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie (premiera w czerwcu 2021 roku) oraz udział w spektaklu *Wanda* – z muzyką Joanny Wnuk-Nazarowej, na podstawie dramatu Norwida, zaprezentowanym przez Operę Krakowską we wrześniu 2021 roku na Zamku Królewskim na Wawelu w Krakowie.

Lech Napierała

Lech Napierała

📷 Marta Napierała

Absolwent Uniwersytetu Muzycznego w Wiedniu w klasie akompaniamentu wokalistom (specjalność pieśń) Davida Lutza – dyplom z wyróżnieniem. Wcześniej ukończył Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina, gdzie studiował u profesorów Krzysztofa Jabłońskiego, Andrzeja Stefańskiego i Barbary Halskiej.

Występował w prestiżowych salach koncertowych, jak: Musikverein i Konzerthaus w Wiedniu, Tokyo Bunka Kaikan, filharmoniach narodowych w Warszawie, Berlinie,

Sofii, Lublannie i Bukareszcie, siedzibie Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach, Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. Lutosławskiego w Warszawie, Wiener Staatsoper, Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie, Operze Narodowej w Lublannie i in. Koncertował w Europie, Azji i Stanach Zjednoczonych.

Specjalizuje się w wykonawstwie pieśni, jest też cenionym kameralistą – partneruje na scenie takim artystom, jak: Tomasz Konieczny, Olga Pasiecznik, Małgorzata Walewska, Monika Bohinec, Aida Garifullina, Çiğdem Soyarslan, Dorottya Láng, Paul Schweinester, Krzysztof Chorzelski, Gérard Wyss, Maciej Pikulski i wielu innym.

Lech Napierała jest profesorem Akademii Muzycznej w Krakowie, gdzie prowadzi klasę kameralistyki i akompaniamentu. Jest też gościnnym wykładowcą Akademii Operowej działającej przy Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie, regularnie prowadząc

tam kursy pieśni dla wokalistów i pianistów.

W jego dorobku fonograficznym znajdują się płyty opublikowane przez wydawnictwa Universal, Signum, DUX, Narodowy Instytut Fryderyka Chopina oraz Anaklasis. Najnowsze płyty to: rejestracja *Podróży zimowej* Franza Schuberta z polskimi tekstami Stanisława Barańczaka, zbiór pieśni i sonetów Romualda Twardowskiego oraz album *Between Death & Love* – zawierający pieśni Siergieja Rachmaninowa oraz cykl *Pieśni i tańce śmierci* Modesta Musorgskiego, będący rejestracją recitalu w Filharmonii Narodowej w Warszawie. Na wszystkich tych trzech płytach Lech Napierała partneruje bas-barytonowi Tomaszowi Koniecznemu.

Vocal Recital /

Konieczny / Napierała

21 November (Sunday) — 2.15 p.m.

Archcathedral Basilica of St. John the Baptist
8 Świętojańska Street

Blessed Raspberry Songs, Op. 43, by Henryk Mikołaj Górecki were composed in 1980. Selected fragments from Cyprian Norwid's poetry form a composition in which admiration for the work of creation is accompanied by sad reflection on the imperfection of human nature and faith in God's justice. In Modest Mussorgsky's *Songs and Dances of Death*, completed in 1877, death is the main character disguised as an alleged liberator. It resorts to tricks to take its victims: a sick child, a young girl, a drunk peasant and soldiers fallen in battle. The intensity of expression and the texture-rich piano part are features that make this work unique, turning it into a foreshadow of musical expressionism. Mykola Vitaliyovych Lysenko (1842–1912) is considered the founder of Ukrainian national music. Researchers of the composer's oeuvre consider his vocal pieces worthy of being entered into the annals of pan-European Romantic songwriting.

Concert programme

Henryk Mikołaj Górecki
(1933–2010)

Blessed Raspberry Songs. Norwid Fragments, Op. 43
(1980)

for voice and piano

- I. Blessed Raspberry Songs
- II. Every Morning, When the Shadows Recede
- III. Mercy
- IV. O! God...

Modest Mussorgsky
(1839–1881)

Songs and Dances of Death
(1877)

for voice and piano
to the texts of Arseny Golenishchev–Kutuzov

- I. Lullaby
- II. Serenade
- III. Trepak
- IV. Chief

Mykola Lysenko
(1842–1912)

Буває, іноді старий (Sometimes Old)
from music to Taras Shevchenko's *Piper* — third series
(date unknown)

Над Дніпровою сагою (In the Dnieper Bay)
from music to Taras Shevchenko's *Piper* — first series
(1868)

Смутної провесни (Sad Spring)
to the words of Lesya Ukrainka (based on Ada Negri's poem)
(date unknown)

Моя могила (My Tomb)
to the words of Volodimir Aleksandrov
(date unknown)

Нічого, Нічого (Nothing)
to the words of Mykola Vorony
(date unknown)

Performers:

Tomasz Konieczny
bass-baritone

Lech Napierała
piano

Tomasz Konieczny

Tomasz Konieczny

📷 Igor Omulecki

Bass-baritone Tomasz Konieczny studied acting in Łódź, as well as solo singing at the Fryderyk Chopin Academy (presently, University) of Music and with Christian Elsner at the Hochschule für Musik Carl Maria von Weber in Dresden.

As an actor he made his debut in Andrzej Wajda's *The Ring with a Crowned Eagle*. He later played in many film, television and theatre productions, and directed plays (among others, Pierre Corneille's

Le Cid at Warsaw's Adekwatny Theatre, 1996).

Wiener Staatsoper (Vienna State Opera) has been his artistic home since 2009. He is one of the Viennese audience's favourites. After his sensational success in R. Wagner's *Ring Cycle* (cond. Franz Welser-Möst), the brilliant interpretations of the parts of Jochanaan in R. Strauss's *Salome*, Wotan in the *Ring Cycle* (2011) and Jack Rance in the premiere performance of G. Puccini's *La fanciulla del West* for the inauguration of Vienna's operatic season 2013/14, Konieczny has secured his place among the world's best young bass-baritones performing the German repertoire.

On 9 March 2019, Konieczny debuted in Wagner's *Das Rheingold* at New York's Metropolitan Opera. After the spectacle, Anthony Tommasini wrote in the New York Times: 'The standout member of the cast was Tomasz Konieczny, a powerhouse

bass, in a breakthrough Met debut as Alberich.'

On 3 May 2017, the Austrian Council of Ministers (Ministerrat) granted Konieczny an honorary citizenship of that country. On 16 January 2019, at the request of Wiener Staatsoper, the artist received the highest professional title in the German-speaking opera world: that of Österreichischer Kammersänger.

Among Tomasz Konieczny's latest roles, it is worth mentioning the part of Janusz in *Halka*, staged with great success in the Moniuszko Year (2019), including at the Theater an der Wien, the title role in Paul Hindemith's *Cardillac* at the Grand Theatre – National Opera in Warsaw (premiere in June 2021) and participation in the performance of *Wanda* – with music by Joanna Wnuk-Nazarowa, based on the play by Norwid, presented by the Krakow Opera in September 2021 at the Wawel Royal Castle in Cracow.

Lech Napierała

Lech Napierała

📷 Marta Napierała

Graduated with honours from the University of Music in Vienna in David Lutz's class of accompaniment for vocalists (specialisation in song). Earlier, he had graduated from the Fryderyk Chopin University of Music, where he studied under professors Krzysztof Jabłoński, Andrzej Stefański and Barbara Halska.

He has performed in many prestigious concert halls,

Musikverein and Konzerthaus in Vienna, Tokyo Bunka Kaikan, the national philharmonics in Warsaw, Berlin, Sofia, Ljubljana and Bucharest, the seat of the Polish National Radio Symphony Orchestra in Katowice, the Lutosławski Polish Radio Concert Studio in Warsaw, Wiener Staatsoper, Grand Theatre – Polish National Opera in Warsaw, the National Opera in Ljubljana and many others. He has performed in Europe, Asia and the United States.

He specialises in the performance of songs, and is also a valued chamber musician – on stage he has partnered artists such as Tomasz Konieczny, Olga Pasichnyk, Małgorzata Walewska, Monika Bohinec, Aida Garifullina, Cigdem Soyarslan, Dorottya Lang, Paul Schweinester, Krzysztof Chorzelski, Gerard Wyss, Maciej Pikulski and many others.

Lech Napierała is a professor at the Academy of Music in Cracow, where

he teaches chamber music and accompaniment. He is also a guest lecturer at the Opera Academy of Grand Theatre – Polish National Opera in Warsaw, where he regularly conducts song courses for singers and pianists.

His phonographic output includes records published by Universal, Signum, DUX, the Fryderyk Chopin Institute and Anaklasis. His latest albums are: a recording of Franz Schubert's *Winter Journey* with Polish texts by Stanisław Barańczak, a collection of songs and sonnets by Romuald Twardowski, and the album *Between Death & Love* – containing songs by Sergei Rachmaninoff and the *Songs and Dances of Death* series by Modest Mussorgsky, which is a recording of a recital at the Warsaw Philharmonic. On all three albums, Lech Napierała partners bass-baritone Tomasz Konieczny.

21 listopada (niedziela) — 16.00

Kościół Ewangelicko–Augsburski Świętej Trójcy
pl. Małachowskiego 1

Ten chóralny koncert oferuje niezwykłą podróż przez ponad 100 lat znakomitej muzyki. Od Brucknera i Mahlera, geniuszy końca XIX wieku, przez Góreckiego, Vasksa i Hillborga, mistrzów czasów muzycznej awangardy i postawangardy, aż po Ešenvaldsa, reprezentującego już najnowsze stulecie. Czy muzyka na chór a cappella może być romantyczna? Ależ tak! Mamy tu wątki religijne, oddające żarliwość szczerzej modlitwy (Bruckner, Górecki), beztekstowe, minimalistyczne studium dźwięku (Hillborg), pełne liryzmu kompozycje Mahlera oraz nowocześnie uduchowione brzmieniowe wizje Ešenvaldsa. Niezwykle to ciekawa mieszanka, oferująca wiele emocjonalnych odcieni i dźwiękowych barw. Wątki romantyczne rozbrzmiewają tutaj zarówno w swej tradycyjnej, jak i najbardziej nowoczesnej odsłonie.

Program koncertu —

Ēriks Ešenvalds

(ur. 1977)

Stars (Gwiazdy)

(2011)

do tekstu Sary Teasdale
na chór, misy tybetańskie
i szklane naczynia
napelnione wodą

Henryk Mikołaj Górecki

(1933–2010)

Totus Tuus op. 60

(1987)

na chór mieszany
a cappella do tekstu
Marii Bogusławskiej

Ēriks Ešenvalds

(ur. 1977)

A Drop in the Ocean (Kropła w oceanie)

do tekstów modlitwy
„Ojcze nasz”,
św. Franciszka z Asyżu
i Matki Teresy z Kalkuty
(2006)

na sopran solo
i chór mieszany

Gustav Mahler

(1860–1911)

Die zwei blauen Augen (Dwoje niebieskich oczu) z *Lieder eines fahrenden Gesellen*

(1884–1885, rev. 1896)

opracowanie na chór
mieszany: Clytus Gottwald

Anton Bruckner

(1824–1896)

Ave Maria

(1861)

na chór mieszany

Gustav Mahler

(1860–1911)

Adagietto z V Symfonii

(1901–1902)

aranżacja na chór mieszany
z tekstami Augusta Grafa
von Platen w opracowaniu
Martina Kalteneckera:
Gérard Pesson

Anders Hillborg

(ur. 1954)

Mouyayoum

(1983–1985)

na 16-głosowy chór
mieszany

Pēteris Vasks

(ur. 1946)

Zīles Ziņa – The Tomtit's Message (Prześlanie sikorki)

do tekstu
Uldisa Bērziņa
(1981/2004)

wersja na chór
mieszany

Wykonawcy:

Chór Radia
Łotewskiego

Sigvards Kļava
dyrygent

Łotwa słynie ze znakomitych chórów, co doskonale potwierdza Chór Łotewskiego Radia, znany i ceniony także poza granicami swego kraju. W koncercie usłyszymy muzykę twórców łotewskich oraz utwory kompozytorów z Polski, Austrii i Szwecji.

Urodzony w 1977 roku **Ēriks Ešenvalds** ukończył studia w Łotewskim Seminarium Teologicznym Baptystów oraz Akademii Muzycznej w Rydze i to podwójne wykształcenie sprawia, że jego muzyka ma wyraźną aurę duchowości, którą kompozytor kreuje w sposób nowoczesny, z użyciem niebanalnych brzmień. Doskonałym przykładem są tu zarówno magiczne **Stars** z 2011 roku, w którym spokojną, eufoniczną wręcz (choć harmonicznie gęstą) atmosferę rozświetlonej gwiazdami nocy podkreślają brzmienia uzyskane dzięki użyciu wypełnionych wodą kieliszków szklanych, jak i dzieło wcześniejsze – **A Drop in the Ocean**. Ten skomponowany w 2006 roku utwór, dedykowany Matce Teresie z Kalkuty i wykorzystujący w warstwie słownej wybrane wersety z Biblii oraz pism św. Franciszka z Asyżu i samej Matki Teresy,

Ēriks Ešenvalds
Kundong Ye

Henryk Mikołaj Górecki
Andrzej Zborski / Archiwum „Warszawskiej Jesieni” / Związek Kompozytorów Polskich

Gustav Mahler
A. Dupont, N.Y. / źródło: Wikimedia Commons

jest niezwykle skupiony w wyrazie. Piękna, iście niebiańska melodia sopranów rozwija się ponad recytowanymi słowami „Pater noster”, na tle brzęczych oddechów i szumiących pogwizdywań wykonawców. W dalszej części tkanka dźwiękowa mocno się zagęszcza, krótkie momenty niepokoju rychło jednak ustępują aurze wyciszenia i kontemplacji. Całość tworzy niezwykle wrażenie. Łotewski kompozytor w obu swych utworach daje przykład niesamowicie imaginacyjnej wyobraźni dźwiękowo–duchowej. Jest to twórczość najwyższej próby.

Totus Tuus Henryka Mikołaja Góreckiego (1933–2010) to jedna z najbardziej znanych jego kompozycji religijnych. Niedługa modlitwa do Marii Panny do tekstu Marii Bogusławskiej została napisana dla papieża Jana Pawła II z okazji jego trzeciej pielgrzymki do Polski w 1987 roku i właśnie wtedy, w Warszawie, została prawykonana. Utwór rozpoczyna się wielokrotnie powtarzaniem zawołaniem „Maria”, a po rozwinięciu i wybrzmieniu całej modlitwy nim też się kończy. „Totus Tuus” (Cały Twój) było to hasło pontyfikatu Jana Pawła II, oddające jego zawierzenie Matce Bożej. W owym zawierzeniu Górecki był bliski Karolowi Wojtyłce, a kult maryjny jest obecny w wielu jego kompozycjach. Także i w tym utworze twórca wykreował w prosty, a zarazem przejmujący sposób nastrój szczerej modlitwy.

Gustaw Mahler (1860–1911) to najwybitniejszy przedstawiciel późnego romantyzmu w muzyce – w jego kompozycjach wszystkie ideały muzyczne końca XIX wieku osiągnęły swój szczyt. **Die zwei blauen Augen** to finałowa część jego cyklu **Lieder eines fahrenden Gesellen** (1894–1895) do tekstów własnych, choć opartych na słynnym zbiorze ludowych poematów niemieckich *Des Knaben Wunderhorn* (Cudowny róg

Anton Bruckner

☒ Anton Huber, Wien; źródło: Georg Gräner, *Anton Bruckner*, Kistner&Siegel, Leipzig [1924], Polona.pl.

Anders Hillborg

☒ Mats Lundqvist

pacholęcia), z którego czerpało wielu romantycznych twórców. Z utworu przenika żal bohatera za utraconą miłością (stąd wspomnienie niebieskich oczu ukochanej), ale i ostateczne pogodzenie z losem. Z kolei **Adagietto z V Symfonii** (1901–1902) to jeden z najbardziej znanych utworów w historii muzyki w ogóle, na co niemały wpływ miało umieszczenie tej kompozycji w filmie Luchina Viscontiego *Śmierć w Wenecji* (1971). Tę przepiękną linię melodyczną, będącą kwintesencją romantyzmu w muzyce, usłyszymy w aranżacji na chór a cappella.

Romantycznym żarem przepełnione jest także znacznie wcześniejsze, pochodzące z 1861 roku **Ave Maria Antona Brucknera** (1824–1896), starszego kolegi i rodaka Mahlera. Utwory Brucknera przepełnia jednak w znacznie większym stopniu duch religijnej pokory i zawierzenia Bogu. Tak jest i w niewielkich rozmiarów opracowaniu modlitwy „Ave Maria”, w której liryzm i wewnętrzny żar, wyraźny zwłaszcza w części środkowej, łączy się ze skupionym modlitewnym wyrazem we fragmentach skrajnych.

Zupełnie inny nastrój przynosi utwór szwedzkiego mistrza niebanalnych światów dźwiękowych **Andersa Hillborga** (ur. 1954). Kompozycja o tajemniczym tytule **Mouyayoum** skomponowana została w latach 1983–1985. Brak tutaj tekstu, a 16-głosowy chór używa wyłącznie sylab, kreując z nich stale pulsującą dźwiękową tkankę, w której początkowe nawiązania do tradycyjnych śpiewów Wikingów (gardłowe głosy męskie) ustępują miejsca minimalistycznie drgającym frazom, gdzie trudno byłoby wskazać początek bądź koniec. Całość połykuje dźwiękami niczym gęsta tkanina mieniąca się w słońcu, dając niespotykany efekt rozciągniętej przestrzeni brzmieniowej, szczelnie wypełnionej gęsto splecionymi nićmi dźwięków.

Pēteris Vasks

☒ Schott Promotion / Christopher Peter

Program zamyka kompozycja wybitnego twórcy muzyki łotewskiej **Pēterisa Vaska** (ur. 1946). **Ziles ziņa – The Tomtīt's Message** (*Przesłanie sikorki*) to rozbudowany utwór do słów wiersza łotewskiego poety Uldisa Bērziņa (ur. 1944), który odwołuje się do tematyki związanej z człowiekiem, naturą i przemijaniem. Te odwieczne tematy są ważne też dla kompozytora. W swym utworze Vasks tworzy opowieść, w której odwołania do archaicznych motywów ludowych mieszają się z liryczno-nostalgicznymi frazami melodycznymi oraz dysonansowymi brzmieniami o proveniencji awangardowej. Wszystko to tworzy fascynujący i wciągający świat dźwiękowy, zanurzony w łotewskiej tradycji, ale i bliski każdemu człowiekowi.

Beata Bolesławska-Lewandowska

Chór Radia Łotewskiego

📷 Daina Geidmane

Chór Radia Łotewskiego

Ten wyjątkowy, wielokrotnie nagradzany zespół zawodowych śpiewaków prezentuje słuchaczom bardzo różnorodny repertuar, począwszy od muzyki dawnej, a skończywszy na wyjątkowo wyrafinowanych utworach współczesnych kompozytorów. Zawierający muzykę Arvo Pärta album *Adam's Lament* (ECM), nagrany przez chór pod dyrekcją Tõnu Kaljuste, zdobył nagrodę Grammy. Chór Radia Łotewskiego wielokrotnie otrzymywał też Wielką Nagrodę Muzyczną (najcenniejszy krajowy laur przyznawany za dokonania w dziedzinie muzyki) i został wyróżniony nagrodą łotewskiej Rady Ministrów. Zrealizowane przez ten zespół

nagranie *Całonocnego czuwania* Rachmaninowa zostało uznane przez redakcję czasopisma „Gramophone” za najlepszą płytę lutego 2013 roku, a amerykańska sieć radiowa NPR umieściła je na liście 25 najlepszych nagrań roku.

Chór Radia Łotewskiego występował w wielu najbardziej prestiżowych salach koncertowych na całym świecie, jak: Concertgebouw i Muziekgebouw (Holandia), Elbphilharmonie (Niemcy), Duke University Chapel (USA), Théâtre des Champs-Élysées i Cité de la musique – Philharmonie de Paris (Francja), Lincoln Center, Kennedy Center oraz Walt Disney Concert Hall (USA), Konzerthaus Berlin (Niemcy),

Bibliotece Kongresu (USA), Queen Elizabeth Hall (Wielka Brytania) i Kościele Marii Panny w Dreźnie (Niemcy).

W 2019 roku chór wyruszył w trasę koncertową po Japonii i Chinach – w październiku zaprezentował dwa wyjątkowe programy w Szanghaju, a w listopadzie wziął udział w premierze opery chóralnej *NeoArctic* w Hongkongu.

Za sprawą opublikowanego przez wydawnictwo Ondine albumu z muzyką liturgiczną Czajkowskiego Chór Radia Łotewskiego zdobył w 2020 roku nagrodę International Classical Music Award (ICMA) w kategorii „Muzyka chóralna”.

Sigvards Kļava

Sigvards Kļava

 Lauris Aizupietis, Magazine IR

Od 1992 roku jest dyrektorem artystycznym Chóru Radia Łotewskiego. Dzięki jego nieustającym wysiłkom zespół ten zyskał światową sławę

i niepowtarzalne brzmienie, często występując na najważniejszych festiwalach muzycznych i współpracując z najwybitniejszymi kompozytorami oraz dyrygentami. Sigvards Kļava studiował dyrygenturę w Łotewskiej Akademii Muzycznej im. Jāzepsa Vītolsa, a także w Internationale Bachakademie Stuttgart i Konserwatorium Petersburskim. Uczestniczył również w kursach mistrzowskich podczas Oregon Bach Festival. Od 2000 roku jest profesorem na wydziale dyrygentury Łotewskiej Akademii Muzycznej.

Sigvards Kļava kilkakrotnie otrzymał łotewską Wielką Nagrodę Muzyczną, został także wyróżniony nagrodą łotewskiej Rady Ministrów oraz

Orderem Trzech Gwiazd. Od 1990 roku kieruje festiwalem Latvian Song Festival. Wykłada dyrygenturę chóralną, był jurorem podczas wielu konkursów muzycznych. Prowadził koncerty w wielu salach, w tym w Royal Albert Hall w Londynie, Elbphilharmonie Hamburg, Concertgebouw w Amsterdamie oraz Filharmonii Berlińskiej. Odwiedza różne kraje jako juror i bierze udział w projektach edukacyjnych. Jako dyrygent gościnny koncertował z Chórem Radia Holenderskiego, Chórem Opery Holenderskiej, Holenderskim Chórem Kameralnym, Cappella Amsterdam, Chórem Kameralnym RIAS z Berlina, Chórem Radiowym MDR z Lipska oraz wieloma innym zespołami.

f

Latvian Radio Choir / Kļava

21 November (Sunday) — 4 p.m.

The Holy Trinity Evangelical Church
of the Augsburg Confession
1 Małachowskiego Square

This choral concert offers an extraordinary journey through more than one hundred years of outstanding music. From Bruckner and Mahler, geniuses of the late nineteenth century, to Górecki, Vasks and Hillborg, masters of the times of musical avant-garde and post-avant-garde, to Ešenvalds who represents the twenty-first century. Can a cappella choral music be Romantic? Of course! Here we are presented with religious themes reflecting earnest prayers (Bruckner, Górecki), a text-free, minimalist sound study (Hillborg), Mahler's compositions full of lyricism and Ešenvalds' modern, soulful sound visions. It is an extremely interesting mix, offering many emotional shades and sonic colours. Romantic themes resound here both in their traditional and most contemporary versions.

Concert programme

Ēriks Ešenvalds

(b. 1977)

Stars

(2011)

to the text of Sara Teasdale
for choir, Tibetan bowls
and glass vessels filled
with water

Henryk Mikołaj Górecki

(1933–2010)

Totus Tuus, Op. 60

(1987)

for mixed choir a cappella
to the text of Maria
Bogusławska

Ēriks Ešenvalds

(b. 1977)

A Drop in the Ocean
to the texts of the *Our*
Father prayer, St. Francis
of Assis and Mother
Teresa of Calcutta
(2006)

for soprano solo
and mixed choir

Gustav Mahler

(1860–1911)

Die zwei blauen Augen (*Two Blue Eyes*)

from *Lieder eines*
fahrenden Gesellen
(1884–1885, rev. 1896)

for mixed choir:
Clytus Gottwald

Anton Bruckner

(1824–1896)

Ave Maria

(1861)

for mixed choir

Gustav Mahler

(1860–1911)

Adagietto from *Symphony No. 5*

(1901–1902)

arrangement for mixed
choir with texts of
August Graf von Platen
elaborated by Martin
Kaltenecker:
Gérard Pesson

Anders Hillborg

(b. 1954)

Mouyayoum

(1983–1985)

for 16-voice
mixed choir

Pēteris Vasks

(b. 1946)

Zīles Ziņa – *The Tomtit's Message*

to the text
by Uldis Bērziņš
(1981/2004)

version for
mixed choir

Performers:

Latvian Radio Choir
Sigvards Klava
conductor

Latvian Radio Choir

 Daina Geidmane

Latvian Radio Choir

This is a unique, award-winning ensemble of professional singers that offers its audiences an extraordinarily varied repertoire ranging from early music to the most sophisticated scores of contemporary compositions. The choir has recorded the Grammy-winning album *Adam's Lament* (ECM) composed by Arvo Pärt and conducted by Tõnu Kaljuste. It is a repeat winner of the Great Music Award of Latvia (the highest national award for professional achievement in music) and has received the Latvian Cabinet of Ministers Award. The choir's recording of Sergei Rachmaninoff *All-Night Vigil* was

praised by Gramophone as the best recording of February 2013, and ranked among the 25 Best Albums of the Year by the American radio station NPR.

The Latvian Radio Choir has performed at many of the world's most renowned concert halls: Concertgebouw and Muziekgebouw (the Netherlands), Elbphilharmonie (Germany), Duke University Chapel (USA), Théâtre des Champs-Élysées and Cité de la Musique-Philharmonie de Paris (France), Lincoln Center, Kennedy Center and the Walt Disney Concert Hall (USA), Konzerthaus Berlin (Germany), the

Library of Congress (USA), Queen Elizabeth Hall (UK), and the Dresden Frauenkirche (Germany).

In 2019, the Latvian Radio Choir toured in Japan and China – two special programmes were performed in Shanghai in October, while in November, the choir's opera *NEOARCTIC* premiered in Hong Kong.

For its album of Tchaikovsky's sacred music, released by the recording label Ondine, the Latvian Radio Choir was awarded the 2020 International Classical Music Award (ICMA) in the Choral Works category.

Sigvards Kļava

Sigvards Kļava

 Lauris Aizupieties, Magazine IR

Sigvards Kļava has been the artistic director of the Latvian Radio Choir (LRC) since 1992. As a result of his steady efforts, the LRC has become an internationally recognised,

vocally distinctive musical group, sought-after by top music festivals and invited to collaborate with the most outstanding composers and conductors. Sigvards Kļava studied conducting at the Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music, the Bachakademie Stuttgart, the St. Petersburg Conservatory, and attended masterclasses at the Oregon Bach Festival. He has been a professor in the conducting department of the JVLAM since 2000.

Sigvards Kļava has received the Great Music Award of Latvia several times. He is also a recipient of the Latvian Cabinet of Ministers Award and the Order of the Three Stars. He has been principal

conductor of the Latvian Song Festival since 1990. Sigvards Kļava is a professor in the Choral Conducting Faculty at the JVLAM. He has also taken part in numerous competitions as a member of the jury. Kļava has conducted concerts at the Royal Albert Hall in London, the Elbphilharmonie, the Concertgebouw in Amsterdam, the Berlin Philharmonic and elsewhere. He serves on international juries and takes part in educational projects. As a guest conductor, Kļava has performed with the Netherlands Radio Choir, the Netherlands Opera Choir, the Netherlands Chamber Choir, Cappella Amsterdam, the Berlin RIAS Chamber Choir, the MDR Leipzig Radio Choir and many others.

f

Recital wokalny / Olga Pasiecznik /

Natalia Pasiecznik

21 listopada (niedziela) — 19.30

Zamek Królewski w Warszawie — Muzeum
Sala Wielka (Balowa)
plac Zamkowy 4

„Jeżeli jest w człowieku jakiś niezniszczalny pierwiastek muzyczności, to jego ziarnem jest pieśń” — stwierdził niegdyś Bohdan Pocij. W romantyzmie pieśń skupiła w sobie i spotęgowała wszystko to, co było esencją owej epoki. Z doświadczeń i zdobyczy romantycznych kompozytorów korzystali twórcy późniejsi — Jean Sibelius, którego znamy głównie z dzieł symfonicznych, ale jego pieśni to cenny skarb, który niewątpliwie warto teraz odkryć, Mykoła Łysenko — nazywany ojcem współczesnej muzyki ukraińskiej, który wbrew carskiemu zakazowi napisał ponad 120 pieśni do tekstów Szewczenki, Heinego czy Mickiewicza, oraz Wiktor Kosenko — inspirujący się motywami ludowymi, traktujący Łysenkę za jednego ze swych mistrzów, obok takich kompozytorów jak Skriabin czy Rachmaninow. A to wszystko w wykonaniu znakomitych siostr Pasiecznik.

Program koncertu

Mykoła Łysenko
(1842–1912)

Аїстру (Astry)
do słów
Oleksandra Olesia
(1907)

Смутної провесни
(*Smutną wiosną*)
do słów Łesi Ukrainki
(data nieznana)

Садок вишневий
коло хати
(*Wiśniowy ogród*
przy chatce)
z muzyki do *Kobziarza*
Tarasa Szewczenki —
seria pierwsza
(data nieznana)

Мені однаково
(*Jest mi obojętne*)
z muzyki do *Kobziarza*
Tarasa Szewczenki —
seria piąta
(1878)

Вітер в гаї не гуляє
(*Wiatr nie hula w gaju*)
z muzyki do *Kobziarza*
Tarasa Szewczenki —
seria piąta
(data nieznana)

Нічого, нічого
(*Nic*)
do słów Mykoły
Woronego
(data nieznana)

Ой, лугом іду
(*Oj, łąką idę*)
opracowanie
ukraińskiej pieśni
ludowej
data nieznana

Лугом іду, коня веду
(*Łąką idę, konia*
prowadzę)
opracowanie
ukraińskiej pieśni
ludowej
(data nieznana)

Wiktor Kosenko
(1896–1938)

Вони стояли мовчки
(*Oni stali, milcząc*)
do słów Wiktora Strażewa
w tłumaczeniu Bohdana
Mordania
(data nieznana)

Як на небі зіроньки
(*Jak na niebie gwiazdeczki*)
do słów W. Zalizniaka
(data nieznana)

Сумний я (Smutny jestem)
do słów Michaiła
Lermontowa w tłumaczeniu
Leonida Perwomajskiego
(data nieznana)

Закувала зозуленька
(*Zakukała kukułeczka*)
do słów ludowych
(data nieznana)

Говори, говори
(*Mów, mów*)
do słów V. Lichaczowa
w tłumaczeniu W. Leftija
(data nieznana)

przerwa

Jean Sibelius
(1865–1957)

*Flickan kom ifrån
sin älskings möte*
(Dziewczyna przyszła
ze spotkania ze swym
ukochanym)
do słów Johana
Ludviga Runeberga
z *Pięciu pieśni*
op. 37 – nr 5
(1901)

Den första kyssen
(Pierwszy pocałunek)
do słów Johana
Ludviga Runeberga
z *Pięciu pieśni*
op. 37 – nr 1
(1900)

Var det en dröm?
(Czy to był sen?)
do słów Josefa
Juliusa Wecksella
z *Pięciu pieśni*
op. 37 – nr 4
(1904)

Arioso op. 3
do słów Johana
Ludviga Runeberga
(1911)

wersja na głos
i fortepian

Norden (Północ)
do słów Johana
Ludviga Runeberga
z *Sześciu pieśni*
op. 90 – nr 1
(1917)

Vären flyktar hastigt
(Wiosna szybko ucieka)
do słów Johana
Ludviga Runeberga
z *Siedmiu pieśni*
op. 13 – nr 4
(1891)

En slända (Ważka)
do słów Oscara Ivara
Levertina z *Siedmiu
pieśni* op. 17 – nr 5
(1904)

Wykonawczynie:

Olga Pasiecznik
sopran

Natalia Pasiecznik
fortepian

*Jeżeli jest w człowieku jakiś niezniszczalny pierwiastek muzyczności,
to jego ziarnem jest pieśń.*

Mykoła Łysenko

 autor nieznany / źródło:
Wikimedia Commons

Mykoła Łysenko (1842–1912) bywa nazywany ojcem współczesnej muzyki ukraińskiej. Był nie tylko kompozytorem, lecz także etnomuzykologiem, pianistą i dyrygentem. Studiował w Charkowie i Kijowie, a potem też w Lipsku u Karla Reineckiego i Ernsta Friedricha Richtera. W latach 1874–1876 uczył się orkiestracji w klasie Nikołaja Rimskiego–Korsakowa w Petersburgu. Pisał opery, operetki, utwory fortepianowe i smyczkowe. Jest też twórcą ok. 120 pieśni do słów takich poetów, jak: Iwan Franko, Łesia Ukrainka, Oleksandr Oleś, Heinrich Heine i Adam Mickiewicz, tworzących zbiór niezwykle mocno zróżnicowany, tak pod względem zawartych w nich emocji, jak i formy. Mamy tu zatem zadziwiająco szerokie spektra: dramatyczne monologi i medytacyjną elegancję, głębokie wypowiedzi filozoficzne i barwne sceny ludowe, liryczne serenady i ekstatyczne pieśni miłosne, melancholijny walc, heroiczną dumkę i rozbudowaną balladę romantyczną. Specjalne miejsce w twórczości Łysenki zajmują utwory

¹ B. Pocij, *Pieśń*, „Ruch Muzyczny” 1985, nr 13, s. 13.

Wiktor Kosenko

 z archiwum Muzeum Pamięci V.S. Kosenko w Kijowie

powstałe do tekstów Tarasa Szewczenki – nie tylko pieśni, ale też dzieła chóralne i kantaty. Kompozytor dokonał również aranżacji ok. 500 ukraińskich melodii ludowych, z których dwie ozdobią dzisiejszy koncert.

Wiktor Kosenko (1896–1938) odwoływał się w swej twórczości do wielkich mistrzów: Skriabina, Czajkowskiego czy Rachmaninowa. Do grona tego zaliczał też Mykołę Łysenkę. Dla Kosenki, uznawanego za piewcę liryzmu, pieśni stały się naturalną formą kompozytorskiej aktywności, w której łączył elementy rodzimej muzyki ukraińskiej (choć nigdy w dosłownym przełożeniu) z kanonem europejskim – zgodnie z duchem romantyzmu i postromantyzmu. Większość pieśni obecnych w programie koncertu (***Smutny jestem; Mów, mów; Oni stali, milcząc; Jak na niebie gwiazdeczki***) powstała w pierwszych latach działalności twórczej kompozytora, kiedy to głębokie uczucie obecne w tkance muzycznej swoich utworów dedykował żonie Angelinie.

Pieśni **Jean Sibeliusa** (1865–1957) należą do najmniej znanej części jego dorobku kompozytorskiego, mimo że są prawdziwym skarbem dojrzałego romantyzmu. Większość z nich została napisana do tekstów w języku szwedzkim – pierwszym, który twórca poznał, będąc dzieckiem (w tym aż jedna czwarta do wierszy Johana Ludwiga Runeberga). W zbiorze pięciu krótkich kompozycji stanowiących op. 37 twórczość tego poety otwiera i zamyka cykl. To przepiękna, zmysłowa, ale też pełna ludzkich dramatów i złamanych serc poezja miłosna, z którą kompozytor obchodzi się bardzo delikatnie. Sibelius subtelnie podkreśla nastrój swego dzieła, od utworu ***Den första kysen*** (*Pierwszy pocałunek*), napisanego dla Idy Ekman, aż do wieńczących cykl pieśni ***Var det en dröm?*** (*Czy to był sen?*) do słów Josefa Juliusa

Jean Sibelius

 Daniel Nyblin / źródło: Wikimedia Commons

Wecksella oraz ***Flickan kom ifrån sin älsklings möte*** (*Dziewczyna przyszła ze spotkania ze swym ukochanym*), gdzie usłyszymy przejmującą historię porzuconej kochanki opowiadającej o wszystkim matce i proszącej ją, by wykopała córce grób, a na krzyżu opisała historię tragicznego uczucia. Równie przejmujący, tchnący północnym zimnym wiatrem jest opis spotkania dziewczyny i uschniętej róży w zimowym, zasypanym śniegiem lesie, umuzyczniony w ***Arioso*** op. 3. Podobnie jak tu, również w utworze ***Norden*** (*Północ*), otwierającym późniejszy cykl ***Sześciu pieśni*** op. 90 do słów Runeberga (1917), łączą się dwie główne inspiracje kompozytora: szwedzka poezja opisująca naturę oraz surowe piękno północnego krajobrazu. Zbliżone klimaty i romantyczne emocje można też odnaleźć w pieśni ***Våren flyktar hastigt*** (*Wiosna szybko ucieka*) op. 13 z 1891 roku (także powstałej do tekstu Runeberga), która reprezentuje dużo wcześniejszą twórczość Sibeliusa. Widzimy tu kobietę, która smuci się z powodu szybko przemijającej wiosny życia, podczas gdy mężczyzna wzywa ją, by zamiast się martwić, chwyciła każdą chwilę i gromadziła wspomnienia. Spotkanie z przepięknymi pieśniami Sibeliusa kończy kompozycja napisana do tekstu szwedzkiego poety Oscara Levertina o wszystko mówiącym tytule ***En slända*** (*Ważka*) z op. 17, napisana w roku 1904. Po podróży przez północne krajobrazy i dramatach złamanych serc odnajdziemy tu promyk nadziei i – niestety krótką – chwilę radości.

Maciej Łukasz Gołębiowski

Olga Pasiecznik

Olga Pasiecznik

📷 Andrzej Świetlik

Urodziła się na Ukrainie. Studiowała najpierw w Konserwatorium Kijowskim oraz w warszawskiej Akademii Muzycznej (obecnie Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina). Podczas nauki w Warszawie, w roku 1992, zadebiutowała w Warszawskiej Operze Kameralnej, zaś w 1996 roku wystąpiła po raz pierwszy w Théâtre des Champs-Élysées w Paryżu jako Pamina w *Czarodziejskim flecie* Wolfganga Amadeusza Mozarta.

Ma na swym koncie ponad 50 partii operowych, m.in. w dziełach Monteverdiego, Glucka, Händla, Mozarta, Webera, Bizeta, Rossiniego, Verdiego, Pucciniego, Debussy'ego, Czajkowskiego oraz kompozytorów współczesnych, które realizowała na najbardziej prestiżowych scenach świata, a także w nagraniach płytowych i radiowo–telewizyjnych. Listę miejsc, gdzie występowała, tworzą m.in.: Opéra national de Paris – Opéra Bastille, Palais Garnier, Théâtre des Champs-Élysées, Théâtre Châtelet, Salle Pleyel (Paryż), Concertgebouw (Amsterdam), Komische Oper Berlin, Berliner Konzerthaus, Berliner Philharmonie, Elbphilharmonie Hamburg, Teatro Real, Auditorio Nacional de Música (Madryt), Bayerische Staatsoper, Münchner Philharmonie, Palais des Beaux-Arts, Théâtre Royal de la Monnaie (Bruksela), Theater an der Wien, Bregenzer Festspiele, Grand Théâtre de Genève, Finnish National Opera, Flemish Opera, Tokyo Suntory

Hall oraz Teatr Wielki – Opera Narodowa w Warszawie.

Dzieła oratoryjne i symfoniczne wykonywała w poważanych salach koncertowych we wszystkich niemal krajach Europy, w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Izraelu, Chinach, Japonii i Australii. Śpiewała z najwybitniejszymi orkiestrami, pod batutą takich mistrzów, jak: Ivor Bolton, Andrzej Boreyko, Frans Brüggen, Jean-Claude Casadesus, Marcus Creed, René Jacobs, Dmitri Jurowski, Roy Goodman, Christopher Hogwood, Heinz Holliger, Philippe Herreweghe, Jacek Kaspszyk, Kazimierz Kord, Jerzy Maksymiuk, Jean-Claude Malgoire, Marc Minkowski, Kazushi Ono, Andrew Parrott, Krzysztof Penderecki, Trevor Pinnock, Marcello Viotti, Antoni Wit, Massimo Zanetti.

Wykonuje również rozległy repertuar kameralny oraz recitale z siostrą–pianistką Natalią Pasiecznik. W swoim dorobku fonograficznym ma ponad 60 płyt CD i DVD.

Natalia Pasiecznik

Natalia Pasiecznik

📷 Diana Domin

Rozpoczęła edukację muzyczną w wieku 3 lat. Ukończyła szkołę z internatem dla dzieci szczególnie uzdolnionych muzycznie we Lwowie, a następnie studia podyplomowe w warszawskiej Akademii Muzycznej (obecnie Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina) oraz Kungliga Musikhögskolan w Sztokholmie.

Występuje w krajach całej Europy oraz w Stanach Zjednoczonych, Japonii i Argentynie, w najśłynniejszych salach koncertowych, takich jak tokijska Santory Hall, sztokholmskie SR Berwaldhallen i Konserthuset,

de Singel w Antwerpii, Auditori Winterthur w Barcelonie, Musikhalle w Hamburgu i Teatro Colon w Buenos Aires, a także podczas prestiżowych festiwali w Polsce (Wielkanocny Festiwal Ludwiga van Beethovena, Festiwal Mozartowski, La Folle Journée i Gdańska Jesień Pianistyczna) i innych krajach (hiszpańska Schubertiada oraz rosyjski Międzynarodowy Festiwal Muzyczny „Pałace Petersburga”). Artystka współpracowała z Orkiestrą Symfoniczną Szwedzkiego Radia, niemieckim Mozarteum, francuską Orchestre d'Auvergne oraz szwedzką Norrlandsoperan.

Natalia Pasiecznik interpretuje bogaty repertuar zarówno na fortepianach współczesnych, jak i stylowo na instrumentach historycznych. Jest laureatką V Konkursu Pianistycznego Krajów Północy w duńskim Nyborgu (1998), Światowego Konkursu Pianistycznego w Cincinnati (USA, 1999), a także nagrody specjalnej Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Umberto Micheliego w Mediolanie (2001). Prowadzi zajęcia w swojej sztokholmskiej *alma mater*.

W roku 2000 otrzymała prestiżową nagrodę Anders Wall Award, zaś w roku 2017 – stypendium miasta Sztokholm za wkład w życie kulturalne tego miasta.

Artystka dokonała licznych nagrań radiowych, telewizyjnych, a także płytowych dla takich wytwórni jak Naxos, Opus 111, Pro Musica Camerata i Musicon (recital muzyki Bacha i Messiaena, wyróżniony pięcioma gwiazdkami przez magazyn „Music of the 21st Century”). Jej najnowszy album *Consolation – Forgotten Treasures of the Ukrainian Soul* (BIS Records) zyskał najwyższe uznanie krytyków i został uznany za wydarzenie roku przez niemiecką gazetę „Mittelbayerische Zeitung”.

Pasiecznik zasiada w jury licznych międzynarodowych konkursów pianistycznych. Regularnie prowadzi kursy mistrzowskie. Jest założycielką Międzynarodowych Kursów Muzyki Kameralnej w Ostrogu, założycielką i dyrektorem muzycznym festiwalu muzycznego Rethinking Europe: Ukraine. Obecnie związana jest z Akademią im. E. Griega na Uniwersytecie w Bergen (Norwegia).

Vocal Recital / Olga Pasichnyk /

Natalya Pasichnyk

21 November (Sunday) — 7.30 p.m.

Royal Castle in Warsaw — Museum
Great Assembly Hall (Ballroom)
4 Zamkowy Square

'If there is any indestructible element of musicality in a man, then song is its seed,' Bohdan Pocij once said. In Romanticism, the song focused and magnified everything that was the essence of that epoch. The experiences and achievements of Romantic composers were built upon by composers that followed: Jean Sibelius, whom we know mainly from symphonic works, but whose songs are a treasure that is undoubtedly worth discovering; Mykola Lysenko — called the father of contemporary Ukrainian music, who despite tsarist prohibition wrote over 120 songs to the texts of Shevchenko, Heine or Mickiewicz; and Viktor Kosenko — inspired by folk motifs, treating Lysenko as one of his masters, alongside such composers as Scriabin or Rachmaninoff. All this performed today by the excellent Pasichnyk sisters!

Concert programme

Mykola Lysenko
(1842–1912)

Аїстри (Asters)
to the words
of Oleksandr Oles
(1907)

Смутної провесни
(*Sad Spring*)
to the words
of Lesya Ukrainka
(date unknown)

Садок вишневий коло хати
(*Cherry Garden Next to the Cottage*)
from music to Taras Shevchenko's *Piper* — first series
(date unknown)

Мені однаково
(*I Don't Care*)
from music to Taras Shevchenko's *Piper* — fifth series
(1878)

Вітер в гаї не гуляє
(*The Wind Is Not Blowing in the Grove*)
from music to Taras Shevchenko's *Piper* — fifth series
(date unknown)

Нічого, нічого
(*Nothing*)
to the words
of Mykola Vorony
(date unknown)

Ой, лугом іду
(*Oh, I'm Walking through a Meadow*)
elaboration
of a Ukrainian folk song
(date unknown)

Лугом іду, коня веду
(*I'm Walking through a Meadow, I'm Leading a Horse*)
elaboration
of a Ukrainian folk song
(date unknown)

Victor Kosenko
(1896–1938)

Вони стояли мовчки
(*They Stood in Silence*)
to the words of Viktor Strazhev translated by Bohdan Mordan
(date unknown)

Як на небі зіроньки
(*Like Stars in the Sky*)
to the words of V. Zalizniak
(date unknown)

Сумний я (I Am Sad)
to the words of Mikhail Lermontov translated by Leonid Pervomayski
(date unknown)

Закувала зозуленька
(*A Cuckoo Coo-cooed*)
to folk lyrics
(date unknown)

Говори, говори
(*Speak, Speak*)
to the words
of V. Likhachev translated by V. Leftiy
(date unknown)

intermission

Jean Sibelius
(1865–1957)

*Flickan kom ifrån
sin älskings möte*
(*A Girl Came from
a Meeting with
Her Beloved*)

to the words of Johan
Ludvig Runeberg
from *Five Songs*,
Op. 37 – No. 5
(1901)

Den första kyssen
(*First Kiss*)

to the words of Johan
Ludvig Runeberg
from *Five Songs*,
Op. 37 – No. 1
(1900)

Var det en dröm?
(*Was It a Dream?*)

to the words of Josef
Julius Wecksell
from *Five Songs*,
Op. 37 – No. 4
(1904)

Arioso, Op. 3
to the words of Johan
Ludvig Runeberg
(1911)

version for voice
and piano

Norden (North)
to the words of Johan
Ludvig Runeberg
from *Six Songs*,
Op. 90 – No. 1
(1917)

Våren flyktar hastigt
(*Spring Is Fleeing Quickly*)
to the words of Johan
Ludvig Runeberg
from *Seven Songs*,
Op. 13 – No. 4
(1891)

En slända (Dragonfly)
to the words of Oscar Ivar
Levertin from *Seven Songs*,
Op. 17 – No. 5
(1904)

Performers:

Olga Pasichnyk
soprano

Natalya Pasichnyk
piano

Olga Pasichnyk

Olga Pasichnyk

📷 Andrzej Świątlik

Born in Ukraine, she first studied at the Kiev Conservatory and at the Warsaw Academy of Music (presently, the Fryderyk Chopin University of Music). While studying in Warsaw, she made her debut in 1992 at the Warsaw Chamber Opera, and in 1996 she performed for the first time at the Théâtre des Champs-Élysées in Paris as Pamina in *The Magic Flute* by Wolfgang Amadeus Mozart.

Pasichnyk has in her repertoire more than 50 parts in operas by

Monteverdi, Gluck, Handel, Mozart, Weber, Bizet, Rossini, Verdi, Puccini, Debussy, Tchaikovsky, and contemporary composers, which she has performed on the world's most prestigious stages as well as on the radio and television, and released on CDs. She has appeared, among others, at the Opéra National de Paris – Opéra Bastille, Palais Garnier, Théâtre des Champs-Élysées, Théâtre Châtelet, Salle Pleyel (all in Paris), Amsterdam's Concertgebouw, Berlin's Komische Oper, Konzerthaus, and Philharmonic, Elbphilharmonie Hamburg, Madrid's Teatro Real and Auditorio Nacional de Música, Munich's Bayerische Staatsoper and Philharmonic, Palais des Beaux-Arts and Théâtre Royal de la Monnaie in Brussels, Theater an der Wien, the Bregenzer Festspiele, Grand Théâtre de Genève, the Finnish National Opera, the Flemish Opera, Tokyo Suntory Hall, as well as Warsaw's Grand Theatre – the Polish National Opera.

She has also taken part in performances of symphonic and large-scale vocal-instrumental works in major concert halls throughout Europe, in the United States, Canada, Israel, China, Japan, and Australia, with the greatest orchestras under such masters as Ivor Bolton, Andrey Boreyko, Frans Brüggen, Jean-Claude Casadesus, Marcus Creed, René Jacobs, Dmitri Jurowski, Roy Goodman, Christopher Hogwood, Heinz Holliger, Philippe Herreweghe, Jacek Kasprzyk, Kazimierz Kord, Jerzy Maksymiuk, Jean-Claude Malgoire, Marc Minkowski, Kazushi Ono, Andrew Parrott, Krzysztof Penderecki, Trevor Pinnock, Marcello Viotti, Antoni Wit, and Massimo Zanetti.

The singer also performs a broad range of chamber music and sings recitals with her sister and pianist Natalya Pasichnyk. She has recorded more than 60 CDs and DVDs.

Natalya Pasichnyk

Natalya Pasichnyk

📷 Diana Domin

She started her musical education at the age of three. She went on to learn at a special boarding school for musically gifted children in Lviv, and continued her musical education at Lviv Conservatory. She completed postgraduate studies at both the Chopin Academy (presently, University) of Music in Warsaw and the Royal College of Music in Stockholm.

She has performed throughout Europe, as well as in the USA, Japan, Argentina, in the most famous

concert halls such as Santory Hall (Tokyo), Berwald Hall (Stockholm), Konserthuset (Stockholm), de Singel (Antwerp), Auditori Winterthur (Barcelona), Musikhalle (Hamburg), Teatro Colon (Buenos-Aires), and at prestigious festivals such as the Ludwig van Beethoven Easter Festival, Mozart Festival, La Folle Journée and Gdańsk Piano Autumn (Poland), Schubertiada (Spain), and Palaces of St. Petersburg (Russia). She has cooperated with the Swedish Radio Symphony Orchestra, Mozarteum (Germany), Orchestre d'Auvergne (France), and Norrlandsoperan (Sweden).

Boasting a vast repertoire, she not only plays the contemporary grand piano but also performs in style on historical instruments.

She is a prize-winner of the 5th Nordic Piano Competition in Nyborg (Denmark, 1998) and the World Piano Competition in Cincinnati (USA, 1999). In 2001, she was awarded a special prize at the International Piano Competition Umberto Micheli in Milan, Italy. She has taught at the

Royal College of Music in Stockholm. In 2000, she received the prestigious Anders Wall prize, and in 2017 – the city of Stockholm's culture grant, based on her contribution to Stockholm's cultural life.

Natalya has made numerous recordings for the radio, television, and CD labels such as Naxos, Opus 111, Pro Musica Camerata, and Musicon (Bach and Messiaen; the CD received five stars in the Music of the 21st Century magazine. Her latest album *Consolation – Forgotten Treasures of the Ukrainian Soul* (BIS Records) has won the highest critical acclaim and was named a highlight of the year by the German newspaper *Mittelbayerische Zeitung*.

Natalya frequently serves on the juries of international piano competitions. She regularly teaches masterclasses. She is the founder of the Ostroh International Chamber Music Course, founder and artistic director of the music festival *Rethinking Europe*. She is currently affiliated to the Grieg Academy at University of Bergen in Norway.

f

Wawrowski / Sinfonia Varsovia /

Wolińska

22 listopada (poniedziałek) — 19.30

Filharmonia Narodowa
Sala Koncertowa
ul. Jasna 5
(wejście od ul. Sienkiewicza)

Dzisiejszego wieczoru usłyszymy kompozycję rumuńskiego twórcy Marțiana Negrei. Jego *Izbuc (Tarantella)* to pełen uroku symfoniczny obrazek leżącej w rumuńskich Karpatach wioski Izbuc. Następnie zabrzmie liryczny *Koncert skrzypcowy* Ludomira Różyckiego, współtwórcy „Młodej Polski w muzyce”. A na koniec *I Symfonia e-moll op. 39* Jeana Sibeliusa, narodowego kompozytora Finlandii. Dzieło późnoromantyczne, z przewagą długo rozwijanych myśli melodycznych oraz spokojnych temp, sprzyja zadumie i nostalgii.

Program koncertu —

Marțian Negrea
(1893–1973)

Izbuc (Tarantella)
(1952)

z suity symfonicznej
Prin Munții Apuseni
(Przez Góry Apuseni)
op. 20

Ludomir Różycki
(1883–1953)

Koncert skrzypcowy
op. 70
(1944)

- I. Andante
- II. Allegro deciso

przerwa

Jean Sibelius
(1865–1957)

I Symfonia e-moll
op. 39
(1898–1899)

- I. Andante, ma non troppo —
Allegro energico
- II. Andante
(ma non troppo lento)
- III. Scherzo. Allegro
- IV. Finale. Andante — Allegro
molto — Andante assai

Wykonawcy:

Janusz Wawrowski
skrzypce

Sinfonia Varsovia

Monika Wolińska
dyrygentka

Negrea, Różycki i Sibelius – Rumun, Polak i Fin. Tak układa się program tego koncertu, jeśli chodzi o narodowości twórców. Muzycznie dostajemy natomiast trzy odcienie muzyki późnoromantycznej – choć dzieła dwóch pierwszych twórców powstały już w połowie XX wieku. Liryzm, ale i powaga, barwność brzmień orkiestrowych i taneczność rytmów, a także długie, wolno rozwijane myśli tematyczne. Wszystkie te elementy składają się na różne oblicza romantyzmu (i jego kontynuacji) w muzyce krajów środkowej Europy.

Marțian Negrea (1893–1973) to kompozytor rumuński, przez całe życie zawodowo związany z konserwatoriami muzycznymi w Kluż (1921–1941) i Bukareszcie (1941–1963). Autor utworów kameralnych, symfonicznych i wokalnie-instrumentalnych utrzymanych w stylistyce postromantycznej. Napisał również kilka traktatów teoretycznych. Jego miniatura orkiestrowa **Izbuc (Tarantella)** to ostatnia część skomponowanej w 1952 roku suity symfonicznej *Prin Munții Apuseni (Przez Góry Apuseni)* op. 20, sławiącej urodę leżącego w Transylwanii pasma górskiego zachodnich Karpat. Izbuc to niewielka wioska położona w tamtym regionie. Utrzymany w rytmie taranteli utwór to urokliwy orkiestrowy obrazek o pastoralnym

Ludomir Różycki

 Tow. art. wyd. "Gryf" / Polona

charakterze, nawiązujący do romantycznych poematów symfonicznych odzwierciedlających urodę rodzimych krajobrazów. Kompozycja ta bardzo często wykonywana jest jako niezależny utwór.

Ludomir Różycki (1883–1953) to kompozytor znany jako współtwórca grupy „Młoda Polska w muzyce” (1905), zaprzyjaźniony z Karolem Szymanowskim. W okresie przedwojennym jego kompozycje należały do często wykonywanych w Polsce, prawdziwe triumfy święcił zwłaszcza balet *Pan Twardowski*. Prezentowany dziś **Koncert skrzypcowy** to dzieło późne, skomponowane w 1944 roku. W muzyce tej próżno jednak szukać odbicia dramatycznego czasu wojny i okupacji. Wręcz przeciwnie, Różycki przywraca tu ducha romantyzmu, uciekając od otaczającej go grozy w świat idealny, pełen liryzmu i pięknych melodii. Wersja, którą usłyszymy, to wynik rekonstrukcji przeprowadzonej z inicjatywy skrzypka Janusza Wawrowskiego na podstawie zachowanych fragmentów rękopisów. Długo bowiem *Koncert skrzypcowy* Różyckiego uznawany był za dzieło zaginione. Odkryte niedawno przez Wawrowskiego brakujące dotąd partie utworu (przechowane w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie) pozwoliły na uzupełnienie wizji kompozytora. Dzięki pracy Ryszarda Bryty, który podjął się rekonstrukcji partytury, oraz samego Janusza Wawrowskiego możemy dziś odkrywać tę kompozycję. W części pierwszej, *Andante*, dominuje szeroko rozwijająca się linia melodyczna solowych skrzypiec, podejmowana przez inne instrumenty (m.in. klarnet) na tle akompaniamentu orkiestry. Część drugą, *Allegro deciso*, rozpoczyna majestatyczny polonez, by w dalszym toku ustąpić miejsca idyllicznym dźwiękowym obrazom, w których również główną rolę grają solowe skrzypce. Polonezowy temat powraca jeszcze pod koniec utworu, prowadząc stopniowo do finałowej kulminacji. Orkiestra pozostaje

w tym koncercie barwnym tłem dla solisty i choć nie brak w niej elementów bardziej zaawansowanych (instrumenty perkusyjne), język muzyczny utworu pozostaje zdecydowanie bliższy wzorcom dziewiętnastowiecznym niż tym z połowy wieku XX. Potwierdza to hipotezę, że *Koncert skrzypcowy* pisany był przez Różyckiego najprawdopodobniej jako sposób na oderwanie się od grozy wojny poprzez kreację muzycznego świata o idyllicznym wręcz uroku.

Jean Sibelius

 Daniel Nyblin / źródło: Wikimedia Commons

Jean Sibelius (1865–1957) to jeden z najważniejszych twórców europejskich przełomu XIX i XX wieku. Jego cykl siedmiu symfonii to dwudziestowieczne arcydzieła tego gatunku. Otwiera je *Symfonia e-moll* op. 39, pisana jeszcze w wieku XIX, w latach 1898–1899. Reprezentuje ona późnoromantyczny język muzyczny, z tendencją do długich kantylen i spowolnionego czasu narracji. W nastrój ten wprowadza już rozpoczynająca utwór spokojna introdukcja klarnetu solo. W obsadzie dominują smyczki i instrumenty dęte drewniane. Całość składa się z czterech części, których układ wyraźnie oddaje późnoromantyczne tendencje do rozbudowywania fragmentów wolnych i skracania szybkich (*Andante, ma non troppo* – *Allegro energico*; *Andante (ma non troppo lento)*; *Scherzo. Allegro*; *Finale. Andante* – *Allegro molto* – *Andante assai*). I choć nie oznacza to braku gwałtownych i niepozabawionych dramatyzmu kulminacji, rozgrywają się one na dość krótkich odcinkach i szybko ulegają wyciszeniu. W utworze dominuje ton głęboki i poważny, nawet *Scherzo* dalekie jest od beztroski. W symfonii widać też już, rozwijaną także w późniejszych utworach, tendencję kompozytora do stałej transformacji głównych myśli tematycznych. Nastrój *I Symfonii e-moll* op. 39 Sibeliusa bez wątpienia skłania do zadumy, nostalgii i zamyślenia.

Beata Bolesławska-Lewandowska

Janusz Wawrowski

Janusz Wawrowski

 Fabrizio Maltese

Uważany za jednego z najlepszych polskich skrzypków swojego pokolenia, dwukrotny laureat nagrody „Fryderyk”, odznaczony medalem „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, jeden z najmłodszych profesorów Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. W uznaniu jego

wysiłków na rzecz promocji kultury polskiej na świecie mecenas Roman Ziemiański ofiarował mu w dożywotnie użytkowanie skrzypce „Polonia” zbudowane przez samego Antonia Stradivarię w roku 1685.

Ostatnio Janusz Wawrowski odbył dużą trasę po Stanach Zjednoczonych pod batutą Giancarla Guerrero, miał swój debiut kameralny w Wigmore Hall w Londynie i symfoniczny w Elbphilharmonie w Hamburgu – z Symphoniker Hamburg pod batutą Patricka Hahna. Ponadto powrócił do Seoul Arts Center w Korei Południowej, kontynuuje też współpracę z londyńską Royal Philharmonic Orchestra pod batutą Grzegorza Nowaka.

W sezonie 2021/2022, również pod dyrekcją Grzegorza Nowaka, zadebiutuje z Orquesta Clásica

Santa Cecilia w Madrycie, z *Sinfonia Varsovia* zagra na festiwalu Eufonia, a także wystąpi ponownie w Filharmonii Krakowskiej, Filharmonii Opolskiej i innych salach.

Jego najnowsza płyta – *Phoenix*, wydana przez Warner Classics w marcu 2021 roku, nominowana do nagród Opus Klassik oraz PdSK (Preis der deutschen Schallplattenkritik) – prezentuje, wraz z koncertem Czajkowskiego, *Koncert skrzypcowy* op. 70 Ludomira Różyckiego. Utwór ten nigdy nie był wykonywany za życia kompozytora, został zakopany podczas Powstania Warszawskiego, a później odnaleziony i ukończony przez Janusza, który obecnie z dumą prezentuje ten historyczny i autentycznie nowoczesny, polski utwór na całym świecie.

Sinfonia Varsovia

Zespół powstał w kwietniu 1984 roku w wyniku powiększenia Polskiej Orkiestry Kameralnej. Impulsem do rozbudowania składu był przyjazd legendarnego skrzypka Yehudi Menuhina, który przybył do Polski na zaproszenie Waldemara Dąbrowskiego, dyrektora naczelnego Centrum Sztuki Studio im. St.I. Witkiewicza w Warszawie oraz Franciszka Wybrańczyka, dyrektora działającej już wcześniej Polskiej Orkiestry Kameralnej. Wspólne koncerty szybko zdobyły uznanie publiczności, a Menuhin objął funkcję pierwszego gościnnego dyrygenta.

Niedługo potem Sinfonia Varsovia rozpoczęła światowe tournée, występując w najbardziej prestiżowych salach koncertowych świata. Szeroki repertuar orkiestry, obejmujący zarówno dzieła Wolfganga Amadeusza Mozarta, Ludwiga van Beethovena, jak i Krzysztofa Pendereckiego, zaowocował współpracą

z rzeszą solistów i dyrygentów. Orkiestra zawiązała artystyczne przyjaźnie z najwybitniejszymi dyrygentami, wśród których znaleźli się m.in. Walerij Giergijew, Witold Lutosławski, Lorin Maazel, oraz solistami, do których należą m.in. Piotr Anderszewski, Martha Argerich i Anne-Sophie Mutter. Do tej pory orkiestra zagrała ponad cztery tysiące koncertów na pięciu kontynentach oraz nagrała ponad 300 płyt.

Od 1997 roku dyrektorem muzycznym, a następnie w latach 2003–2020 dyrektorem artystycznym był Krzysztof Penderecki, najwybitniejszy polski kompozytor. W 2004 roku Franciszek Wybrańczyk przekazał obowiązki dyrektora Sinfonii Varsovii wieloletniemu muzykowi zespołu – Januszowi Marynowskiemu, który tę funkcję sprawuje do dziś.

Monika Wolińska

Monika Wolińska

📷 Barbara Piotrowska

Po koncercie Moniki Wolińskiej w nowojorskiej Carnegie Hall David Dubal zwrócił uwagę na jej „wielką wrażliwość i niesamowite wyczucie brzmienia instrumentów w orkiestrze”. Występ ten był wielkim sukcesem zakończonym owacją na stojąco, i był pierwszym w historii koncertem w tej sali, kiedy to za pulpitem dyrygenckim stanęła Polka.

Monika Wolińska edukację artystyczną rozpoczęła w wieku 6 lat. Ukończyła trzy kierunki studiów: skrzypce, prowadzenie zespołów wokально-instrumentalnych (Akademia Muzyczna w Bydgoszczy)

oraz dyrygenturę symfoniczno-operową (klasa Ryszarda Dudka, Akademia Muzyczna w Warszawie – obecnie Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina). Uczestniczyła w kursach mistrzowskich prowadzonych m.in. przez Kurta Masura, Pierre’a Bouleza, Antoniego Wita i Gabriela Chmurę. W 2015 roku ukończyła Podyplomowe Studia Ogólnomenedżerskie na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego.

Jako dyrygentka zadebiutowała w 2004 roku na Festiwalu Muzycznym w Lucernie, pracując pod okiem Pierre’a Bouleza. Przez wiele lat w charakterze asystentki współpracowała z Jerzym Semkowem. Asystowała również Krzysztofowi Pendereckiemu i Jerzemu Maksymiukowi. Jest wielką propagatorką muzyki współczesnej. Występowała na festiwalu „Warszawska Jesień” oraz koncertach z cyklu „Generacje” organizowanych przez Związek Kompozytorów Polskich. W latach 2013–2017 była Dyrektorem Artystycznym Festiwalu Muzyki Współczesnej im. Wojciecha Kilara. W 2011 roku została odznaczona

przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego odznaką honorową „Zasłużony dla kultury polskiej”, a w 2020 roku medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”.

W czerwcu 2017 roku znalazła się w finałowej szóstce dyrygentek wyłonionych spośród 161 kandydatek w drodze ogólnościatowego konkursu, otrzymując zaproszenie do programu 2017 Hart Institute for Women Conductors w Operze w Dallas.

W 2012 roku ukazała się nagrana z Sinfonią Varsovią debiutancka płyta Moniki Wolińskiej, zawierająca komplet poematów symfonicznych Eugeniusza Morawskiego – nagrodzona znakomitymi recenzjami i nominacją do nagrody „Fryderyk”.

Monika Wolińska jest profesorem Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie, gdzie prowadzi klasę dyrygentury, a od 2020 roku pełni również funkcję kierownika Katedry Dyrygentury Symfoniczno-Operowej.

f

Wawrowski / Sinfonia Varsovia /

Wolińska

22 November (Monday) — 7.30 p.m.

Warsaw National Philharmonic
Concert Hall
5 Jasna Street
(entrance from Sienkiewicza Street)

Tonight on the stage we are once again hosting Sinfonia Varsovia. Its musicians agreed to replace the 'Transylvania' State Philharmonic Orchestra, whose performance had to be cancelled for reasons related to the pandemic. First, we will hear a composition by Romanian artist Marțian Negrea. His *Izbuc (Tarantella)* is a charming symphonic picture of Izbuc, a village located in the Carpathian Mountains. Second, we will listen to the lyrical *Violin Concerto* by Ludomir Różycki, co-creator of the Young Poland movement in music. Finally, *Symphony No. 1 in E minor, Op. 39* by Jean Sibelius, the national composer of Finland. This late-Romantic work is characterised by an elaborate build-up of melodic motives and calm tempos, both of which prompt reflection and nostalgia.

Concert programme —

Marțian Negrea
(1893–1973)

Izbuc (Tarantella)
(1952)

from the symphony suite
Prin Munții Apuseni
(*Through the Apuseni*
Mountains), Op. 20

Ludomir Różycki
(1883–1953)

Violin Concerto, Op. 70
(1944)

- I. Andante
- II. Allegro deciso

intermission

Jean Sibelius
(1865–1957)

Symphony No. 1
in E minor, Op. 39
(1898–1899)

- I. Andante, ma non troppo –
Allegro energico
- II. Andante
(ma non troppo lento)
- III. Scherzo. Allegro
- IV. Finale. Andante – Allegro
molto – Andante assai

Performers:

Janusz Wawrowski
violin

Sinfonia Varsovia

Monika Wolińska
conductor

Janusz Wawrowski

Janusz Wawrowski

📷 Fabrizio Maltese

Janusz Wawrowski is considered the leading Polish violinist in the world. Twice winner of the Fryderyk Award, he has been decorated by the Polish Ministry of Culture and is one of the youngest tenured professors

in Europe at the Chopin University of Music in Warsaw. As a tribute to his global efforts to promote Polish culture, he has been loaned indefinitely the Antonio Stradivari 'Polonia' violin (1685) (courtesy of Roman Ziemian).

Recent highlights include a major US tour under Giancarlo Guerrero, debuts at the Wigmore Hall and the Elbphilharmonie with Hamburger Symphoniker under Patrick Hahn, a return to the Seoul Arts Center in South Korea, and a continued collaboration with the Royal Philharmonic Orchestra under Grzegorz Nowak.

This 2021/2022 season, Janusz makes his debut with the Orquesta Clásica Santa Cecilia in Madrid

under Grzegorz Nowak, plays with Sinfonia Varsovia at the 'Eufonie' Festival and returns amongst others to the Cracow and Opole philharmonic orchestras.

His latest Warner Classics album *Phoenix* (March 2021), nominated for the Opus Klassik Awards, includes a Tchaikovsky concerto and the *Op. 70 Violin Concerto* by Ludomir Różycki, a work never performed during the composer's lifetime and buried for safety during the Warsaw Uprising only to be later rediscovered and completed by Janusz himself, who proudly presents this historical and authentically modern Polish piece around the world.

Monika Wolińska

Monika Wolińska

📷 Barbara Piotrowska

After Monika Wolińska's concert at Carnegie Hall, David Dubal highlighted her 'great sensitivity and incredible sense of the sound of the instruments in the orchestra.' That performance was a great success, culminating in a standing ovation. It was also the first concert in the history of this hall when a Polish woman stood at the conductor's stand.

Monika Wolińska began her artistic education at the age of six. She graduated in three fields of study:

violin, conducting vocal and instrumental ensembles (Academy of Music in Bydgoszcz), as well as symphonic and opera conducting (class of Ryszard Dudek, Academy of Music in Warsaw – currently the Fryderyk Chopin University of Music). She participated in master classes conducted, among others, by Kurt Masur, Pierre Boulez, Antoni Wit and Gabriel Chmura. In 2015 she completed Postgraduate General Management Studies at the Faculty of Management at the University of Warsaw.

She made her debut as a conductor in 2004 at the Lucerne Music Festival, working under the watchful eye of Pierre Boulez. For many years she worked as an assistant with Jerzy Semkow. She also assisted Krzysztof Penderecki and Jerzy Maksymiuk. She is a great promoter of contemporary music. She performed at the Warsaw Autumn festival and at concerts in the Generations organised by the Polish Composers' Union. In 2013–2017 she was the Artistic Director of the Wojciech Kilar

Contemporary Music Festival. She was awarded by the Minister of Culture and National Heritage with the Decoration of Honour 'Meritorious for Polish Culture' (2011) and the Medal for Merit to Culture – Gloria Artis (2020).

In June 2017 she was among the six female conductors selected in a global competition from among 161 candidates, and she received an invitation to the 2017 Hart Institute for Women Conductors programme at the Dallas Opera.

In 2012, her debut album recorded with Sinfonia Varsovia was released, containing a complete set of symphonic poems by Eugeniusz Morawski. It was with excellent reviews and a nomination for the Fryderyk Award.

As a professor at the Fryderyk Chopin University of Music in Warsaw, she teaches opera conducting and serves as Head of the Chair of Symphony and Opera Conducting (since 2020).

Sinfonia Varsovia

Bartek Barczyk

Sinfonia Varsovia

The ensemble was founded in April 1984 as a result of the enlargement of the Polish Chamber Orchestra. The catalyst for the expansion of the line-up was the arrival of the legendary violinist Yehudi Menuhin, who came to Poland at the invitation of Waldemar Dąbrowski, director general of the St. I. Witkiewicz Art Centre Studio in Warsaw, and Franciszek Wybrańczyk, director of the previously active Polish Chamber Orchestra. The joint concerts quickly won the acclaim of audiences, and Menuhin became the first guest conductor.

Soon after, Sinfonia Varsovia began its world tour, performing in the world's most prestigious concert halls. The orchestra's wide repertoire, including works by Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig Beethoven and Krzysztof Penderecki,

has resulted in cooperation with a large number of soloists and conductors. The orchestra has made artistic friendships with the most outstanding conductors, including Valery Gergiev, Witold Lutosławski and Lorin Maazel, as well as soloists including Piotr Anderszewski, Martha Argerich and Anne-Sophie Mutter. So far, the orchestra has played over 4,000 concerts on five continents and has recorded over 300 albums.

In 1997, Krzysztof Penderecki, the most outstanding Polish composer, first became the musical director, and then in 2003–2020 artistic director. In 2004, Franciszek Wybrańczyk handed over the duties of the director of Sinfonia Varsovia to a long-time musician of the ensemble – Janusz Marynowski, who holds this function to this day.

Freszel / Böhmová /

Kwartet Śląski

24 listopada (wtorek) — 19.30

Zamek Królewski w Warszawie — Muzeum
Sala Wielka (Balowa)
plac Zamkowy 4

Arcydzieło romantycznej kameralistyki polskiej (Juliusz Zarębski), wczesny, jeszcze dość zachowawczy utwór późniejszego przedstawiciela węgierskiej awangardy (György Ligeti) i napisana do poezji Słowackiego, zawierająca delikatne odniesienia do muzyki Szymanowskiego, kompozycja Andrzeja Krzanowskiego — to propozycja znakomitego Kwartetu Śląskiego. Wystąpią z nim specjalizująca się we współczesnym repertuarze śpiewaczka Joanna Freszel oraz Veronika Böhmová — czeska pianistka, laureatka wielu międzynarodowych konkursów.

Program koncertu —

György Ligeti
(1923–2006)

Andante i Allegretto
(1950)

na kwartet smyczkowy

- I. Andante cantabile
- II. Allegretto poco capriccioso

Andrzej Krzanowski
(1951–1990)

Audycja VI
(1982)

na sopran i kwartet
smyczkowy do tekstów
Juliusza Słowackiego

przerwa

Juliusz Zarębski
(1854–1885)

Kwintet fortepianowy g–moll
op. 34
(1885)

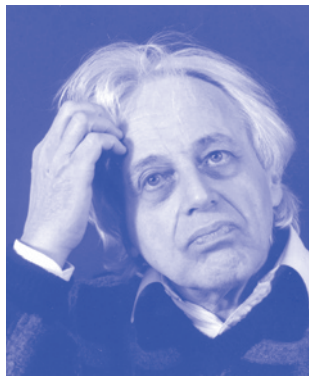
- I. Allegro
- II. Adagio
- III. Scherzo: Presto
- IV. Finale: Presto — Allegretto —
Adagio — Allegro molto

Wykonawcy:

Joanna Freszel
sopran

Veronika Böhmová
fortepian

Kwartet Śląski

György Ligeti

H.J. Kropp

Jakże odległy pod względem stylistycznym od późniejszych dzieł **Györgya Ligetiego** (1923–2006) jest powstały w roku 1950 przeznaczony na kwartet smyczkowy dyptyk **Andante i Allegretto** tego twórcy. Była to jego praca dyplomowa wieńcząca studia w Akademii Muzycznej im. Ferencza Liszta w Budapeszcie. Przez lata utwór ten pozostawał w cieniu kolejnych kwartetów smyczkowych Ligetiego: pierwszego – *Métamorphoses nocturnes* (1953–1954) oraz drugiego z 1968 roku. O kwartecie nr 1 kompozytor napisał, że jest „staromodny – z wyraźnymi figurami melodycznymi i rytmicznymi, z podziałem na takty”¹. Słowa te można by odnieść także do *Andante i Allegretto*. Kompozycja jest węgierska w wyrazie, nieco układna i bardziej zachowawcza niż dojrzałe dzieła Béli Bartóka – głównego przedstawiciela awangardy na Węgrzech w pierwszej połowie XX wieku. Należy pamiętać, że podobnie jak w Polsce, w końcu lat czterdziestych oraz w pierwszej połowie następnego dziesięciolecia kultura na Węgrzech podporządkowana była pryncypiom socrealizmu. Twórczość niezależna, nawet utrzymana w konwencji neoklasycyzmu, była najczęściej kierowana do szuflady.

Andante i Allegretto Ligetiego długo czekało na swoje pierwsze wykonanie, które odbyło się dopiero w 1994 roku podczas Salzburger Festspiele z udziałem Arditti Quartet. Charakter

Andrzej Krzanowski

Włodzimierz Echeński / Archiwum „Warszawskiej Jesieni” / Związek Kompozytorów Polskich

poszczególnych ogniw oddają określenia podane w partyturze: I. *Andante cantabile* oraz II. *Allegretto poco capriccioso*.

Osobny i niezwykle oryginalny rozdział – nie tylko w dorobku twórczym **Andrzeja Krzanowskiego** (1951–1990), lecz także w szerszym kontekście muzyki polskiej drugiej połowy XX wieku – stanowi cykl sześciu utworów o tytułach **Audycja** (opatrzone dodatkowo numerami od I do VI), komponowanych w latach 1973–1982. Znalazły w nich zastosowanie instrumenty, głos recytujący, taśma magnetofonowa, a także głos wokalny. Ten ostatni pojawia się w audycjach V i VI. Stanowiąca kulminację cyklu *Audycja V* (1977) jest trwającą ponad półtorej godziny i składającą się z dwudziestu scen „metaoperą”, w której doszło do niezwykle wybujałej syntezy muzyki, baletu, dramatu, aktorstwa, sztuk wizualnych, gry świateł, poezji, filmu oraz działań o charakterze happeningu (częstowanie publiczności cukierkami i rozpylanie zapachów). Z uwagi na wielką złożoność materii dzieła do jego premiery doszło dopiero 9 września 2018 roku w siedzibie Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach. W *Audycjach od I do III* kompozytor wykorzystał teksty Jacka Bieriezina, w *IV* – Zbigniewa Doleckiego, w *V* zaś – obu wymienionych, a także Mieczysława Stanlika i Sławomira Mrożka.

O ile w *Audycjach od I do V* dominuje słowo mówione, to w powstałej w roku 1982 **Audycji VI** słowa zostały powierzone głosowi sopranowemu znajdującemu dopełnienie w przejmującej partii kwartetu smyczkowego. Kompozytor sięgnął tu do skarbnicy polskiego romantyzmu, wykorzystując strofy poetyckie Juliusza Słowackiego zaczerpnięte z *Ody do wolności*, *Hymnu o zachodzie słońca na morzu* oraz wiersza *Do matki*. Czas powstania kompozycji (stan wojenny skierowany przeciw zwolennikom demokratycznych przemian w Polsce) nie skłaniał do optymizmu. Wymowa poezji Słowackiego

¹ Cyt. za: Książka programowa 28. Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień” 1985, s. 102.

oraz powstałej do niej muzyki korespondują z dominującymi wówczas w naszym społeczeństwie nastrojami. Utwór zamówiony został przez Polskie Towarzystwo Muzyki Współczesnej z okazji stulecia urodzin Karola Szymanowskiego. Kontekst ten podkreślony został delikatnymi odniesieniami do jego muzyki. Premierowe wykonanie odbyło się 15 grudnia 1982 roku w sali koncertowej Akademii Muzycznej w Warszawie. Partię solową wykonała Małgorzata Armanowska.

Urodzony w 1951, zmarły w 1990 roku w wieku zaledwie 39 lat, Andrzej Krzanowski był wyróżniającą się postacią swojego pokolenia. On, a także m.in. Eugeniusz Knapik i Aleksander Lasoń (obaj również urodzeni w roku 1951) okrzyknięci zostali przez krytyków mianem „pokolenia stalowowolskiego”, gdyż w dojrzałe życie twórcze wchodzili w epoce festiwalu Młodzi Muzycy Młodemu Miastu – organizowanych w drugiej połowie lat siedemdziesiątych XX wieku w Stalowej Woli. Nawiasem mówiąc, Krzysztof Droba – pomysłodawca tego wydarzenia – chętniej mówił o festiwalowej formacji stalowowolskiej, podkreślając międzypokoleniową więź duchową nie tylko kompozytorów, ale też wykonawców, reżyserów, krytyków muzycznych i gości zza wschodniej granicy, przybywających do robotniczego miasta nad Sanem m.in. po to, by poczuć atmosferę wolności twórczej i uciec od utartych ścieżek – także tych, którymi kroczyła lub właśnie przestawała kroczyć ówczesna awangarda.

Ukończony w 1885 roku ***Kwintet fortepianowy g-moll*** op. 34 **Juliusza Zarębskiego** (1854–1885) śmiało może konkurować z przeznaczonymi na ten sam skład kameralny dziełami Roberta Schumanna, Johannesa Brahmsa, Antonína Dvořáka, Césara Francka czy Gabriela Faurégo. Mimo swojej wielkiej wartości utwór pozostawał w rękopisie aż do roku 1931.

Polskie arcydzieło kameralistyki doby dojrzałego romantyzmu wieńczyło drogę twórczą Juliusza Zarębskiego, który zmarł

Juliusz Zarębski

 autor nieznany / Polona.pl

na gruźlicę 15 września 1885 roku, gdy odwiedzał rodzinę w Żytomierzu – mieście swojego urodzenia. Był jednym z największych talentów w dziejach muzyki polskiej. Odchodząc, miał zaledwie 31 lat. Pozostawił ok. 30 dzieł, wśród których dominują wirtuozowskie utwory fortepianowe pisane z myślą o własnych występach. Jego sztukę poznano i ceniono w wielu centrach muzycznych Europy. Mimo posiadanego już świetnego warsztatu pianistycznego nadal doskonalił swoje umiejętności pod kierunkiem Liszta, którego uczniem został w 1875 roku, gdy miał 21 lat. To właśnie swojemu nauczycielowi zadedykował *Kwintet g-moll*. Prawykonanie z udziałem kompozytora grającego partię fortepianu odbyło się 30 kwietnia 1885 roku w konserwatorium w Brukseli, gdzie od 1880 roku Zarębski prowadził klasę fortepianu. Utwór jest świadectwem ogromnej inwencji, znakomitego wycucia formy, umiejętności rozplanowania napięć, a także niezwyklej wyobraźni melodycznej i kolorystycznej twórcy. Jego pianistyczne kompetencje zaowocowały doskonałym wykorzystaniem środków wirtuozowskich, szczególnie w ogniwach skrajnych.

Część pierwszą otwiera rozległy, wolny wstęp, po którym pojawia się temat pełen energii – zamaszysty, przywołujący charakterem główną myśl *Kwintetu fortepianowego f-moll* op. 34 Johannesa Brahmsa. Nutą smutku odznacza się część druga. Szczególnie odkrywcze jest ogniwo trzecie – niesamowite *Scherzo* oddające tętent galopującej konnicy (może to budzić skojarzenia z analogicznie pomyślaną częścią wspomnianego dzieła Brahmsa). Finał w nieco zaskakujący sposób rozpoczyna się tematem zaczerpniętym ze *Scherza*. Po chwili okazuje się wstępem do fraz tanecznych zabarwionych nutą ludową.

Marek Zwyrzykowski

Joanna Freszel

Joanna Freszel

Anna Konieczna-Purchała

Sopranistka urodzona w Warszawie. Dwukrotna stypendystka Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, programu Pro Polonia, ISA2012. Otrzymała stypendium „Młoda Polska” (2014). Odznaczona medalem „Magna cum Laude” (2013), a także prestiżową nagrodą Les Orphées d’Or – Prix de la SACD od Académie du Disque Lyrique za najlepszą interpretację muzyki współczesnej (2016). Nominowana w dwóch kategoriach do nagrody „Fryderyk” za album *real life song* (2016) oraz do nagrody Koryfeusz Muzyki Polskiej (2017). Laureatka Paszportów „Polityki” w kategorii muzyka poważna (2017).

Nagrodzona m.in. na konkursach wokalnych: im. Haliny Halskiej–Fijałkowskiej, im. J.E.J. Reszków, im. Karola Szymanowskiego, Hans Gabor Belvedere Singing Competition, isa12 – J:opera Voice competition. Finalistka Concorso Internazionale di Musica Viotti.

Nagrywała muzykę do filmów i słuchowisk. Brała udział w takich festiwalach, jak: „Prawykonania”, „Warszawska Jesień”, „Aix-en-Provence”, „Contrechamps”, „Sacrum Profanum”, „Kwartet Śląski i jego goście”, „Saaremaa Opera Days”, „Opera in the Town Hall Festival”, „Musica Polonica Nova”, „Melos–Ethos” i wielu innych. Współpracuje z Estońską Operą Narodową, Teatrem Wielkim – Operą Narodową w Warszawie oraz Teatrem Wielkim w Poznaniu.

Występowała m.in. jako: Musetta w *Cyganerii* Pucciniego, Vénus i Phrygienne w *Dardanisie* Rameau, Fiordiligi w *Così fan tutte* Mozarta, Małgorzata w *Fauście* Gounoda, Maszyna w *Niciach* Wołka, Susanna w *Figaro Gets a Divorce* Langer, Psyche w *Erosie i Psyche* Różyckiego, Inanna w *ahat ilī – siostrze bogów*

i Ona w *Drachu* Nowaka oraz Ellenai w *Anhellim* Przybylskiego.

Była zapraszana do współpracy m.in. przez: Filharmonię Narodową, Narodową Orkiestrę Symfoniczną Polskiego Radia, Sinfonię Varsovię, Sinfonię Iuventus, Akademię Beethovenowską, Österreichisches Ensemble für Neue Musik, orkest de ereprijs, AUKSO – Orkiestrę Kameralną Miasta Tychy, Orkiestrę Muzyki Nowej, a także orkiestry filharmonii: Podlaskiej, Krakowskiej, Śląskiej, Świętokrzyskiej, Szczecińskiej, Zielonogórskiej, Lwowskiej, Odeskiej, Donieckiej. Specjalizuje się w wykonawstwie muzyki współczesnej, choć z powodzeniem sięga do dzieł wszystkich epok.

Ukończyła również ochronę środowiska na SGGW w Warszawie. Stopień doktora sztuki (z wyróżnieniem) uzyskała w roku 2019.

Gościnnie śpiewała na płytach Kwartetu Śląskiego, Ewy Liebchen, Rafała Łuca, Andrzeja Karłowca. Na początku 2019 roku wydała swoją drugą płytę *Śpiewnik polski* (Orphée Classics).

Veronika Böhmová

Veronika Böhmová

JanW

Pianistka. Doktorat uzyskała w klasie Ivana Klánský’ego na Wydziale Muzyki i Tańca Akademii Sztuk Sceniczných w Pradze. Ukończyła także studia pod kierunkiem Arkadiiego Zenzipéra w dreźnieńskiej Hochschule für Musik Carl Maria von Weber oraz kursy mistrzowskie prowadzone przez takich artystów, jak Lazar Naumovich Berman, Michel Béroff, Klaus Hellwig, Eugen Indjic, Stefan Sheja, Avedis Kouyoumjian,

Robert Lehrbaumer, David Lively, György Sandor i Tamás Vasary.

Jej bardzo liczne sukcesy w krajowych i międzynarodowych konkursach obejmują m.in. wejście do grona 32 najlepszych pianistów świata podczas Konkursu im. Artura Rubinsteina w Tel Awiwie (2014), II nagrodę w Konkursie im. Antona G. Rubinsteina w Dreźnie (2012), udział w półfinałach Konkursu Muzycznego Królowej Elżbiety Belgijskiej w Brukseli (2010) oraz II nagrodę w Międzynarodowym Konkursie Muzycznym im. Marii Canals w Barcelonie (2007).

Artystka zdobyła takie wyróżnienia, jak m.in. Nagrodę Zdeňki Podhajskej, nagrodę za najlepsze wykonanie dzieł Fryderyka Chopina i Eugena Suchonia, grand prix konkursu dla dzieci Prague Junior Note, najwyższą notę Międzynarodowego Przeglądu Młodych Muzyków w Pinerolo, a także nagrodę Konkursu

Pianistycznego Pro Bohemia za najlepszą interpretację muzyki czeskiej.

Böhmová występowała z recitalami solowymi w Czechach, Austrii, Niemczech, Bułgarii, Słowenii, Belgii, Włoszech, Francji, Szwajcarii, Stanach Zjednoczonych, Meksyku, Japonii i Chinach. W 2014 roku nagrała płytę z utworami Sergiusza Prokofiewa i Igora Strawińskiego dla wytwórni Supraphon. Regularnie współpracuje z renomowanymi orkiestrami w Europie i na świecie. Obecnie ma w swoim repertuarze 30 koncertów fortepianowych.

W 2016 roku zadebiutowała (u boku izraelskiego dyrygenta Lahava Shaniego) z Orkiestrą Filharmonii Czeskiej w koncercie fortepianowym Josefa Páleníčka. W tym samym roku miał miejsce największy sukces w dotychczasowej karierze artystki – występ w słynnej Sali Koncertowej Isaaca Sterna w nowojorskiej Carnegie Hall.

Kwartet Śląski

Kwartet Śląski

Magdalena Jodłowska

Szymon Krzeszowiec – skrzypce I
Arkadiusz Kubica – skrzypce II
Łukasz Syrnicki – altówka
Piotr Janosik – wiolonczela

Kwartet Śląski to jeden z czołowych polskich zespołów kameralnych. Istnieje nieprzerwanie od 1978 roku. W pierwszych latach istnienia doskonalił swoje umiejętności pod kierunkiem muzyków z najszynniejszych kwartetów smyczkowych, takich jak: LaSalle, Amadeus, Juilliard, im. Bedřicha Smetany czy Albana Berga.

Dziś zespół cieszy się międzynarodową sławą, koncertując na estradach większości krajów europejskich oraz w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Meksyku, Japonii, Chinach i Korei Południowej.

Występował w najbardziej renomowanych salach, jak: Concertgebouw w Amsterdamie, Konzerthaus w Wiedniu, deSingel w Antwerpii, Schauspielhaus w Berlinie, Tivoli w Kopenhadze, Salle Pleyel w Paryżu, Carnegie Hall w Nowym Jorku, Jordan Hall w Bostonie, Hoam Art Hall w Seulu i Palacio de Bellas Artes w Meksyku. Repertuar Kwartetu Śląskiego to blisko 500 utworów kameralnych, z czego ponad 300 to literatura XX i XXI wieku. Muzycy dokonali niemal 150 prawykonań kwartetów smyczkowych kompozytorów polskich i zagranicznych, a dużą część tego repertuaru stanowią utwory im dedykowane.

Dorobek zespołu można znaleźć na blisko 60 płytach wydanych przez

takie wytwórnie, jak: Chandos, ECM, EMI Poland, Olympia, CD Accord, DUX czy Radio Katowice. Były one wielokrotnie nominowane do Nagrody Muzycznej „Fryderyk”, a zespół otrzymał tę statuetkę aż siedem razy. W 2017 roku album *Grażyna Bacewicz – Complete String Quartets* (Chandos) został wyróżniony prestiżową The Gramophone Classical Music Award.

Od 1993 roku Kwartet Śląski był organizatorem Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Kameralnej „Kwartet Śląski i jego goście”. Odbyło się 25 edycji tego wydarzenia, natomiast obecnie, od siedmiu sezonów, zespół prowadzi swój własny cykl w nowej siedzibie Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia – w roku bieżącym nosi on tytuł „Pokolenie’51 na 70-lecie urodzin”; w sumie obejmuje ponad 50 koncertów, każdy z innym programem.

Z liczącej prawie 40 pozycji listy nagród warto wymienić: Złoty Krzyż Zasługi (1999), „Orfeusza” – za najlepsze wykonanie utworu polskiego kompozytora podczas festiwalu „Warszawska Jesień” (2002), Złotą Odznakę Honorową za zasługi dla Województwa Śląskiego (2005) oraz (dwukrotnie: srebrny w roku 2008 oraz złoty w 2019) medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”.

f

Freszel / Böhmová /

Silesian Quartet

24 November (Tuesday) — 7.30 p.m.

Royal Castle in Warsaw — Museum
Great Assembly Hall (Ballroom)
4 Zamkowy Square

A masterpiece of Romantic Polish chamber music (Juliusz Zarębski); an early and still rather conservative work by a composer later representing the Hungarian avant-garde (György Ligeti); a piece by Andrzej Krzanowski to Słowacki's poems with subtle references to Szymanowski's music — this is the programme to be presented by the excellent Silesian String Quartet, singer Joanna Freszel, specialising in the contemporary repertoire, and Czech pianist Veronika Böhmová, winner of many international competitions.

Concert programme —

György Ligeti
(1923–2006)

Andante and Allegretto
(1950)

for string quartet

- I. Andante cantabile
- II. Allegretto poco capriccioso

Andrzej Krzanowski
(1951–1990)

Audition No. 6
(1982)

for soprano and string
quartet to texts
by Juliusz Słowacki

intermission

Juliusz Zarębski
(1854–1885)

*Piano Quintet
in G minor, Op. 34*
(1885)

- I. Allegro
- II. Adagio
- III. Scherzo: Presto
- IV. Finale: Presto — Allegretto —
Adagio — Allegro molto

Performers:

Joanna Freszel
soprano

Veronika Böhmová
piano

Silesian Quartet

Joanna Freszel

Joanna Freszel

Anna Konieczna-Purchała

A soprano born in Warsaw, holder of scholarships from the Ministry of Culture and National Heritage (twice), the Pro Polonia and Young Poland (2014) programmes, as well as ISA2012. Her accolades include a Magna cum Laude medal (2013), the prestigious Orphée d'Or – Prix de la SACD awarded by the Académie du Disque Lyrique for the best contemporary music album (2016), nominations for the Fryderyk Award (in two categories for the real life song album, 2016) and for the Coryphaeus of Polish Music (2017), as well as the Passport Awards of the 'Polityka' weekly in the category of classical music (2017).

Freszel has won prizes in vocal competitions: the Halina Halska-

Fijałkowska, J.E.J. Reszke, the Karol Szymanowski, the Hans Gabor Belvedere Singing Competition, and the isa12 – J:opera Voice Competition, to name a few. She also reached the finals of the Concorso Internazionale di Musica Viotti.

The artist has recorded music for films and radio dramas. Her festival appearances include: the 'Festival of Premieres: Polish Modern Music', the 'Warsaw Autumn', Festival d'Aix-en-Provence, 'Contrechamps', 'Sacrum Profanum', 'The Silesian String Quartet and Its Guests', 'Saaremaa Opera Days', 'Opera in the Town Hall Festival', 'Musica Polonica Nova', 'Melos-Ethos', and many others. She collaborates with the Estonian National Opera, Grand Theatre – Polish National Opera in Warsaw, and the Grand Theatre in Poznań.

Her opera appearances include: Musetta in Puccini's *La Bohème*, Vénus and Phrygienne in Rameau's *Dardanus*, Fiordiligi in Mozart's *Così fan tutte*, Marguerite in Gounod's *Faust*, The Machine in Wotek's *Nici (Needles)*, Susanna in Langer's *Figaro Gets a Divorce*, Psyche in Różycki's *Eros and Psyche*, Inanna in Nowak's *ahat ilī – Sister of Gods* and She in the same composer's *Drach*, as well as Ellenai in Przybylski's *Anhelli*.

The singer has been invited to perform by, among others, Warsaw Philharmonic, the Polish National Radio Symphony Orchestra (NOSPR), the Sinfonia Varsovia, the Polish Sinfonia Iuventus Orchestra, the Beethoven Academy, the Österreichisches Ensemble für Neue Musik, orkest de ereprijs, AUKSO Chamber Orchestra of the City of Tychy, Orkiestra Muzyki Nowej (New Music Orchestra), as well as the philharmonic orchestras in Poland (Podlasie, Cracow, Silesian, Szczecin, Świętokrzyska, Zielona Góra) and abroad (Lviv, Odessa, and Donetsk). Though the soprano specialises in contemporary music, she successfully performs works from all periods.

Freszel also graduated in environment protection from the Warsaw University of Life Sciences (SGGW). In 2019, she obtained her DMA degree with honours

She has made guest appearances on albums by the Silesian String Quartet, Ewa Liebchen, Rafał Łuc, and Andrzej Karałow. Her second CD, *Śpiewnik polski (Polish Songbook)* was released early in 2019 by Orphée Classics.

Veronika Böhmová

Veronika Böhmová

JanW

Pianist. She completed her doctoral studies at the Music and Dance Faculty of the Academy of Performing Arts in Prague in the class of Ivan Klánský, as well as Arkadi Zenzipér's Meisterklasse at the Hochschule für Musik Carl Maria von Weber in Dresden. She also participated in masterclasses taught by Lazar Naumovich Berman,

Michel Béroff, Klaus Hellwig, Eugen Indjic, Stefan Sheja, Avedis Kouyoumjian, Robert Lehrbaumer, David Lively, György Sandor, and Tamás Vasary.

She has been successful in a great number of national and international competitions; her greatest successes include being selected among the world's 32 best pianists in the Arthur Rubinstein Competition in Tel Aviv (2014), the 2nd prize in the Anton G. Rubinstein Competition in Dresden (2012), admission to the semi-finals of the Queen Elisabeth Competition in Brussels (2010), and the 2nd prize in the Maria Canals Competition in Barcelona (2007).

Her accolades include: the Zdeňka Podhajska Award, award for the best performance of works by Frédéric Chopin and Eugen Suchoň, grand prix of the Prague Junior Note, Rassegna Internazionale di Giovani

Musicisti Pinerolo's 'primo premio assoluto', and the Pro Bohemia Piano Competition award for the best performance of Czech music.

Veronika has given recitals in the Czech Republic, Austria, Germany, Bulgaria, Slovenia, Belgium, Italy, France, Switzerland, USA, Mexico, Japan, and China. In 2014, she recorded a CD of works by Sergei Prokofiev and Igor Stravinsky for Supraphon. She co-operates regularly with leading European and world orchestras, and currently has 30 piano concertos in her repertoire.

In 2016, she debuted (alongside Israeli conductor Lahav Shani) with the Czech Philharmonic in a piano concerto by Josef Páleníček. In the same year she achieved her greatest success so far, appearing in the famous Isaac Stern Auditorium at Carnegie Hall in New York.

The Silesian String Quartet

The Silesian String Quartet

📷 Magdalena Jodłowska

Szymon Krzeszowiec — 1st violin
Arkadiusz Kubica — 2nd violin
Łukasz Syrnicki — viola
Piotr Janosik — cello

The Silesian String Quartet, one of Poland's leading chamber ensembles, has existed uninterruptedly since 1978. In its early years the musicians developed their abilities with members of the most famous string quartets, such as LaSalle, Amadeus, Juilliard, Bedřich Smetana, and Alban Berg Quartets.

Internationally famous, the Quartet gives performances throughout Europe, as well as in the United States, Canada, Mexico, Japan, China, and South Korea. It has appeared in the most prestigious concert halls:

Amsterdam's Concertgebouw, Vienna's Konzerthaus, Antwerp's deSingel, Berlin's Schauspielhaus, Copenhagen's Tivoli, the Parisian Salle Pleyel, New York's Carnegie Hall, Boston's Jordan Hall, Seoul's Hoam Art Hall, as well as Palacio de Bellas Artes in Mexico City. The Quartet's repertoire comprises nearly 500 chamber music pieces, including more than 300 works written in the 20th and 21st centuries. The ensemble has premiered nearly 150 string quartets by Polish and international composers, many of which have been specially dedicated to the Quartet.

The Silesian String Quartet's discography comprises nearly 60 albums released under such labels

as Chandos, ECM, EMI Poland, Olympia, CD Accord, DUX, and Polish Radio Katowice. Many of them have received Fryderyk nominations. The Quartet has won seven Fryderyk Awards, as well as the prestigious Gramophone Classical Music Award for the album *Grażyna Bacewicz. Complete String Quartets* (Chandos, 2017).

From 1993 the Quartet organised its own International Chamber Music Festival 'The Silesian String Quartet and Its Guests', which was held 25 times. In the last seven seasons, the ensemble has run its own concert series at the new seat of the Polish National Radio Symphony Orchestra (NOSPR). This year the cycle is titled 'Generation '51 on Their 70th Birthday' and consists of more than 50 concerts, each featuring a different programme.

Among the nearly forty accolades received by the Quartet, there have been: the Gold Cross of Merit (1999), the Orpheus Award for the best performance of a work by a Polish composer during the 'Warsaw Autumn' (2002), the Decoration of Honour in Gold for Merit to the Silesian Province (2005), as well as the Silver (2008) and Gold (2019) Medal for Merit to Culture – Gloria Artis.

f

Tchumburidze / Estońska

Narodowa Orkiestra

Symfoniczna / Elts

24 listopada (środa) — 19.30

Filharmonia Narodowa
Sala Koncertowa
ul. Jasna 5
(wejście od ul. Sienkiewicza)

W naszej podróży w poszukiwaniu romantycznych wątków w muzyce udajemy się tym razem na północ. Estonia i Finlandia to dwa kraje bałtyckie, doskonale znające zarówno smak wolności i niezależności, jak i dojmującą dotkliwość jej braku w latach zależności od wschodniego mocarstwa. Stąd wyraźne w tej muzyce ślady romantycznych poszukiwań. Jean Sibelius to jeden z najważniejszych twórców przełomu XIX i XX wieku, autor wielu znakomitych utworów symfonicznych, często sięgających do rodzimej tradycji. Arvo Pärt to twórca znany nie tylko w kręgach związanych z muzyką klasyczną. Łączony z nurtem duchowości czy tak zwanego „świętego minimalizmu”, oferuje słuchaczowi świat skupiony i pełen zamyślenia. Erkki-Sven Tüür, kompozytor o niezwykle bogatej wyobraźni, to jego godny następca.

Program koncertu —

Arvo Pärt
(ur. 1935)

Swansong
(2013)

na orkiestrę symfoniczną

Jean Sibelius
(1865–1957)

Koncert skrzypcowy d-moll
op. 47
(1904–1905)

- I. Allegro moderato
- II. Adagio di molto
- III. Allegro, ma non tanto

przerwa

Erkki-Sven Tüür
(ur. 1959)

Tormiloits / Incantation
of Tempest
(2014)

na orkiestrę smyczkową

Jean Sibelius
(1865–1957)

V Symfonia Es-dur op. 82
(1915–1919)

- I. Tempo molto moderato
- II. Andante mosso, quasi allegretto
- III. Allegro molto

Wykonawcy:

Veriko Tchumburidze
skrzypce

Estońska Narodowa
Orkiestra Symfoniczna

Olari Elts
dyrygent

Arvo Pärt
Birgit Püve

W naszej podróży w poszukiwaniu romantycznych wątków w muzyce udajemy się tym razem na północ – do Estonii i Finlandii.

Arvo Pärt (ur. 1935), łączony z nurtem duchowości czy też tak zwanego „świętego minimalizmu” (*holy minimalism*), oferuje słuchaczowi świat skupiony, pełen zamyślenia i duchowej kontemplacji. Jego **Swansong** na orkiestrę symfoniczną, skomponowany w 2013 roku, to utwór oparty na słowach jednego z kazań brytyjskiego duchownego, kardynała i poety Johna Henry’ego Newmana (1801–1890). Jest to orkiestrowa wersja kompozycji *Little Tractus* napisanej na chór i organy z okazji dwusetnej rocznicy urodzin teologa. Krótki tekst o charakterze pożegnalnej modlitwy używany bywa często w angielskich liturgiach pogrzebowych. W orkiestrowym opracowaniu Pärt nadał mu charakter prostego hymnu, w którym dominuje spokój i nastrój niebiańskiej szczęśliwości, podkreślany delikatnymi uderzeniami dzwonków.

Jean Sibelius (1865–1957) to jeden z najważniejszych twórców europejskich przełomu XIX i XX wieku. Skomponowany przez niego w latach 1904–1905 **Koncert skrzypcowy d-moll op. 47** to utwór, który ma w repertuarze każdy niemal wirtuoz

Jean Sibelius
Daniel Nyblin / źródło:
Wikimedia Commons

Erkki-Sven Tüür
Kaupo Kikkas

skrzypiec. Złożony z trzech części o typowym układzie – z allegrem sonatowym na początku, liryczną częścią środkową i tanecznym finałem – oferuje skrzypkom wszystko, czego trzeba, by oczarować publiczność. Są tu i porywające, energiczne melodie, nieraz o delikatnie ludowym zabarwieniu; i wirtuozowskie, wymagające technicznej maestrii przebiegi solowe; a w końcu także zapierające dech, rozlewne frazy liryczne. Czuć tu szeroką przestrzeń Północy, a jednocześnie nie brak też romantycznego żaru. Partię solisty dopełnia symfonicznie traktowana orkiestra, która dodaje całości instrumentalnego blasku oraz wzmacnia głębię ewokowanych nastrojów. Chętnie stosowane ciemne brzmienia wpisują się w późnoromantyczną estetykę, podobnie jak z wolna rozwijana, istic epicka narracja kompozycji. W lirycznej części środkowej dominuje nostalgiczny temat solowych skrzypiec, a część finałowa to motoryczne *perpetuum mobile*, w nieoczywisty sposób odwołujące się do rytmów poloneza.

Estończyk **Erkki-Sven Tüür** (ur. 1959) posiada bogatą wyobraźnię dźwiękową, w której swobodnie łączy inspiracje muzyką awangardową z wpływami *minimal music*, elektroniką oraz muzyką rockową. Zaczynał zresztą jako gitarzysta zespołu rockowego... Tworzony przez niego świat muzyczny jest brzmieniowo niezwykle intrygujący – pełen odniesień do mistyki i transcendencji, a zarazem pulsujący energią i wyrazistym rytmem. Pochodzący z 2014 roku utwór **Tormiloits / Incantation of Tempest** na orkiestrę symfoniczną wpisuje się raczej w ten drugi nurt. Tüür kreuje tu muzyczny obraz burzy, o wyrazistym rysunku rytmicznym, ostrych konturach brzmieniowych i pulsującej energii zespołu orkiestrowego. Kilkuminutowa kompozycja dedykowana jest cenionemu kompozytorowi estońskiemu Veljo Tormisowi (1930–2017). Tüür to w muzyce estońskiej bez wątpienia godny następca zarówno Tormisa, jak i Arvo Pärta. Warto zapamiętać jego nazwisko.

Symfonie **Jeana Sibeliusa** długo uznawano za dość konserwatywne, kompozytor rozwijał bowiem swój język muzyczny w sposób daleki od przełomów, jakim ulegała muzyka europejska w początkach XX wieku. Dziś jednak nikt nie ma wątpliwości, że są to dwudziestowieczne arcydzieła tego gatunku. Wśród nich bodaj najwyższej ceniona jest **V Symfonia Es-dur** op. 82, której poświęcono wiele muzykologicznych opracowań. Ukończona w 1919 roku, jest dziełem mimo swej trzyczęściowej budowy niezwykle jednolitym. Kompozytor, odchodząc od klasycznych zasad gatunku, stosuje tu tak zwaną formę rotacyjną, w której dominuje stałe powtarzanie i rozwijanie głównych myśli muzycznych. Stąd zamiast wyraźnych kontrastów mamy wrażenie ciągłego rozwoju i transformacji. Sibelius przeprowadził tu swą wizję na tyle skutecznie, że muzykolodzy wciąż spierają się na temat możliwych podziałów wewnątrz poszczególnych części symfonii, w tym przede wszystkim części pierwszej, której dość daleko do tradycyjnego allegro sonatowego. W ogólnym planie trzy części dzieła tworzą symetryczną całość – utwór rozpoczyna się wolno, stopniowo przyspieszając, ogniwo środkowe utrzymane jest w tempie raczej spokojnym, finał natomiast rozpoczyna się szybko, ale na koniec zwalnia. Zamiast zatem szukać odniesień do tradycyjnych konstrukcji, lepiej dać się ponieść niespiesznemu, ale wciąż dążącemu do przodu tokowi narracji, delektując się urodą brzmienia orkiestry oraz stale przetwarzanych muzycznych tematów. Jak bowiem emfaticznie obwieszcza jeden z komentarzy pod wykonaniem utworu zamieszczonym w popularnym serwisie internetowym: „Ta symfonia to Finlandia!”¹.

Beata Bolesławska-Lewandowska

¹ „This symphony IS FINLAND”, <https://www.youtube.com/watch?v=XIfMjRMqRs> (dostęp 17.07.2021; tłum. BBL).

Veriko Tchumburidze

Veriko Tchumburidze

📷 Dünya Aslan Photography

Od momentu gdy w 2016 roku dwudziestoletnia Veriko Tchumburidze wygrała Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. Henryka Wieniawskiego, zdążyła wyrobić sobie renomę przykuwającej uwagę solistki, kameralistki oraz osoby, która dużo nagrywa. „Jest powiewem przyszłości”, stwierdził Andrzej Wituski, dyrektor konkursu. „Przybliżyła nas do świata swojej wyobraźni”. W 2013 roku czołowe tureckie czasopismo poświęcone muzyce klasycznej, „Andante”, przyznało jej tytuł najbardziej obiecującej artystki młodego pokolenia.

Artystka przyszła na świat w 1996 roku w gruzińskiej rodzinie w Adanie, na południu Turcji. Początkowo kształciła się w państwowym konserwatorium w Mersinie pod okiem Selahattina Yunkuşa oraz Lili Tchumburidze. W 2010 roku przeprowadziła się do Wiednia, gdzie studiowała u Dory Schwarzberg w Hochschule für Musik jako stypendystka programu Young Musicians on World Stages (YMWS). W 2015 roku trafiła pod opiekę mentorską Any Czumaczenko wykładającej na uczelni w Monachium. Oprócz tego brała udział w klasach mistrzowskich Alberta Markowa, Shlomo Mintza i Igora Ozima, a także realizowanych w Szwajcarii projektach Seiji Ozawa Academy Masterclass oraz Verbier Festival Academy.

Veriko Tchumburidze koncertowała z Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası (wraz z tym zespołem otworzyła festiwal w Stambule), Brandenburgisches Staatsorchester Frankfurt, Musikkollegium Winterthur, orkiestrą Teatru Maryjskiego, Melbourne Symphony Orchestra, Lahti Symphony Orchestra, Filharmonią Wrocławską,

Sinfonią Varsovią, Sinfonieorchester Liechtenstein, a także Münchener Kammerorchester oraz Zürcher Kammerorchester. Występowała podczas Festiwalu Beethovenowskiego, Festiwalu Yehudi Menuhina w Gstaad, Musical Olympus Festival, Rosendal Chamber Music Festival i Schleswig-Holstein Musik Festival.

Najważniejszymi wydarzeniami sezonu 2021/2022 będą występy ze Staatsorchester Stuttgart pod dyrekcją Marka Janowskiego (koncert otwierający sezon 2021/2022), Stambulską Państwową Orkiestrą Symfoniczną, Estońską Narodową Orkiestrą Symfoniczną (ERSO) i Filarmonica del Teatro Comunale di Bologna, a także recitale w Warszawie i Zurychu. Później skrzypaczka zagra też recitale we Włoszech.

Od 2016 roku Veriko Tchumburidze gra na instrumencie wykonanym w 1756 roku w Mediolanie przez Giambattistę Guadagniniego, wypożyczonym przez Deutsche Stiftung Musikleben.

Estońska Narodowa Orkiestra Symfoniczna

Estońska Narodowa Orkiestra Symfoniczna (Eesti Riiklik Sümfooniaorkester, ERSO) jest najlepiej rozpoznawalną orkiestrą estońską poza granicami swego kraju. Powstała w 1926 roku jako niewielki zespół radiowy, lecz wraz z upływem lat (a zwłaszcza w ostatnich dekadach) coraz większa część jej koncertów odbywała się za granicą. Od sezonu 2020/2021 jej głównym dyrygentem i dyrektorem artystycznym jest Olaris Elts. Neeme Järvi, który najdłużej pełnił funkcję głównego dyrygenta tego zespołu, nadal współpracuje z ERSO jako dożywotni, honorowy dyrektor artystyczny. Doradcą artystycznym orkiestry jest Paavo Järvi.

Orkiestra przyciągnęła uwagę słuchaczy z całego świata licznymi trasami koncertowymi, była zapraszana na wiele słynnych, międzynarodowych festiwali muzycznych. Zespół występował w wielu prestiżowych salach, takich jak Konzerthaus Berlin, Avery Fisher Hall (obecnie David Geffen Hall) w Nowym Jorku, Wielka Sala Filharmonii Petersburskiej, sala koncertowa Teatru Maryjskiego, Filharmonia w Kolonii, Helsinki Music Centre czy Berwaldhallen w Sztokholmie. W 2019 roku ERSO i Neeme Järvi wystąpili podczas otwarcia słynnego Festival de Radio France et Montpellier.

Zespół jest znany zarówno ze świetnych wykonań na żywo, jak i ze

znakomitych nagrań docenianych przez liczne, renomowane czasopisma muzyczne, a płyty ERSO zdobyły wiele nagród, w tym nagrodę Grammy (za nagranie pod batutą Paavo Järvięgo). Orkiestra z powodzeniem współpracuje ze znanymi wytwórniami, takimi jak Chandos, BIS i Onyx, a w przeszłości nagrywała też dla wydawnictw Alba Records, Harmonia Mundi i Mielodija. W 2018 roku Neeme Järvi otrzymał nagrodę za całokształt twórczości przyznaną przez czasopismo „Gramophone”, a ERSO wystąpiła podczas gali Gramophone Classical Music Awards. Koncerty ERSO są transmitowane nie tylko przez lokalne stacje radiowe i telewizyjne, ale również przez Mezzo oraz medici.tv.

Gdy Estonia świętowała w 2018 roku stulecie niepodległości, ERSO zaangażowała się w te obchody zarówno w kraju, jak i poza jego granicami. Oprócz tras koncertowych po Stanach Zjednoczonych, Hongkongu, Armenii oraz Gruzji orkiestra zrealizowała w Konzerthaus w Berlinie, pod batutą Neeme Järvięgo, pierwsze estońskie oratorium – *Joonase lähetamine (Misja Jonasza)* Rudolfa Tobiasa. ERSO wystąpiła także podczas Festiwalu Sibeliusa w Lahti i Baltic Symphony Festival w Rydze, a muzycy tworzący zespół wykonali w ciągu jednego tygodnia 100 koncertów w różnych miejscach w całej Estonii.

Olari Elts

Olari Elts

 Krööt Tarkmeel

Zamiłowanie Olariego Eltsa do pomysłowego dobierania programów koncertów pomogło mu zdobyć ogromne uznanie na międzynarodowej scenie muzycznej. W 2020 roku objął on stanowisko dyrektora muzycznego i głównego dyrygenta Estońskiej Narodowej Orkiestry Symfonicznej (ERSO). Od 2018 roku jest też doradcą artystycznym zespołu Kymi Sinfonietta. W sezonie 2021/2022 poprowadzi ERSO podczas trasy koncertowej po Polsce i będzie kontynuował współpracę z zespołami, z którymi regularnie występuje jako dyrygent gościnny, a więc z Orkiestrą Filharmonii

Helsińskiej, Staatskapelle Weimar, Orkiestrą Filharmonii Słoweńskiej i Sinfonietta Riga. Po raz pierwszy wystąpi też z Orkiestrą Filharmonii w Oslo, Praską Symfoniczną, Orkiestrą Radiową, Polską Filharmonią Bałtycką w Gdańsku oraz Narodową Orkiestrą Symfoniczną Tajwanu. W ramach obchodów stulecia Fińskiego Baletu Narodowego poprowadzi nowy spektakl baletowy przedstawiający życie Sibeliusa.

Jako artysta promujący kompozytorów współczesnych pochodzących z krajów bałtyckich, takich jak Erkki-Sven Tüür czy Heino Eller, Olari Elts nagrał poematy symfoniczne Ellera oraz jego koncert skrzypcowy – partię solową wykonała Baiba Skride, a towarzyszyła jej Estońska Narodowa Orkiestra Symfoniczna. Z pozytywnym odbiorem krytyki spotkały się też wydane przez Ondine nagrania utworów Erkki-Svena Tüüra zrealizowane z zespołem Tapiola Sinfonietta. Dyskografia Eltsa obejmuje również nagranie koncertów skrzypcowych Hjalmara Borgströma i Szostakowicza z udziałem Eldbjørg Hemsing i Filharmoników

Wiedeńskich, zarejestrowane dla wytwórni BIS, oraz *V Symfonię* Poula Rudersa nagrałą z Duńską Narodową Orkiestrą Symfoniczną dla Bridge Records. Następna płyta Olariego Eltsa, jaka ukaże się na rynku, zawierać będzie utwory Kaleviego Aho w wykonaniu zespołu Kymi Sinfonietta i zostanie wydana przez BIS; później opublikowana zostanie kolejna płyta z muzyką tego samego kompozytora, tym razem wykonywaną przez Antwerpską Orkiestrę Symfoniczną.

W latach 2007–2020 Olari Elts był pierwszym dyrygentem gościnnym Estońskiej Narodowej Orkiestry Symfonicznej, a w latach 2011–2014 pełnił podobną funkcję w Orkiestrze Filharmonii Helsińskiej. Oprócz tego w latach 2006–2011 był doradcą artystycznym Orchestre de Bretagne, w latach 2007–2010 współpracował ze Szkocką Orkiestrą Kameralną jako jej pierwszy dyrygent gościnny, a w latach 2001–2006 był głównym dyrygentem Łotewskiej Narodowej Orkiestry Symfonicznej. Urodzony w 1971 roku w Tallinie, artysta jest też założycielem zespołu kameralnego NYJD Ensemble, specjalizującego się w wykonywaniu muzyki współczesnej.

f

Tchumburidze / Estonian National

Symphony Orchestra/ Elts

24 November (Wednesday) — 7.30 p.m.

Warsaw Philharmonic
Concert Hall
5 Jasna Street
(entrance from Sienkiewicza Street)

This time, on our journey in search of Romantic themes in music, we are heading north. Estonia and Finland are two Baltic countries which know very well the taste of freedom and independence, but also the overwhelming pain of their absence during the years of occupation by their eastern neighbour. Hence, the music contains clear traces of a search for Romanticism. Jean Sibelius is one of the most important composers of the turn of the 19th and 20th centuries, and the author of many excellent symphonic works that often refer to local tradition. Arvo Pärt is an artist known not only in classical music circles. Associated with the trend of spirituality, or so-called 'holy minimalism,' he offers the listener a focused and thoughtful world. Erki-Sven Tüür, a composer with an unusually rich imagination, is his worthy successor and, without question, a name to remember.

Concert programme

Arvo Pärt
(ur. 1935)

Swansong
(2013)

for symphony orchestra

Jean Sibelius
(1865–1957)

Violin Concerto
in D minor, Op. 47
(1904–1905)

- I. Allegro moderato
- II. Adagio di molto
- III. Allegro, ma non tanto

intermission

Erkki-Sven Tüür
(b. 1959)

Incantation of Tempest
for string orchestra

Jean Sibelius
(1865–1957)

Symphony No. 5
in E flat major, Op. 82
(1915–1919)

- I. Tempo molto moderato
- II. Andante mosso,
quasi allegretto
- III. Allegro molto

Performers:

Veriko Tchumburidze
violin

Estonian National
Symphony Orchestra

Olari Elts
conductor

Veriko Tchumburidze

Veriko Tchumburidze

☒ Dünya Aslan Photography

Since winning the 2016 International Henryk Wieniawski Violin Competition at the age of 20, Veriko Tchumburidze has built a reputation as a captivating soloist, chamber musician and recording artist. 'She is a breath of the future,' said Andrzej Wituski, the competition's director, 'She brings us closer to the world of her own imagination'. In 2013, Turkey's leading classical music magazine, *Andante*, named her the country's Best Emerging Musician.

Born into a Georgian family in Adana, southern Turkey, in 1996, Veriko Tchumburidze initially trained at Mersin University State Conservatory with Selahattin Yunkus and Lili Tchumburidze. In 2010, she moved to Vienna to study with Dora Schwarzberg at the Hochschule für Musik as a scholar of the Young Musicians on World Stages (YMWS) project. Since 2015, she has been mentored by Ana Chumachenco at Musikhochschule in Munich. She also participated in the masterclasses of Albert Markov, Shlomo Mintz and Igor Ozim, in the Seiji Ozawa Academy Masterclass, and also at the Verbier Festival Academy in Switzerland.

Veriko Tchumburidze has appeared with the Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası (opening the Istanbul Music Festival), the Brandenburgisches Staatsorchester Frankfurt, Musikkollegium Winterthur, the Mariinsky Theatre Orchestra, Melbourne Symphony, Lahti Symphony, the NFM Wrocław Philharmonic, Sinfonia Varsovia,

Sinfonieorchester Liechtenstein as well as the Münchener Kammerorchester and Zürcher Kammerorchester. Her festival engagements have included the Beethoven Festival, the Gstaad Menuhin Festival & Academy, the Olympus Musical Festival, the Rosendal Chamber Music Festival and the Schleswig-Holstein Music Festival.

Highlights of the 2021/22 season include appearances with the Staatsorchester Stuttgart under the direction of Marek Janowski (opening the 2021/2022 season), the İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası, the Estonian National Symphony Orchestra (ERSO), the Filarmonica del Teatro Comunale di Bologna and recitals in Warsaw and Zurich. Looking ahead, she is to undertake a recital tour in Italy.

Since 2016, Veriko Tchumburidze has played a Giambattista Guadagnini violin made in Milan in 1756 and generously loaned by Deutsche Stiftung Musikleben.

Olari Elts

Olari Elts

☒ Krööt Tarkmeel

Olari Elts' passion for distinctive programming rich with invention has earned him much praise on the international music scene. He began his tenure as Music Director and Chief Conductor of the Estonian National Symphony Orchestra in 2020. Since 2018, he has also been Artistic Advisor of the Kymi Sinfonietta. In the 2021/2022 season, Elts will lead the ENSO on tour to Poland, as well as guest conduct orchestras with which he has regularly collaborated

such as the Helsinki Philharmonic, Staatskapelle Weimar, the Slovenian Philharmonic and Sinfonietta Riga. He also looks forward to his debut with the Oslo Philharmonic, Prague Radio Symphony, the Polish Baltic Philharmonic in Gdansk, and further afield with Orchestre Symphonique de Quebec in Canada and the National Symphony Orchestra in Taiwan. Other highlights include conducting a new ballet production based on the life of Sibelius, in celebration of the Finnish National Ballet's 100th anniversary.

As a champion of contemporary Baltic composers such as Erkki-Sven Tüür and Heino Eller, Elts has released recordings of Heino Eller's symphonic poems, as well as Eller's violin concerto with Baiba Skride and the Estonian National Symphony Orchestra. Also widely celebrated by critics are his Ondine recordings of Erkki-Sven Tüür works with Tapiola Sinfonietta. Elts' discography also includes the Borgström and Shostakovich violin concertos with Eldbjørg Hemsing and the

Wiener Symphoniker under the BIS label, and Poul Ruders *Symphony No. 5* with the Danish National Symphony Orchestra by Bridge Records. His upcoming albums will feature music by Kalevi Aho, recorded with the Kymi Sinfonietta under the BIS label, and music by the same composer recorded with the Antwerp Symphony.

Elts was Principal Guest Conductor of the Estonian National Symphony Orchestra in 2007–2020 and held the same position at the Helsinki Philharmonic Orchestra in 2011–2014. He was also Artistic Advisor of the Orchestre de Bretagne in 2006–2011, Principal Guest Conductor of the Scottish Chamber Orchestra in 2007–2010, and Chief Conductor of the Latvian National Symphony Orchestra in 2001–2006. Born in Tallinn in 1971, Elts is the founder of his own contemporary music ensemble, NYYD Ensemble.

The Estonian National Symphony Orchestra

(Eesti Riiklik Sümfooniaorkester, ERSO) has become the most prominent Estonian orchestral ambassador abroad. It was created in 1926 as a small radio orchestra, but since then it has increased its international scope, particularly in recent decades. Olari Elts has served as its Chief Conductor and Artistic Director since 2020/2021. Neeme Järvi, ERSO's longest-serving chief conductor, continues to cooperate with the orchestra as Honorary Artistic Director for Life, while the Artistic Adviser of the orchestra is Paavo Järvi.

The orchestra has dazzled the world with numerous tours and has participated in reputable international music festivals. They have played in prestigious venues such as the Konzerthaus Berlin, the Avery Fisher Hall (current David Geffen Hall) in New York, the Grand Hall of Saint Petersburg Philharmonia and the Concert Hall of the Mariinsky Theatre, the Kölner Philharmonie, Helsinki Music Centre, the Berwaldhallen in Stockholm, and many more. In 2019, ERSO and Neeme Järvi opened the highly acclaimed Festival de Radio France et Montpellier.

In addition to their praiseworthy live performances, the high quality of the musical recordings of the

orchestra has been recognised by several renowned music magazines, and the recordings have won several prizes, including a Grammy Award (conductor Paavo Järvi). The orchestra has enjoyed fruitful cooperation with highly acclaimed record companies such as Chandos, BIS, and Onyx, and in the past also with Alba Records, Harmonia Mundi and Melodiya. In 2018, Neeme Järvi received the Lifetime Achievement Award of the magazine *Gramophone*, and ERSO had the honour of performing at the Gramophone Classical Music Awards Gala. In addition to local radio and television channels, ERSO's concerts have been broadcast by Mezzo and medici.tv.

In 2018, when the Republic of Estonia celebrated its 100th anniversary, ERSO was deeply involved in the celebration programme, both in Estonia and internationally. In addition to tours in the US, Hong Kong, Armenia, and Georgia, Estonia's first oratorio – *Jonah's Mission* by Rudolf Tobias – was performed at the Konzerthaus Berlin, conducted by Neeme Järvi. Performances were also given at the Sibelius Festival in Lahti and the Baltic Symphony Festival in Riga. Furthermore, ERSO's musicians gave 100 concerts in one week all over Estonia.

Recital wiolonczelowy /

Kobekina / Okros

25 listopada (czwartek) — 19.30

Filharmonia Narodowa
Sala Kameralna
ul. Jasna 5
(wejście od ul. Moniuszki)

W romantycznej podróży przez muzyczne style zapraszamy na koncert kameralny. Wiolonczela uchodzi za jeden z najbardziej romantycznych instrumentów, o głosie śpiewającym niemal jak ludzki. Jej znaczenie wzrosło w epoce romantyzmu, kiedy to wiolonczeli zaczęto powierzać eksponowaną, często koncertującą rolę. Połączenie tego instrumentu z fortepianem znakomicie oddaje ideę lirycznej kantyleny, a jednocześnie pozwala na czułe dialogowanie. W programie utwory mistrzów wczesnego i późnego XIX wieku — Schuberta, Enescu i Karłowicza, zwieńczone kompozycjami dwudziestowiecznych mistrzów nowoczesnego, często gorzko zabarwionego, liryzmu: Kanczelego i Wajnberga.

Program koncertu —

George Enescu
(1881–1955)

*Sonata f–moll
na wiolonczelę
i fortepian op. posth.*
(1898?)

I. Allegro

Franz Schubert
(1797–1828)

*Sonata a–moll
„Arpeggione”*
(1824)

na wiolonczelę
(arpeggione) i fortepian

I. Allegro moderato
II. Adagio
III. Allegretto

przerwa

Mieczysław Karłowicz
(1876–1909)

Serenada G–dur
(1896)

na wiolonczelę i fortepian

Gija Kanczeli
(1935–2019)

*Herio Bichebo —
z muzyki do filmu
Ziemia, oto twój syn*
w reż. Revaza Chvenidze
(1980)

Mieczysław Wajnberg
(1919–1996)

*Sonata wiolonczelowa nr 2
op. 63*
(1958–1959)

I. Moderato
II. Andante
III. Allegro

Wykonawcy:

Anastasia Kobekina
wiolonczela

Luka Okros
fortepian

George Enescu

 autor nieznan / źródło: Wikimedia Commons

George Enescu (1881–1955) to twórca uznawany powszechnie za narodowego kompozytora rumuńskiego. Jego twórczość obfituje w odniesienia do ludowej muzyki swego kraju, a także w utwory o bardziej klasycznym założeniu. Do tego drugiego nawiązuje prezentowane tu ***Allegro f-moll***, skomponowane najprawdopodobniej w 1898 roku jako pierwsza – zarzucona później – wersja *Sonaty wiolonczelowej nr 1 f-moll op 26*. Pozostało jedynie 229 taktów części I – *Allegro*. W recenzji premierowego wydania płytowego – pod szyldem Hänssler Classic SCM, w wersji ukończonej przez Hansa Petera Türka – Rob Cowan wskazał na podobieństwa tej minisonaty, a zwłaszcza jej inicjalnych fraz, do tamtej znacznie lepiej poznanej imienniczki, przyznając, że ta muzyka warta jest posłuchania¹.

¹ Zob. <https://www.gramophone.co.uk/review/enescu-complete-works-for-cello-and-piano> (dostęp: 14.10.2021).

Franz Schubert

 Joseph Kriehuber / źródło: Wikimedia Commons

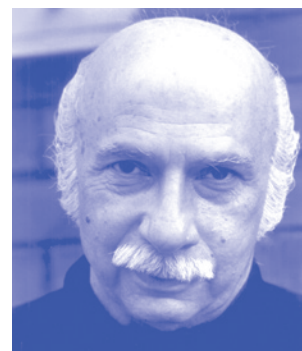
Franz Schubert (1797–1828) to jeden z mistrzów wczesnego romantyzmu, ceniony może najbardziej za swe cykle pieśni. Jego ***Sonata a-moll „Arpeggione”*** skomponowana została w 1824 roku na nieistniejący dziś instrument o nazwie arpeggione, który był rodzajem gitary, na której grano smyczkiem. Obecnie sonatę wykonuje się najczęściej w wersji na wiolonczelę i fortepian, choć istnieją też wykonania, w których partia arpeggione powierzana jest altówce, klarnetowi, fletowi czy kontrabasowi. Nacechowany iście romantyczną urodą melodii utwór należy do najbardziej znanych kameralnych dzieł swojej epoki.

Mieczysław Karłowicz

 Tow. art. wyd. "Gryf / Polona.pl

Mieczysław Karłowicz (1867–1909) to najwybitniejszy twórca polski przełomu XIX i XX wieku. Ceniony przede wszystkim za cykl poematów symfonicznych, ma na swym koncie także nieliczne utwory kameralne. Jego ***Serenada G-dur*** na wiolonczelę i fortepian to kompozycja młodzieńcza, skomponowana w 1896 roku. Urzeka melancholijnym nastrojem, tak typowym dla muzyki tego twórcy.

Gija Kanczeli

 Sarah Ainslie

Muzyka gruzińskiego kompozytora **Gii Kanczelego** (1935–2019) pojawia się na naszym festiwalu nie po raz pierwszy. Wielokrotnie tworzył on muzykę do filmów i właśnie z jednego z nich pochodzi przejmująca melodia ***Herio Bichebo***. Oryginalnie kompozytor stworzył ją do filmu *Ziemia, oto twój syn* w reż. Revaza Chwenidze (1980). Soundtrack z muzyką Kanczelego do tego obrazu ukazał się na CD. Prezentowana tu wersja zaaranżowana została na wiolonczelę i fortepian przez Lukę Okrosa.

Mieczysław Wajnberg

Olga Rakhalskaya – Archiv
Tommy Persson

Mieczysław Wajnberg (1919–1996) to kompozytor o potrójnej tożsamości narodowej. Urodzony w Polsce, Żyd, całe dorosłe życie spędził w Związku Radzieckim, gdzie znalazł się w czasie II wojny światowej. Wrosł w środowisko muzyczne Moskwy, przyjaźnił się blisko m.in. z Dymitrem Szostakowiczem. Podobnie jak on komponował muzykę o klasycznym obliczu formalnym, niepozbawioną jednak rysu głębokiego dramatyzmu. Potwierdza to jego *II Sonata wiolonczelowa g-moll* op. 63, skomponowana w 1959 roku na prośbę Mściława Rostropowicza. Utwór składa się z trzech części: *Moderato – Andante – Allegro*, o niemal równej długości. W każdej z nich dominuje poważny ton, niewolny też – zwłaszcza w finale – od rysu groteski, tak bliskiej Szostakowiczowi.

Beata Bolesławska–Lewandowska

Anastasia Kobekina

Anastasia Kobekina

Julia Altukhova

Uznawana za jeden z najbardziej obiecujących talentów swojego pokolenia. Zadebiutowała na scenie z orkiestrą w wieku 6 lat. Od tamtego czasu miała okazję współpracować z wieloma renomowanymi zespołami, takimi jak Moscow Virtuosi, Kremerata Baltica, Wiedeńska Orkiestra Symfoniczna, Konzerthausorchester Berlin czy orkiestra Teatru Maryjskiego, występując pod batutą Krzysztofa Pendereckiego, Heinricha Schiffa, Władimira Spiwakowa i Walerija Giergijewa.

W czerwcu 2019 roku zdobyła brązowy medal podczas XVI Międzynarodowego Konkursu im. Piotra Czajkowskiego w Petersburgu. W 2018 roku program BBC Radio 3 wyróżnił ją tytułem „New Generation Artist”, a podczas festiwalu „Sommets Musicaux de Gstaad” w Szwajcarii zdobyła nagrody Prix Thierry Scherz i Prix André Hoffmann, co pozwoliło jej zrealizować nagranie z orkiestrą, opublikowane w kwietniu 2019 roku przez szwajcarską wytwórnę płytową Claves.

Najważniejszymi wydarzeniami sezonu 2021/2022 będą dla artystki debiuty z Royal Liverpool Philharmonic Orchestra, Orchestre National de Lille i Barcelona Symphony Orchestra (OBC), a także występy podczas Verbier Festival, Festiwalu Yehudi Menuhina w Gstaad oraz Schleswig–Holstein Musik Festival w Elbphilharmonie w Hamburgu.

Młoda wiolonczelistka ze szczególnym zaangażowaniem i pasją podchodzi do muzyki kameralnej – uczestniczyła w wielu festiwalach,

występując z artystami, takimi jak Gidon Kremer, Jurij Baszmet, Giovanni Sollima, Denis Matsujew, Fazıl Say, Władimir Spiwakow i András Schiff.

Artystka urodziła się w muzycznej rodzinie, a pierwsze lekcje gry na wiolonczeli odebrała jako czterolatka w domu w Jekaterynburgu, stolicy Uralskiego Okręgu Federalnego. Po ukończeniu studiów w Konserwatorium Moskiewskim otrzymała propozycję kontynuowania edukacji w słynnej Kronberg Academy w Niemczech pod kierunkiem Fransa Helmersona. Później kształciła się na Uniwersytecie Sztuk Pięknych w Berlinie w klasie Jensa Petera Maintza, a obecnie studiuje w Konserwatorium Paryskim u Jérôme’a Pernoo, a także zgłębia tajniki gry na wiolonczeli barokowej na uczelni we Frankfurcie, w klasie Kristin von der Goltz.

Anastazja Kobekina gra na instrumencie Antonia Stradivariiego z 1698 roku, wypożyczonym przez Stradivari–Stiftung Habisreutinger.

Luka Okros

Luka Okros

📷 Eytan Jan

Luka Okros urodził się w 1991 roku w Tbilisi w Gruzji. Debiutował już w wieku 5 lat. Studiował w Moskiewskim Konserwatorium Państwowym im. Piotra Czajkowskiego i w Royal College of Music w Londynie; pod koniec studiów, w 2014 roku, wygrał Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Jacques'a Samuela.

Jest zwycięzcą m.in.: Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego w Hongkongu, Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. José Iturbiego w Walencji, Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego Towarzystwa Chopinowskiego w Hanowerze i Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego w Filharmonii Marokańskiej. W 2019 roku otrzymał nagrodę publiczności FAZ na Międzynarodowym Niemieckim Konkursie Pianistycznym.

W Stanach Zjednoczonych zadebiutował na scenie Carnegie Hall w wieku 18 lat, a w wieku 25 lat miał już na swoim koncie koncerty w ponad 40 krajach. W ostatnim sezonie koncertowym występował z solowymi recitalami w Oslo, Wiedniu, Brukseli, Helsinkach, Budapeszcie, Reykjavíku, Tbilisi, Kijowie, Berlinie, Paryżu, Luksemburgu, Amsterdamie,

Hongkongu oraz Montevideo, a zwieńczeniem trasy był wyprzedany koncert w londyńskim Southbank Centre w lipcu 2019 roku.

Wydawany przez Guardiana tygodnik „Observer” określił jego grę jako „imponujący popis wirtuozerskiej pianistyki”. Hiszpańska gazeta „Levante” nazwała go „artystą dźwięku”.

Trasa koncertowa Luki Okrosa w sezonie 2020/2021 obejmuje Finlandię, Francję, Islandię, Gruzję, Niemcy, Hongkong, Węgry, Holandię, Szwajcarię i Wielką Brytanię.

Artysta pracuje też nad stworzeniem albumu z własnymi kompozycjami. Jeden z jego utworów został sfilmowany i miał premierę podczas sesji nagraniowej w amsterdamskiej Concertgebouw, a zapisy nutowe jego kompozycji zostały wydane przez Master Music Publications w Wielkiej Brytanii.

f

Cello Recital /

Kobekina / Okros

25 November (Thursday) — 7.30 p.m.

Warsaw Philharmonic
Chamber Music Hall
5 Jasna Street
(entrance from Moniuszki Street)

In our romantic journey through musical styles, let us now invite you to a concert of chamber music. The cello is considered to be one of the most romantic instruments, the cello has a voice that sings almost like a human being. Its importance grew in the era of Romanticism, when the cello began to be entrusted with a prominent, and frequently concertising role. The combination of this instrument with the piano perfectly reflects the idea of a lyrical cantilena, providing for a tender dialogue between the two. The programme includes works by masters of the early and late 19th century – Schubert, Enescu and Karłowicz, and it is crowned with compositions by 20th-century masters of modern, often bitterly coloured, lyricism – Kancheli and Wajnberg.

Cello recital —

George Enescu
(1881–1955)

*Sonata in F minor
for cello and piano*
Op. posth.
(1898?)

I. Allegro

Franz Schubert
(1797–1828)

*Sonata in A minor
'Arpeggione'*
(1824)

for cello (arpeggione)
and piano

I. Allegro moderato
II. Adagio
III. Allegretto

intermission

Mieczysław Karłowicz
(1876–1909)

Serenade in G major
(1896)

for cello and piano

Gia Kanczeli
(1935–2019)

Herio Bichebo – from the
music to the film
Earth, Here Is Your Son
dir. Revaz Chvenidze
(1980)

Mieczysław Wajnberg
(1919–1996)

Cello Sonata No. 2
Op. 63
(1958–1959)

I. Moderato
II. Andante
III. Allegro

Performers:

Anastasia Kobekina
cello

Luka Okros
piano

Anastasia Kobekina

Anastasia Kobekina

📷 Julia Altukhova

One of the most promising talents of her generation, Anastasia Kobekina debuted with an orchestra at the age of six. Since that time she has had the opportunity to perform with many renowned orchestras, such as Moscow Virtuosi, Kremerata Baltica, the Vienna Symphony Orchestra, Konzerthausorchester Berlin, the Mariinsky Theater Orchestra and many others – under the guidance of Krzysztof Penderecki, Heinrich Schiff, Vladimir Spivakov and Valery Gergiev.

In June 2019, Anastasia won the Bronze Medal at the XVI International Tchaikovsky Competition in St. Petersburg. In 2018, she became a ‘New Generation Artist’ of the BBC 3 Radio Scheme and was also awarded the Prix Thierry Scherz and the Prix André Hoffmann at the Swiss Winter Music Festival ‘Sommets musicaux de Gstaad’, a prize that comprises a recording with orchestra for the Swiss recording label Claves (released in April 2019).

Highlights of the 2021/2022 season include debuts with the Royal Liverpool Philharmonic Orchestra, the Orchestre Nationale de Lille, the Barcelona Symphony Orchestra (OBC), as well as her debuts at the Verbier Festival, the Gstaad Menuhin Festival and the Schleswig-Holstein Music Festival at the Elbphilharmonie Hamburg.

One of the young cellist’s main dedications and passions is chamber music and she has participated in many festivals, performing with

artists such as Gidon Kremer, Yuri Bashmet, Giovanni Sollima, Denis Matsuev, Fazil Say, Vladimir Spivakov and András Schiff.

Born into a family of musicians, she received her first cello lessons at the age of four at her home in Yekaterinburg, the capital of the Ural region of Russia. Following the completion of her studies at the Central Music School in Moscow, she was invited to study at the famous Kronberg Academy in Germany with Frans Helmerson. She continued her studies at the Universität der Künste Berlin in the class of Prof. Jens Peter Maintz. She is currently a student of Jérôme Pernoo at the Conservatoire of Paris and at the Frankfurter Hochschule in the class of Kristin von der Goltz (Baroque Cello).

Anastasia Kobekina performs on Violoncello Antonio Stradivarius from the year 1698 generously loaned by Stradivari Stiftung Habisreutinger.

Luka Okros

Luka Okros

📷 Eytan Jan

Luka Okros was born in 1991 in Tbilisi, Georgia. He made his national debut at the age of five, before studying at the Tchaikovsky Conservatory in Moscow and later at the Royal College of Music in London. Upon graduating, he won the

Jaques Samuel Intercollegiate Piano Competition in 2014.

His competition successes include the Hong Kong International Piano Competition, the Valencia Iturbi Prize International Competition, the Hannover Chopin International Piano Competition, the Morocco Philharmonic International Piano Competition, and the FAZ Audience Award 2019 at the International German Piano Award competition.

He made his USA debut at Carnegie Hall at the age of 18, and by the age of 25, he had performed in over 40 countries. In the last concert season, he has given solo recitals in Oslo, Vienna, Brussels, Helsinki, Budapest, Reykjavik, Tbilisi, Kyiv, Berlin, Paris, Berlin, Luxembourg, Amsterdam, Hong Kong, and Montevideo, culminating

in a sell-out concert on London’s Southbank in July 2019.

His performance has been praised by The Guardian’s Observer as ‘an impressive display of virtuosic pianism’. The Spanish newspaper Levante described him as ‘Artist of the Sound’.

Highlights of the 2020/2021 season include performances in Finland, France, Iceland, Georgia, Germany, Hong-Kong, Hungary, the Netherlands, Switzerland, the United Kingdom.

In addition to his career as a pianist, Luka works on creating an album of his compositions. One of the pieces was filmed and premiered at Het Concertgebouw Sessions. Scores of his works are published by UK-based Master Music Publications.

Górecka / Słowacka Orkiestra

Kameralna im. Bogdana Warchala /

Camerata Silesia / Danel

26 listopada (piątek) — 19.30

Filharmonia Narodowa
Sala Koncertowa
ul. Jasna 5
(wejście od ul. Sienkiewicza)

Słowacka Orkiestra Kameralna proponuje program doskonale ilustrujący ideę festiwalu – dobrego sąsiedztwa i zgody. Niezależnie od meandrów historii artyści zawsze szli swoją drogą. Dla Béli Bartóka folklor rumuński był także jego folklorem. W opracowanych przez Ladislava Kupkoviča pieśniach słowackich znajdziemy motywy rodem z Węgier i Spiszu – pięknej krainy łączącej Polskę i Słowację. Stąd tylko krok do obecnej w twórczości Henryka Mikołaja Góreckiego muzyki Podhala. Zespół z Bratysławy z upodobaniem gra także utwory wybitnych kompozytorów czeskich, m.in. Antonína Dvořáka i Leoša Janáčka.

Program koncertu —

Leoš Janáček
(1854–1928)

Suita na smyczki
(1877)

- I. Moderato
- II. Adagio
- III. Andante con moto
- IV. Presto
- V. Adagio
- VI. Andante

Ladislav Kupkovič
(1936–2016)

*Cantica slovacca –
cztery pieśni słowackie
na zespół smyczkowy*
(2009)

- I. *Umriem, umriem, ale neviem kedy... (Umrę, ja umrę, ale nie wiem kiedy...)* – Andante
- II. *Keď som išiel z vojny, z Dzindžeša, z Dzindžeša... (Kiedyś szedł z wojny, z Gyöngyösa, z Gyöngyösa...)* – Risoluto
- III. *Keby ste vy, mamko naša, vedzeli, vedzeli... (Gdybyście matko nasza wiedzieli, wiedzieli...)* – Largo
- IV. *Karičky (Kariczk)* – Allegro

Béla Bartók
(1881–1945)

*Romanian Folk Dances
(Rumuńskie tańce ludowe)*
(1915/1917)

na orkiestrę smyczkową

- I. *Joc cu bâță – Allegro moderato (Taniec z kijem)*
- II. *Brâul – Allegro (Taniec z szarfą)*
- III. *Pe loc – Andante (Taniec w miejscu)*
- IV. *Buciumeana – Moderato (Taniec z rogim)*
- V. *Poarga Românească – Allegro (Rumuńska polka)*
- VI. *Măruntel – L'istesso tempo. Allegro (Szybki taniec)*

Henryk Mikołaj Górecki
(1933–2010)

*Koncert na klawesyn
lub fortepian i orkiestrę
smyczkową op. 40*
(1980/1990)

- I. Allegro molto
- II. Vivace marcatissimo

przerwa

Antonín Dvořák
(1841–1904)

*Biblické písně
(Pieśni biblijne) op. 99*
(1894)

- I. *Oblak a mrákota jest vůkol Něho – Andantino (Obłok i ciemność wokoło Niego – Psalm 97: 2–6)*
- II. *Skrýše má a paveza má Ty jsí – Andante (Ty jesteś obrońcą moim i moją tarczą – Psalm 119: 114–117, 119, 120)*

- III. *Slyš, ó Bože, slyš modlitbu mou* – Andante (*Bože, nakloň ucha na moju modlitvě* – Psalm 55: 2, 4–5, 6, 7, 8)
- IV. *Hospodin jest můj pastýř* – Andante (*Pan jest moim pasterzem* – Psalm 23: 1–4)
- V. *Bože! Bože! Píseň novou* – Risoluto maestoso (*Bože, pieśń nową będą Ci śpiewał* – Psalm 144: 9; 145: 1–3, 5, 6)
- VI. *Slyš, ó Bože, volání mé* – Andante (*Słuchaj, o Bože, mojego wołania* – Psalm 61: 2, 3, 4; 63: 1, 4–5)
- VII. *Při řekách babylonských* – Andante (*Nad rzekami Babilonu* – Psalm 137: 1–5)
- VIII. *Popatřiž na mne a smiluj se nade mnou* – Andante (*Wejrzyj na mnie i zmiłuj się nade mną* – Psalm 25: 16–18, 20)
- IX. *Pozdvihuji očí svých k horám* – Andante con moto (*Wznoszę swe oczy ku górom* – Psalm 121: 1–4)
- X. *Zpívejte Hospodinu píseň novou* – Allegro moderato (*Śpiewajcie Panu pieśń nową* – Psalm 98: 1, 4–5, 7, 8; 96: 11–12)

Wykonawcy:

Anna Górecka
fortepian

Zespół Śpiewaków Miasta
Katowice „Camerata Silesia”

Anna Szostak
przygotowanie chóru

Słowacka Orkiestra Kameralna
im. Bogdana Warchala

Ewald Danel
dyrygent

Górecka / Słowacka Orkiestra Kameralna
im. Bogdana Warchala / Camerata Silesia / Danel

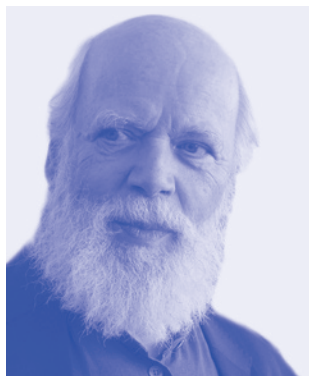

Leoš Janáček

 Hulton Archive / Getty Images

Otwierającą listę dzieł orkiestrowych, powstałą w 1877 roku, mocno osadzoną w estetyce późnoromantycznej **Suitę na smyczki Leoša Janáčka** uznaje się za utwór zachowawczy w stosunku do późniejszej twórczości czeskiego kompozytora. Premiera pod jego batutą odbyła się 2 grudnia tego samego roku w Brnie. Utwór został przyjęty bardzo gorąco, o czym donosił jeden z recenzentów miejscowej prasy. Poszczególne części kompozytor oznaczył początkowo w następujący sposób: 1) *Prelude*, 2) *Allemande*, 3) *Sarabande*, 4) *Scherzo*, 5) *Air* oraz 6) *Finale*. Tytuły te potem wycofał, uznając, że zawarte w nich sugestie zbyt mocno kierują uwagę słuchaczy w stronę baroku, co nie było jego intencją. W opublikowanej dopiero w 1926 roku partyturze sześć ogniw dzieła to: *Moderato*, *Adagio*, *Andante con moto*, *Presto*, *Adagio* i *Andante*.

Ladislav Kupkovič był jednym z najbardziej aktywnych kompozytorów słowackich. Pozostawił po sobie m.in. 3 opery, 7 symfonii, 7 koncertów skrzypcowych, 10 sonat skrzypcowych i 10 kwartetów smyczkowych. Pisał muzykę filmową, telewizyjną

Ladislav Kupkovič

Miłoś Jurkovič

i sceniczną. Po latach twórczości awangardowej zaczął komponować przystępne dla szerokiej publiczności utwory nawiązujące do tradycji. Znajdujemy wśród nich powstałe w 2009 roku **Cantica slovaca** – cztery opracowane na zespół smyczkowy popularne słowackie pieśni: 1) pełne smutku i refleksji nad odchodzeniem *Andante (Umriem, umriem, ale neviem kedy...)*; 2) oparte na węgierskim motywie *Risoluto (Ked' som išiel z vojny, z Dzindzeša, z Dzindzeša...)*; 3) wyrażające tęsknotę za matką *Largo (Keby ste vy, mamko naša, vedzeli, vedzeli...)* i 4) brzmiące taneczną melodią ze słowackiego Spisza *Allegro (Karičky)*. W 2012 roku kompozytor opracował utwór na kwartet smyczkowy.

Kupkovič urodził się w 1936 roku w Bratysławie. W rodzinnym mieście studiował grę na skrzypcach i dyrygenturę. W dziedzinie kompozycji był samoukiem. W roku 1963 zainicjował powstanie zespołu Hudba dneška (Muzyka dzisiaj), którego głównym celem było wykonywanie muzyki ówczesnego pokolenia młodych kompozytorów słowackich. 23 sierpnia 1967 roku podczas letnich kursów w Darmstadtzie pod dyrekcją Kupkoviča wykonano wersję na małą orkiestrę i *live electronics* utworu *Mixtur* Karlheinz Stockhausena, którą ten niemiecki kompozytor zadedykował słowackiemu artyście. W 1969 roku, w ramach stypendium DAAD, Kupkovič znalazł się w Berlinie Zachodnim. Po rocznym pobycie pozostał w Niemczech. W 1971 roku zamieszkał w Kolonii. W 1973 roku związał się z Hochschule für Musik und Theater w Hanowerze, gdzie pracował do emerytury. Zmarł w 2016 roku.

W utworze odnaleźć można cechy czardasza. Fragment pierwszy, jakby improwizowany, to wolne *lassú*, po którym

Béla Bartók

autor nieznany / United Nations Office at Geneva Library / źródło: Wikimedia Commons

następuje szybka, popisowa, wprowadzająca nutę pogodniejszą *friska*. Ideą jest swobodne, pełne fantazji rozwijanie różnorodnych myśli.

Napisane w roku 1915 na fortepian **Rumuńskie tańce ludowe Béli Bartóka** doczekały się wielu opracowań. Są wśród nich wersje – autorska na orkiestrę kameralną oraz Zoltána Székelyego na skrzypce i fortepian. Utwór jest pokłosiem bardzo szerokich zainteresowań folklorystycznych węgierskiego kompozytora i etnografa. Fascynowała go kultura ludowa ojczystego kraju, a także Bałkanów i całego łuku Karpat.

Bartók urodził się w Nagyszentmiklós – miejscowości położonej 40 km na południowy wschód od Szeged. W końcu XIX wieku znajdowała się ona w monarchii austro-węgierskiej, a po 1920 roku została wcielona do Rumunii, przyjmując nazwę Sânnicolau Mare. W młodych latach Bartóka folklor rumuński był także jego ojczystym folklorem. Nic więc dziwnego, że lubił go i podziwiał, czemu dał wyraz m.in. w jednym ze swoich najbardziej popularnych utworów. Sześć części kompozycji to: 1) *Taniec z kijem*, 2) *Taniec z szarfą*, 3) *Taniec w miejscu*, 4) *Taniec z rogami*, 5) *Rumuńska polka* i 6) *Szybki taniec*.

Ukończony w styczniu 1980 roku **Koncert klawesynowy op. 40 Henryka Mikołaja Góreckiego** należy do jego najbardziej efektownych utworów. Powstał na zamówienie Redakcji Muzyki Współczesnej Polskiego Radia prowadzonej wówczas przez Andrzeja Chłopeckiego. Utwór zadedykowany został Elżbiecie Chojnackiej, która 2 marca 1980 roku wykonała go z Wielką Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia. Koncert ten wieńczył Forum Kompozytorów – cykl audycji poświęconych

Henryk Mikołaj Górecki

Andrzej Zborski / Archiwum „Warszawskiej Jesieni” / Związek Kompozytorów Polskich

wybitnym postaciom współczesnej sceny muzycznej. Sukces był ogromny. Swym charakterem utwór zdecydowanie odbiegał od sakralnych dzieł Góreckiego. Zniewalała motorycznością, niepohamowanym pędem i klimatem wynikającym z połączenia elementów barokowych z muzyką Podhala. Jej echo obecne jest w granej *attacca* finałowej części drugiej. Autor scharakteryzował utwór w następujący sposób:

Część pierwsza jest statym nakładaniem się dwóch głosów – cantus firmus (smyczków) i figuracji (solo), część druga natomiast odwraca tę dwoistość, tworząc zestawione ze sobą kontrasty tutti – solo².

W 1990 roku kompozytor opracował utwór na fortepian i orkiestrę. Obie wersje zyskały wielką popularność w Polsce i za granicą.

Powstałe w marcu 1894 roku, podczas trwającego od jesieni 1892 roku pierwszego pobytu **Antonína Dvořáka** w Nowym Jorku, ***Pieśni biblijne*** op. 99 jaśniej blaskiem innym, skromniejszym, niż takie brylanty w amerykańskiej kolii, jak *IX Symfonia e–moll* op. 95, *Kwartet smyczkowy F–dur* op. 96 czy *III Kwintet smyczkowy* op. 97. W pełnych religijnego uniesienia pieśniach odnajdujemy kompozytora wiernego historii i kulturze jego ojczystego kraju. Wykorzystał w nich teksty psalmów pochodzące z wydawanej w kolejnych tomach pod koniec XVI i na początku XVII wieku Biblii Kralickiej. Była ona istotnym źródłem dla odradzającego się w XIX wieku języka czeskiego. Bardzo piękna, głęboka muzyka, jak często u Dvořáka, czerpie z ludowych czeskich melodii. W 1895 roku kompozytor zinstrumentował pięć początkowych z dziesięciu pieśni. Premiera tej wersji (z solową partią barytonową) odbyła

¹ Cyt. za: A. Thomas, *Górecki*, tłum. Ewa Gabryś, Kraków 1998, s. 156.

Antonín Dvořák

Autor nieznan / Gallica Digital Library / źródło: Wikimedia Commons

się pod jego batutą 4 stycznia 1896 roku w praskim Rudolfinum. Niedługo potem takie ujęcie *Pieśni biblijnych* Dvořáka poznała publiczność londyńska. Jednak później kompozytor nie wracał do nich. Pozostały w rękopisie. Po jego śmierci cykl dziesięciu pieśni opublikowano w wersji na głos żeński i orkiestrę. Autorem instrumentacji pięciu ostatnich był Vilém Zemánka. Na potrzeby pełnego, powojennego wydania dzieł Dvořáka nową szatę orkiestrową tym pięciu pieśniom dali Jarmil Burghauser i Jan Hanusz.

Marek Zwyrzykowski

Anna Górecka

Anna Górecka

📷 Bartek Barczyk

Pianistka zainspirowana głównie różnorodnością muzyki XX i XXI wieku (od kompozycji *Gaspard de la nuit* Maurice'a Ravela po *Sonatę* Mikołaja Góreckiego juniora). W swoim repertuarze ma również dzieła wielkich klasyków i romantyków (m.in. Mozarta, Beethovena, Chopina i Brahmsa). Dialogi pomiędzy twórcami różnych epok i stylów stanowią najważniejszy nurt jej poszukiwań, który realizuje także we współpracy z innymi muzykami. Są wśród nich tacy dyrygenci, jak: Reinbert de Leeuw, Jacek Kasprzyk, Antoni Wit, Agnieszka Duczmal,

Jerzy Maksymiuk, David Lloyd-Jones, Roland Bader, Marek Moś, Stephen Ellery, Volker Schmidt-Gertenbach, Wojciech Michniewski i Marek Pijarowski. Pianistka często bierze udział w prawykonaniach dzieł kompozytorów współczesnych, a niektóre utwory powstały specjalnie dla niej (np. *Sonaty fortepianowe* Mikołaja Góreckiego juniora i Tomasza Kamieniaka). Uczestniczyła w Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień”. Szczególne miejsce w jej repertuarze zajmują utwory jej ojca – Henryka Mikołaja Góreckiego.

Jej debiut w londyńskiej Wigmore Hall w roku 1994 był triumfem. Jeden z krytyków muzycznych, Rick Jones, napisał wtedy na łamach „Evening Standard”: „Górecka ukazała się w Wigmore Hall jako nadzwyczajna pianistka. Talent Góreckiej to coś więcej niż wynik pracy od czwartego roku życia. To otrzymana od Boga zdolność. Jej interpretacja środkowej części arcydzieła Ravela *Gaspard de la nuit* była jednym z najbardziej wzruszających wykonań, jakie kiedykolwiek

słyszałem”. W roku 1998 pianistka rozpoczęła ważną i inspirującą współpracę ze znakomitym skrzypkiem, Krzysztofem Bąkowskim. Ich wspólny album z muzyką Karola Szymanowskiego (CD Accord, 2005) uzyskał tytuł płyty miesiąca portalu internetowego MusicWeb International.

Górecka występowała w najbardziej prestiżowych salach koncertowych świata, takich jak: Wielka Sala Konserwatorium Moskiewskiego, Tokyo Metropolitan Theatre, Festival Hall w Osace, Palau de la Música Catalana w Barcelonie, Bösendorfer Hall w Wiedniu, Berliner Philharmonie, Colston Hall w Bristolu, Filharmonia Narodowa w Warszawie, siedziba Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach czy Studio Koncertowe Polskiego Radia im. W. Lutosławskiego w Warszawie. Jest jurorem krajowych i zagranicznych konkursów pianistycznych, prowadzi też kursy dla młodych pianistów. Jest profesorem Akademii Muzycznej w Katowicach, uczy także w liceum muzycznym.

Ewald Danel

Ewald Danel

📷 Jan Lukas

Studiował grę skrzypcową i dyrygenturę w Konserwatorium Muzycznym im. L. Janáčka w Ostrawie oraz Wyższej Szkole Sztuk Scenicznych w Bratysławie. Ukończył kursy dyrygentury pod kierunkiem Karla Österreichera oraz dyrygentury chóralnej u Jana Wierszytowskiego, a także studia doktoranckie u Bohdana Warchala. Przez dwa lata był koncertmistrzem Orkiestry Symfonicznej Radia Słowackiego oraz Orkiestry Słowackiego Teatru Narodowego. Od 1985 roku zajmuje to samo

stanowisko w Słowackiej Orkiestrze Filharmonicznej. Po śmierci Bohdana Warchala w 2001 roku przejął funkcję dyrektora artystycznego Słowackiej Orkiestry Kameralnej.

Jako solista i dyrygent, Danel występuje w krajach całej Europy, a także w Japonii, Korei, Egipcie, Panamie, Brazylii i Stanach Zjednoczonych. Współpracuje regularnie z Orquestra Sinfônica Municipal de São Paulo, Orkiestrą Symfoniczną z Hiroszimy, Orkiestrą Kameralną Akita oraz tokijską orkiestrą kameralną Tokyo Harmonia. Gościnnie prowadził m.in. takie zespoły, jak monachijski KlangVerwaltung, Orchestra Ensemble Kanazawa, Orkiestry Filharmoniczne z Nagoi i Sakaty, Orkiestrę Symfoniczną z Osaki, PKF – Prague Philharmonia, Orquesta Filarmónica de Málaga oraz Orkiestrę Filharmonii im. L. Janáčka w Ostrawie. W latach 2008–2014 był pierwszym dyrygentem gościnnym Orkiestry Symfonicznej z Hiroszimy.

Danel ma bogate doświadczenie jako kameralista, m.in. szef

Slovak Quartet (od 1986) oraz współtwórca i członek Słowackiego Tria Fortepianowego (od 1987). W latach 1992–1996 był dyrektorem artystycznym Orkiestry Kameralnej Miasta Bratysława – Cappella Istropolitana.

Wykładał w Wyższej Szkole Sztuk Scenicznych w Bratysławie (1987–1998) oraz jako profesor gościnny na Uniwersytecie Sztuk Pięknych i Muzyki Prefektury Aichi w japońskiej Nagoi (1999–2003, 2007–2009). W 2001 roku prowadził kursy mistrzowskie dla profesjonalnych muzyków orkiestrowych w ramach Festiwalu Muzycznego Affinis w Japonii. Obecnie jest wykładowcą w Akademii Sztuk w Bańskiej Bystrzycy.

Ważną częścią działalności Ewalda Danela jest kierowanie i dyrygowanie amatorskimi chórami kościelnymi i zespołami, organizowanie wydarzeń muzycznych i komponowanie muzyki sakralnej.

Słowacka Orkiestra Kameralna

Założona w 1960 roku pod egidą Słowackiej Filharmonii Narodowej w Bratysławie przez wybitnego skrzypka śląskiego pochodzenia Bohdana Warchała (1930–2000), SOK jest od momentu powstania jednym z najpopularniejszych zespołów muzyki poważnej w swoim kraju. Pod kierownictwem Maestro Warchała orkiestra ta zyskała status jednego z najważniejszych ambasadorów słowackiego wykonawstwa muzycznego za granicą. Od roku 2001 jej dyrektorem artystycznym jest Ewald Danel.

Poza regularnymi koncertami w siedzibie Filharmonii, uczestnictwem w festiwalach oraz trasach koncertowych, SOK prezentuje wiele innych ciekawych projektów, takich jak m.in. pierwsze na Słowacji wykonanie podczas jednego koncertu kompletu *Suit orkiestrowych* oraz *Koncertów brandenburskich* J.S. Bacha, interpretacje wszystkich *Concerti Grossi* Haendla i Corellego, a także rzadko prezentowanych młodzieńczych symfonii smyczkowych Mendelssohna–Bartholdy’ego oraz (wielokrotnie) *Mesjasza* Haendla. Zespół przedstawił również słowacką premierę programu *Ośmiu Pór Roku* z muzyką Vivaldiego

i Piazzolli. Ważnym elementem podtrzymującym niemal dwustuletnią tradycję są wykonania *Siedmiu ostatnich słów Chrystusa na krzyżu* Haydna w Niedziele Palmową w Katedrze św. Marcina. Zespół kontynuuje także swój cykl *Koncertów bez barier* dla osób niepełnosprawnych.

W ramach innego cyklu poświęconego muzyce sakralnej, SOK promuje chóry nieprofesjonalne. Ostatnio orkiestra rozszerzyła współpracę o amatorskie orkiestry kameralne z całego kraju.

SOK odgrywa ważną rolę w promocji muzyki kompozytorów słowackich; od 2001 roku dała ponad 60 premier. Odkrywa także dla publiczności słowackiej liczne wcześniej niewykonywane w tym kraju dzieła słynnych twórców z innych krajów.

W ostatnich latach orkiestra występowała poza Słowacją także w Japonii, Korei Południowej, Francji, Hiszpanii, Niemczech, Szwajcarii oraz Czechach. Podczas koncertu galowego z okazji 60-lecia istnienia SOK w lutym 2021 roku, zespół zagra ten sam program, co w dniu swojego pierwszego koncertu w lutym 1961 r., z udziałem dawnych członków orkiestry.

Zespół Śpiewaków Miasta Katowice
„Camerata Silesia”

📷 Bartek Barczyk

Zespół Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia”

Czołowa polska kameralna grupa śpiewacza, utworzona w 1990 roku przez kierującą do dziś zespołem, charyzmatyczną i cieszącą się szczególnym uznaniem dyrygentkę Annę Szostak. Zespół ceniony jest za perfekcyjne wykonania muzyki współczesnej, świetnie odnajduje się także w interpretacjach muzyki dawnej.

W ciągu 30 lat swojej działalności Camerata Silesia zdobyła międzynarodową renomę, promując Polskę i Miasto Katowice podczas występów w najbardziej prestiżowych salach koncertowych Europy i Azji.

Zespół regularnie bierze udział w międzynarodowych festiwalach, będąc stałym gościem m.in. „Warszawskiej Jesieni”, Wielkanocnego Festiwalu Ludwiga van Beethovena, Festiwalu „Chopin i jego Europa” czy „Wratlavia Cantans”. Poziom pracy zespołu na niwie międzynarodowej docenił Krzysztof Penderecki, którego *Pasję Łukasową*, *Polskie Requiem* i *Siedem bram Jerozolimy* Camerata Silesia współwykonywała pod batutą kompozytora wielokrotnie. Podczas „Warszawskiej Jesieni” zespół uczestniczył w wykonaniu *Canticum*

Canticorum Pendereckiego, a w 2012 roku (w poszerzonym składzie) został zaproszony do udziału w przedstawieniach i nagraniach na DVD scenicznej wersji *Pasji wg św. Łukasza* w reżyserii Grzegorza Jarzyny. Pozostając w bliskich relacjach z wieloma najważniejszymi przedstawicielami muzyki współczesnej, Camerata Silesia dokonała prawykonań ponad 300 utworów najnowszych, niejednokrotnie komponowanych specjalnie dla Zespołu.

Uznaniem międzynarodowej krytyki muzycznej cieszy się nie tylko działalność koncertowa Cameraty Silesii, ale także nagraniowa. Zespół ma w swym dorobku już kilkadziesiąt płyt, z których cztery uzyskały Nagrodę Muzyczną „Fryderyk”, a kilkanaście było do niej nominowanych.

Od 2014 roku Camerata Silesia realizuje autorskie cykle koncertów w siedzibie Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia, przedstawiając zróżnicowany repertuar obejmujący zarówno muzykę poważną, jak i tę z pogranicza muzyki jazzowej i rozrywkowej.

Anna Szostak

Anna Szostak

📷 Bartek Barczyk

Dyrygentka, pedagog, doktor habilitowany sztuki w zakresie dyrygentury. Absolwentka Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Śląskiego i profesor tejże uczelni. Stworzyła i prowadziła kilka zespołów wokalnych, z którymi zdobywała nagrody na festiwalach polskich i zagranicznych. Największe jednak uznanie zyskała jako dyrektor i dyrygent założonego przez siebie

w 1990 roku Zespołu Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia”. Zespół ten, złożony z solistów-wokalistów, wykonując pod jej kierunkiem zarówno utwory wokalne a cappella, jak i wokalnie-instrumentalne, prowadzi aktywną działalność koncertową i nagraniową, honorowaną prestiżowymi nagrodami, zdobywając uznanie krytyki w kraju i za granicą. Ceniony jest przede wszystkim za perfekcyjne wykonania muzyki współczesnej, świetnie odnajduje się także w interpretacjach muzyki dawnej.

Anna Szostak dokonała ponad 300 prawykonań dzieł kompozytorów, którzy nierzadko dedykowali swe utwory jej i jej zespołowi, m.in.: K. Baculewskiego, R. Campy, R. Gabrysia, A. Gabrysia, H.M. Góreckiego, K. Knittla, A. Koszewskiego, Z. Krauzego, A. Krzanowskiego, St. Krupowicza, P. Łukaszewskiego, Z. Preisnera,

S. Procacciolego, B. Schaeffera, W. Szalonka, P. Szymańskiego, R. Twardowskiego, J. Wnuk-Nazarowej, A. Zubel.

W swoim dorobku ma 50 wydawnictw fonograficznych. Płyty przez nią nagrane zdobyły kilkadziesiąt nominacji do prestiżowej Nagrody Muzycznej „Fryderyk”, a cztery z nich ją otrzymały – ostatnio, w 2020 roku, album *Camerata Silesia sings Silesian Composers* w kategorii „Album roku – Muzyka chóralna” oraz w 2021 płyta *Przez łyż* w tej samej kategorii.

Anna Szostak była zapraszana do współpracy przez organizatorów renomowanych festiwali.

W roku 2015 otrzymała brązowy medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” za szczególne zasługi w dziedzinie twórczości artystycznej, działalności kulturalnej oraz ochronie kultury i dziedzictwa narodowego.

Górecka / The Bohdan Warchal

Slovak Chamber Orchestra /

Camerata Silesia / Danel

26 November (Friday) — 7.30 p.m.

Warsaw Philharmonic
Concert Hall
5 Jasna Street
(entrance from Sienkiewicza Street)

The Slovak Chamber Orchestra offers a programme that perfectly illustrates the concept of the Festival – good neighbourhood and harmony. Regardless of historical turmoil, artists have always gone their own way. Béla Bartók saw Romanian folklore as his own. In the Slovak songs prepared by Ladislav Kupkovič we can find motifs from Hungary and Spiš, a beautiful land connecting Poland and Slovakia. It is only a short distance from here to the music of Podhale present in Henryk Mikołaj Górecki's work. The ensemble from Bratislava also likes to perform pieces by outstanding Czech composers, including Antonín Dvořák and Leoš Janáček.

Concert programme

Leoš Janáček
(1854–1928)

Suite for Strings
(1877)

- I. Moderato
- II. Adagio
- III. Andante con moto
- IV. Presto
- V. Adagio
- VI. Andante

Ladislav Kupkovič
(1936–2016)

*Cantica slovacca –
four Slovak songs
for string ensemble*
(2009)

- I. Umriem, umriem, ale neviem kedy... (I will die, I will die, but I don't know when...) – Andante
- II. Ked' som išiel z vojny, z Dzindzeša, z Dzindzeša... (When I was returning from the war, from Gyöngyös, from Gyöngyös...) – Risoluto
- III. Keby ste vy, mamko naša, vedzeli, vedzeli... (If you, mother, only knew...) – Largo
- IV. Karičky (Karičky) – Allegro

Béla Bartók
(1881–1945)

*Romanian Folk Dances
(Romanian folk dances)*
(1915/1917)

for string orchestra

- I. Joc cu bâță: Allegro moderato (Dance with a Stick)
- II. Brâul: Allegro (Dance with a Sash)
- III. Pe loc: Andante (Dance in Place)
- IV. Buciumeana: Moderato (Dance with a Horn)
- V. Poarga Românească: Allegro (Romanian Polka)
- VI. Mărunțel. L'istesso tempo. Allegro (Quick Dance)

Henryk Mikołaj Górecki
(1933–2010)

*Concerto for harpsichord
or piano and string
orchestra, Op. 40*
(1980/1990)

- I. Allegro molto
- II. Vivace marcatissimo

intermission

Antonín Dvořák
(1841–1904)

*Biblické písně
(Bible Songs),
Op. 99*
(1894)

- I. Oblak a mrákota jest vůkol Něho. Andantino (Cloud and darkness around Him – Psalm 97: 2–6)
- II. Skryše má a paveza má Ty jsí. Andante (You are my protector and my shield – Psalm 119: 114–117, 119, 120)
- III. Slyš, ó Bože, slyš modlitbu mou. Andante (God, incline your ears to my prayer – Psalm 55: 2, 4–5, 6, 7, 8)
- IV. Hospodin jest můj pastýř. Andante (The Lord is my shepherd – Psalm 23: 1–4)
- V. Bože! Bože! Píseň novou. Risoluto maestoso (God, I will sing a new song to you – Psalms 144: 9; 145: 1–3, 5, 6)
- VI. Slyš, ó Bože, volání mé. Andante (Hear my cry, O God – Psalms 61: 2, 3, 4; 63: 1, 4–5)

- VII. Při řekách babylonských.
Andante (By the rivers
of Babylon – Psalm 137:
1–5)
- VIII. Popatřiž na mne a smiluj
se nade mnou. Andante
(Look at me and have
mercy on me – Psalm 25:
16–18, 20)
- IX. Pozdvihuji oči svých
k horám. Andante con
moto (I lift my eyes
to the mountains –
Psalm 121: 1–4)
- X. Zpívejte Hospodinu píseň
novou. Allegro moderato
(Sing to the Lord a new
song – Psalms 98: 1, 4–5,
7, 8; 96: 11–12)

Performers:

Anna Górecka
piano

**The Katowice City Singers’
Ensemble ‘Camerata Silesia’**

Anna Szostak
choir preparation

**The Bogdan Warchal Slovak
Chamber Orchestra**

Ewald Danel
conductor

f

Anna Górecka

Anna Górecka

📷 Bartek Barczyk

Inspired mainly by the diversity of 20th- and 21st-century music (from Maurice Ravel's *Gaspard de la Nuit* to Mikołaj Górecki Jr.'s *Sonata*), she also performs piano works by great Classical and Romantic composers, such as Mozart, Beethoven, Chopin, Brahms, and others. Dialogues between different epochs and styles are the central field of her musical explorations, which she carries out in collaboration with other musicians, including conductors: Reinbert de Leeuw, Jacek Kasprzyk,

Antoni Wit, Agnieszka Duczmal, Jerzy Maksymiuk, David Lloyd-Jones, Roland Bader, Marek Moś, Stephen Ellery, Volker Schmidt-Gertenbach, Wojciech Michniewski, and Marek Pijarowski. The pianist frequently premieres works by contemporary composers, some of which (such as Mikołaj Górecki Jr.'s and Tomasz Kamieniak's piano sonatas) were written specially for her. She has appeared at the 'Warsaw Autumn' International Festival of Contemporary Music. The works of her father Henryk Mikołaj Górecki occupy an important place in her repertoire.

After her triumphant debut at London's Wigmore Hall (1994), reviewer Rick Jones commented in the Evening Standard: 'Anna Górecka proved herself an outstanding pianist [...]. Górecka's talent is more than just a result of having had lessons since the age of four. There is God-given ability here. [...] Her performance of the middle section of Ravel's masterpiece *Gaspard de la Nuit* [...] was one of the most

moving pieces of piano playing I have ever heard.' In 1998, Górecka took up an important and inspiring collaboration with excellent violinist Krzysztof Bąkowski. The duo's album of Karol Szymanowski's music (CD Accord, 2005) was voted Record of the Month on the MusicWeb International website.

The pianist has given performances in the world's most prestigious concert halls such as: The Great Hall of Moscow Conservatory, Tokyo Metropolitan Theatre, Festival Hall in Osaka, Palau de la Música Catalana in Barcelona, Vienna's Bösendorfer Hall, Berlin Philharmonie, Bristol's Colston Hall, Warsaw Philharmonic, the Polish National Radio Symphony Orchestra's NOSPR Hall in Katowice, and the Witold Lutosławski Concert Studio of Polish Radio in Warsaw. Górecka serves on the juries of Polish and international piano competitions, and teaches courses for young pianists. She is a professor at the Academy of Music in Katowice and a teacher in a secondary music school.

Ewald Danel

Ewald Danel

📷 Jan Lukas

He studied the violin and conducting at the Janáček Conservatory in Ostrava and the Academy of Performing Arts in Bratislava. He attended a conducting course with Karl Österreicher, a course in choral conducting with Jan Wierszyłowski, and completed doctoral studies with Bohdan Warchal. For two years after his studies he was the concertmaster of the Slovak Radio Symphony and the Slovak National Theatre Orchestras. Since 1985 he has held the post

of concertmaster to the Slovak Philharmonic Orchestra. In 2001, after Bohdan Warchal's death, he took over the position of artistic manager of the Slovak Chamber Orchestra.

As a soloist and conductor Danel has performed throughout Europe as well as overseas (Japan, Korea, Egypt, Panama, Brazil, and the USA). He cooperates on a long-term basis with the Orquestra Sinfônica Municipal de São Paulo, the Hiroshima Symphony Orchestra, Akita Chamber Orchestra, Tokyo Harmonia Chamber Orchestra, and has been a guest performer with, among others, the KlangVerwaltung München, Orchestra Ensemble Kanazawa, Nagoya Philharmonic Orchestra, Osaka Symphony Orchestra, the Sakata Philharmonic Orchestra, PKF – Prague Philharmonia, Orquesta Filarmónica de Málaga, and the Janáček Philharmonic Ostrava. In 2008–2014, he was the Principal Guest Conductor of the Hiroshima Symphony Orchestra.

His rich experience as a chamber musician includes his work as leader of the Slovak Quartet since 1986 and co-founder of the Slovak Piano Trio since 1987. In 1992–1996, he was the artistic manager of the Bratislava Chamber Orchestra Cappella Istropolitana.

He taught at the Academy of Performing Arts in Bratislava (1987–1998) and held the position of Visiting Professor at the Aichi Prefectural University of Fine Arts and Music in Nagoya in Japan (1999–2003, 2007–2009).

In 2001, he taught masterclasses for professional orchestral musicians at the Affinis Music Festival in Japan. At present, he teaches at the Academy of Arts in Banská Bystrica.

Long-term collaborations with amateur church choirs and music ensembles as conductor, organiser and sacred music composer are an important part of his artistic life.

Slovak Chamber Orchestra

Jan Lukas

The Bohdan Warchal Slovak Chamber Orchestra

The orchestra was established in 1960 at the Slovak Philharmonic by Bohdan Warchal (1930–2000), an outstanding violinist of Silesian origin. Since the beginning of its existence it has been one of the most popular ensembles of classical music in Slovakia. Under the leadership of Maestro Warchal, SCO became one of the most prominent ambassadors of Slovak performing arts abroad. In 2001, leadership of the orchestra was taken over by Ewald Danel.

Apart from regular concerts at the Slovak Philharmonic and participation in festivals and concert tours abroad, the orchestra presents many interesting projects. They performed, for the first time in Slovakia during one concert, J.S. Bach's complete *Orchestral Suites* and *Brandenburg Concertos*. SCO presented George Frideric Handel's and Arcangelo Corelli's complete *Concerti Grossi*, as well as the rarely heard set of string symphonies composed by the young Felix Mendelssohn-Bartholdy, and gave many performances of Handel's oratorio *The Messiah*. They have also appeared in the Slovak premiere of the *Eight Seasons* (Vivaldi & Piazzolla). Importantly, the orchestra upholds Bratislava's nearly

two-hundred-year-old tradition of performing Haydn's *Seven Last Words of Our Saviour on the Cross* at St. Martin's Cathedral on Palm Sunday, and continues the cycle of *Concerts without Barriers* for the disabled.

As part of its church music cycle, the Slovak Chamber Orchestra supports the work of non-professional choirs. This cooperation has recently been expanded to include amateur chamber orchestras on the nationwide scale.

The orchestra plays a significant role in promoting the works of Slovak composers, and has premiered more than sixty works since 2001. SCO has also discovered many previously unperformed works by famous international composers for the Slovak public.

Recently the Slovak Chamber Orchestra has performed both at home and abroad: in Japan, South Korea, France, Spain, Germany, Switzerland and the Czech Republic. In February 2021, during the gala concert marking the 60th anniversary of the SCO's foundation, they will play the same programme that was performed at their first concert in February 1961, with former orchestra members.

The Katowice City Singers'
Ensemble 'Camerata Silesia'

📷 Bartek Barczyk

The Katowice City Singers' Ensemble 'Camerata Silesia'

The ensemble is a leading Polish chamber singing group, founded in 1990 by the charismatic and highly respected conductor Anna Szostak, who remains its director to this day. The group is valued for its precise performances of contemporary music and excellent interpretations of pre-classical music.

Over the 30 years of its activity, Camerata Silesia has gained international recognition, promoting Poland and the city of Katowice during performances in the most prestigious concert halls in Europe and Asia.

The ensemble is a regular guest at international festivals, including the Warsaw Autumn, the Ludwig van Beethoven Easter Festival, Chopin and His Europa Festival or Wratislavia Cantans. The quality of the group's work on the international arena was appreciated by Krzysztof Penderecki, whose *St. Luke's Passion*, *Polish Requiem* and *Seven Gates of Jerusalem* were co-performed by Camerata Silesia many times under the direction of the composer himself, while during the Warsaw Autumn the ensemble

took part in the performance of his *Canticum Canticorum*. In 2012, the extended ensemble was invited to participate in the performance and DVD recordings of the stage version of Krzysztof Penderecki's *St. Luke's Passion* directed by Grzegorz Jarzyna. Through its close relations with many pre-eminent contemporary music composers, Camerata Silesia has premiered over 300 of the latest works, often composed especially for the ensemble.

Camerata Silesia has captured the attention of international music critics not only with its concert activity, but also through its recordings. The ensemble has published several dozen albums, four of which received the Fryderyk Music Award, with more than ten being nominated.

Since 2014, Camerata Silesia has been organising its own series of concerts at the seat of the Polish National Radio Symphony Orchestra, presenting a diverse repertoire, including both classical music and works that combine jazz and pop.

Anna Szostak

Anna Szostak

📷 Bartek Barczyk

Conductor, educator, habilitated doctor of arts in the field of conducting. A graduate of the Faculty of Arts at the University of Silesia and professor at the same university. She has founded and led several vocal ensembles, with which she won awards at Polish and foreign festivals. She gained the greatest recognition as the director

and conductor of the Katowice City Singers' Ensemble Camerata Silesia, which she founded in 1990. The ensemble, consisting of vocal soloists, performs under her direction both a cappella, vocal and instrumental works; the ensemble has received prestigious awards for its concerts and recordings, and enjoys critical acclaim in Poland and abroad. It is valued primarily for its precise performances of contemporary music, it is also excellent at interpreting pre-classical music.

Anna Szostak has conducted over 300 premieres of works by composers who have often dedicated their pieces to her and her ensemble, including K. Baculewski, R. Campo, R. Gabryś, A. Gabryś, H.M. Górecki, K. Knittel, A. Koszewski, Z. Krauze, A. Krzanowski, St. Krupowicz, P. Łukaszewski, Z. Preisner, S. Procaccioli, B. Schaeffer,

W. Szalonek, P. Szymański, R. Twardowski, J. Wnuk-Nazarowa, and A. Zubel.

Anna Szostak has collaborated on 50 albums, with the albums recorded by her winning several dozen nominations for the prestigious Fryderyk Music Award, of which four have received the award – most recently in 2020, *Camerata Silesia Sings Silesian Composers* in the Choral Music Album of the Year category, and in 2021, the album entitled *Przez łyzy* in the Choral Music Album of the Year category. Her collaboration has also been sought after by organisers of renowned festivals.

In 2015, she received the Bronze Medal for Merit to Culture – Gloria Artis for special merits in the field of artistic creativity, cultural activity, and the protection of culture and national heritage.

SEPR – interpretacje /

Oval / Sienkiewicz

26 listopada (piątek) — 22.00

Klub Akwarium
Krakowskie Przedmieście 60a
(Skwer Hoovera)

Markus Popp i Jacek Sienkiewicz to wybitni twórcy nowej elektroniki. Ich kariera potoczyła się jednak w zupełnie innych kierunkach. Popp wymyślił na początku lat pięćdziesiątych XX wieku nowy sposób tworzenia muzyki, sięgając po dźwiękowe defekty: szumy, trzaski, chroboty. To z nich splotał ambientowe kolaże na swoich pierwszych płytach *Systemisch* i *94 Diskont*, inicjując tym samym pojawienie się nowego nurtu muzycznego nazwanego *glitch*. Z czasem zaczął realizować jednak bardziej komunikatywne nagrania, sięgając nawet po formułę popowej piosenki. Jacek Sienkiewicz zaczynał od tworzenia klubowego techno i z powodzeniem eksplorował tę estetykę przez kolejne lata, nagrywając choćby dla słynnej na tym rynku wytwórni Cocoon. Ostatnio jednak w swojej twórczości zwrócił się w stronę eksperymentów, czego rezultatem są jego kooperacje z takimi tuzami awangardowej elektroniki, jak Uwe Schmidt czy Max Loderbauer, a także solowe dokonania, w tym zainspirowane nagraniami ze Studia Eksperymentalnego Polskiego Radia.

Program koncertu —

Studio Eksperymentalne
Polskiego Radia –
interpretacje

Wykonawcy:
Oval (Markus Popp)
Jacek Sienkiewicz

Markus Popp i **Jacek Sienkiewicz** to dwie niezwykle ważne postacie dla współczesnej sceny elektronicznej. Obaj są na niej obecni od początku lat dziewięćdziesiątych XX wieku, jednak twórczość każdego z nich ma zupełnie inne wektory. Pierwszy zaczynał od eksperymentów i z czasem zwrócił się w stronę bardziej przystępnej muzyki, drugi zaś najpierw tworzył klubowe techno, a teraz koncentruje się na abstrakcyjnych brzmieniach.

Były to pierwsze lata ostatniej dekady XX wieku. Naprzeciwko mieszkania, które młody Markus Popp wynajmował w Berlinie, swoją siedzibę miała wypożyczalnia płyt kompaktowych. Chłopak często ją odwiedzał i wyszukiwał mało znane wydawnictwa z muzyką instrumentalną. Zabierał je potem do domu i majstrował przy pożyczonych dyskach: drapał je, rysował na nich lub oznaczał flamastrami. Następnie wkładał je do odtwarzacza i rejestrował dochodzące zeń zgrzyty i trzaski, a później zgrywał do komputera, gdzie układał z pozyskanych dźwięków abstrakcyjne kolaże.

Popp postanowił zainteresować swoimi niekonwencjonalnymi nagraniami wytwórnice fonograficzne specjalizujące się w nowej elektronice. Początki nie były jednak dla niego łatwe: gdy wysyłał nośnik demo z wybranymi utworami, większość firm

odsyłała mu go z powrotem z sugestią: „Coś jest nie tak z tą taśmą”. Zainteresowanie wykazały tylko dwie wytwórnie: belgijska R&S i niemiecka Mille Plateaux. Popp wybrał tę drugą i dzięki niej światło dzienne ujrzały w latach 1994 i 1995 dwie jego płyty firmowane szyldem Oval – *Systemisch* i *94 Diskont*.

Albumy te zawierały muzykę niekonwencjonalną, stworzoną wyłącznie z dźwiękowych usterek i defektów. Zapętłone szумы, trzaski i zgrzyty układały się w oryginalne kompozycje, które można było określić mianem awangardowego ambientu. Oba krążki spotkały się z entuzjastycznym przyjęciem ze strony słuchaczy i krytyków. Mało tego – nowa metoda tworzenia muzyki wymyślona przez Poppa zainspirowała również wielu innych artystów do podobnych eksperymentów.

Tak narodziła się estetyka *glitch* (ang. usterka), która ukształtowała jeden z głównych nurtów nowej elektroniki drugiej połowy lat dziewięćdziesiątych XX wieku. Prym wiedli tu artyści związani z firmą Mille Plateaux, która wkrótce rozpoczęła wydawanie serii płyt pod tytułem *Click & Cuts*. Trafiły na nią kompozycje takich twórców, jak: Alva Noto, Vladislav Delay, Thomas Brinkmann czy Christian Fennesz, którzy, pozostając w obrębie innych gatunków (m.in. techno i ambient), tworzyli też właśnie wykorzystując dźwiękowe defekty.

Popp nie osiadł na laurach po wydaniu wspomnianych dwóch przełomowych płyt. Związał się z amerykańską wytwórnią Thrill Jockey i jej nakładem realizował kolejne wydawnictwa, w których z powodzeniem rozwijał wymyśloną przez siebie formułę. Na albumach *Ovalprocess* (2000) i *Ovalcommers* (2001) imitował komputerowymi efektami dźwięki gitary, smyczków i instrumentów dętych, na *Calidostópia!* (2013) zaś współpracował z brazylijskimi przedstawicielami muzyki folk, a na *Popp* (2016) sięgnął z zaskakująco udanym rezultatem po format... piosenki popowej.

Pierwsze imprezy klubowe z nowoczesną elektroniką zaczęto organizować w Warszawie na początku lat dziewięćdziesiątych XX wieku. Jednym z ich uczestników był Jacek Sienkiewicz. Zafascynowany świeżą energią tej muzyki, sam zaczął didżejować, grając eksperymentalny ambient i IDM (ang. *Intelligent Dance Music*). Jeździł po płyty do Berlina, a przy okazji odwiedzał słynne kluby Tresor czy E-Werk. Sprawilo to, że postanowił zacząć tworzyć własną muzykę.

Po raz pierwszy zagrał „na żywo” w 1996 roku w sali Laboratorium – Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski. Początkowo inspirowali go przede wszystkim twórcy minimalowego techno z Detroit – Jeff Mills i Robert Hood. W takim stylu utrzymane też były jego pierwsze autorskie nagrania, które opublikował w 1999 roku nakładem swojej wytwórni Recognition na płycie firmowanej takim samym szyldem.

Trzy lata później polski producent nawiązał współpracę z niemiecką firmą Cocoon, którą prowadzi jeden z najpopularniejszych didżejów w Europie – Sven Väth. W 2002 roku Väth opublikował pierwszą autorską płytę Sienkiewicza – *Techne*. Wydawnictwo spodobało się i otworzyło przed Polakiem możliwość występów za granicą. Sienkiewicz nagrał dla wytwórni Cocoon jeszcze trzy albumy: *Displaced*, *Modern Dance* i *On the Road*.

Kiedy jednak firma Vätha przybrała kurs na bardziej komercyjny rynek, polski producent rozstał się z nią. Na początku mijającej dekady zaczęły go bowiem znów bardziej interesować eksperymentalne brzmienia. Przyczyniły się do tego jego kooperacje z innymi poszukującymi artystami z elektronicznej sceny. W ich wyniku ukazały się płyty nagrane z Maxem Loderbauerem (*End* z 2017 roku) i Uwe Schmidtem alias Atom™ (*Stal* z 2020 roku). Zawierały one mocno improwizowaną muzykę, balansującą od ambientu do IDM-u.

Choć polski producent nie zaniechał tworzenia techno, czego dowodem są choćby płyty *Hideland* z 2015 czy *Drifting* z 2016 roku, również w solowej twórczości coraz chętniej penetrował abstrakcyjne rejony elektroniki. Szczególnie ciekawe efekty przyniosła konfrontacja Sienkiewicza z elektroakustyczną muzyką realizowaną niegdyś w Studiu Eksperymentalnym Polskiego Radia. Stworzył on własne utwory nawiązujące do twórczości jednego z legendarnych pracowników SEPR – Bohdana Mazurka. O powstałej w ten sposób płycie *Drogi* wydanej przez Bôlt Records wypowiedział się następująco:

spróbowałem odtworzyć brzmieniowy świat Mazurka w moich autorskich kompozycjach, podążając tropem jego frywolnego stosunku do dźwięku i wykorzystując rozległy wachlarz środków oraz technik: od moich młodzieńczych nagrań magnetofonowych, przez cyfrową syntezę dźwięku, po współczesną edycję próbek. Mam nadzieję, że udało mi się pogodzić różne definicje, epoki i pokolenia muzyki elektronicznej.

Jest również autorem krótkiego utworu *Pochówek punktowy* w ramach boxu *Eugeniusz Rudnik – Miniatury* wydanego przez Narodowe Centrum Kultury i Requiem Records, gdzie na płycie nr 4 zamieszczono produkcje młodszych twórców nawiązujące do kompozycji bądź sampli Eugeniusza Rudnika.

Podczas koncertu Jacka Sienkiewicza na tegorocznej edycji festiwalu Eufonie usłyszymy rozbudowane wersje tych realizacji, uzupełnione o muzykę wykorzystującą dźwięki z biblioteki sampli SEPR opracowanej dwa lata temu na potrzeby programu służącego do produkcji muzyki – Ableton Live. Występ ten będzie podsumowaniem eksplorowania przez niego muzycznej schedy Studia Eksperymentalnego Polskiego Radia.

Paweł Gzyl

¹ Cyt. za: <http://www.boltrecords.pl/2,polish-radio/150,sienkiewicz,pl.html> (dostęp 14.10.2021).

Markus Popp (Oval)

Markus Popp

☒ Sveta Rybkina

Markus Popp (pseud. Oval) pozostaje jednym z najpłodniejszych i najbardziej wpływowych twórców współczesnej muzyki elektronicznej, znanym z niewątpliwego talentu do ewokowania dźwięków przyjemnie drażniących, drastycznych czy też kojących. Oval wciąż inspiruje i prowokuje liczne rzesze producentów muzycznych.

Oparte na estetyce glitchu, przyciągające uwagę swym charakterystycznym organicznym stylem ścieżki i remiksy Poppa są powszechnie uznawane za przełomowe dla tego gatunku. Są to ponadczasowe, zapadające w pamięć, klasyczne projekty, które

przyniosły Ovalowi uznanie krytyków oraz wiele nagród w świecie mediów i sztuki dźwięku. Nikt nie tworzy muzyki komputerowej dokładnie tak, jak robi to Markus Popp.

Artysta stale doskonali swój natychmiast rozpoznawalny, indywidualny styl, rozwijany w ramach licznych projektów, w tym długoterminowej współpracy w duecie z Janem St. Wernerem i z grupą Mouse On Mars (*Microstoria*), a także z japońską autorką tekstów Eriko Toyodą (*SO*). Współpracował także m.in. z Björk, Ryūichim Sakamoto, zespołami Apparat, Tortoise, Warren Suicide, Squarepusher, Jimem O'Rourke, Pizzicato 5 oraz Gastr Del Sol.

Poza produkcją albumów oraz nagrywaniem remiksów, Popp tworzy też muzykę filmową, instalacje, utwory taneczne i na media interaktywne, a także buduje własne oprogramowanie muzyczne (Ovalprocess – interaktywna platforma do instalacji dźwiękowych wyróżniona nagrodą Prix Ars Electronica). Do wizjonerskich gier wideo *Rez* oraz *Rez Infinite* Tetsuyi Mizuguchiego dodał ukrytą nadliczbową scenę. Komponuje też oryginalną muzykę na potrzeby

projektantów mody, tańca współczesnego, filmu artystycznego oraz reklam telewizyjnych. Jest również autorem libretta do opery Jana St. Wenera (*Mouse On Mars*) *Miscontinuum* oraz dwugodzinnych audycji dla niemieckiego radia NPR (scenariusz, oryginalna muzyka i narracja).

Markus Popp dzieli się swoją wizją artystyczną ze słuchaczami podczas licznych wykładów, warsztatów i prezentacji na całym świecie, obejmujących tak różnorodną problematykę, jak obieg pracy w świecie cyfrowej obróbki dźwięku, projektowanie interaktywne, gry komputerowe oraz klasyczne marki perfum.

Wybrane nagrody i wyróżnienia: Prix Ars Electronica (2001), BBC – najlepsze w roku 2010, wyróżnienie Prix Ars Electronica (2011), Pitchfork – najlepsze wznowienie (2012), Nagroda QWARTZ za najlepszą muzykę eksperymentalną (2012), Nagroda QWARTZ za całokształt twórczości (2015), Fact – najlepszy album postrockowy wszechczasów (2016), Pitchfork – siódma najlepsza płyta ambient wszechczasów (2016).

Jacek Sienkiewicz

Jacek Sienkiewicz

☒ Konrad Ćwik

Jacek Sienkiewicz to jeden z pionierów i najważniejszych postaci polskiej sceny elektronicznej ostatnich dwóch dekad. Zaczynając od wczesnych brzmień acid i rave, a w ostatnich latach skłaniając się ku zaawansowanym dźwiękowym eksperymentom, jest autorem kilku albumów i ponad 50 winylowych singli, których zawartość rozpięta jest pomiędzy minimal techno a abstrakcyjnymi ambientowymi impresjami. Zawsze kroczący

swoją drogą, rozwija swoje charakterystyczne brzmienie poza dominującymi trendami. Od 1999 roku prowadzi wytwórnię Recognition, za pośrednictwem której odkrywa i promuje nietuzinkowych polskich artystów.

Jacek jest również autorem wielu wydawnictw i remiksów wydanych nakładem innych europejskich wytwórni, współpracował także z wieloma uznanymi artystami, jak Ricardo Villalobos, Max Loderbauer czy Uwe Schmidt alias Atom™.

W ostatnich latach Jacek rozwija także projekty interdyscyplinarne, improwizowane koncerty, jak również eksperymentalne kompozycje nawiązujące do muzyki współczesnej, w tym reinterpretacje kompozytorów związanych ze słynnym Studiem Eksperymentalnym Polskiego Radia.

Experimental Studio

of Polish Radio – Interpretations /

Oval / Sienkiewicz

21 November (Saturday) — 10.00 p.m.

Jazz Club Akwarium
60a Krakowskie Przedmieście Street
Hoovera Square

Markus Popp and Jacek Sienkiewicz are outstanding composers, both working in the new electronics genre, but following radically different paths and careers. In the early 1990s, Popp invented a new way of composing music based on sound defects: noises, cracking, and scratching. He arranged them into ambient collages on his first albums *Systemisch* and *94 Diskont*, thus initiating a new movement in music called glitch. However, with time he moved on to more communicative types of composition, even drawing on pop song concepts. Jacek Sienkiewicz began with club techno and successfully explored this aesthetic for many years, recording, among others, for the scene's iconic label Cocoon. In recent times he has turned towards experimental music, which has resulted in collaborations with such aces of avant-garde electronics as Uwe Schmidt and Max Loderbauer, as well as in solo projects, including some inspired by historical recordings produced at the Experimental Studio of Polish Radio.

Concert programme —

Polish Radio Experimental
Studio – interpretations

Performers:

Oval (Markus Popp)

Jacek Sienkiewicz

Markus Popp aka Oval

Markus Popp

☒ Sveta Rybkina

Markus Popp aka Oval continues to be one of the most prolific, influential creative forces in contemporary electronic music. With an undeniable instinct for the pleasantly irritating, the drastic and the dreamy, Oval continues to inspire and provoke generations of producers to this day.

Popp's glitch-centric tracks and remixes, with their distinctive, organic appeal, are widely considered watershed moments for the entire genre: Timeless, haunting

classics, earning Oval critical acclaim as well as several media and art awards. No one out there plays the computer quite like him.

Popp has continuously refined his instantly recognisable signature style in numerous projects, most notably with the long-running projects *Microstoria* (a duo with Jan St. Werner / Mouse On Mars) and *SO* (with Japanese songwriter Eriko Toyoda). Popp has also worked for/with: Björk, Ryuichi Sakamoto, Apparat, Tortoise, Mouse on Mars, Warren Suicide, Squarepusher, Jim O'Rourke, Pizzicato 5, Gastr Del Sol, and more.

Beyond his album releases and remixes, Markus did music for films, installation art, dance pieces and interactive media, designed his own music software (Ovalprocess, an interactive sound installation platform that won the Prix Ars Electronica), contributed a secret bonus stage to Tetsuya Mizuguchi's visionary video games *Rez* and *Rez Infinite*, and did original soundtrack work for fashion brands,

contemporary dance pieces, art-house movies and TV commercials.

He has also written the libretto for Jan St. Werner's (Mouse On Mars) Opera *Miscontinuum* and has authored two hour-long radio features for German NPR (script, original score, narration).

Finally, in the course of many lectures, workshops and presentations all over the globe, Markus Popp has shared his creative vision, with topics ranging from digital audio workflow to interactive design, video games and vintage perfumes.

Awards and achievements (a selection): Prix Ars Electronica 2001, BBC '2010s Best' 2010, Prix Ars Electronica Honorable Mention 2011, 2012 Pitchfork 'Best New Reissue', 2012 QWARTZ Award 'Best Experimental Music', 2015 QWARTZ Award 'Lifetime Achievement Award', 2016 FACT 'The Best Post-Rock Album Of All Time', and 2016 Pitchfork 'No. 7 best Ambient album of all time'.

Jacek Sienkiewicz

Jacek Sienkiewicz

☒ Konrad Ćwik

An unquestionable pioneer and a major figure in Poland's electronic music scene in the last two decades, Sienkiewicz started with acid and rave sound, and has tended towards advanced sonic experiments in recent years. Author of several albums and more than 50 vinyl singles, ranging from minimal techno to abstract ambient

impressions. Sienkiewicz always follows his own path, developing unique and characteristic sound outside the mainstream. Since 1999 he has run his own Recognition label, which discovers and promotes unconventional Polish artists.

He has produced many records and remixes released under other European labels, and has recorded and performed with such highly regarded artists as Ricardo Villalobos, Max Loderbauer, Atom TM, and others.

In recent years he has presented interdisciplinary projects and improvised concerts, as well as experimental pieces drawing on contemporary classical music, including reinterpretations of works by composers associated with the famous Experimental Studio of Polish Radio.

Vondráček / Orkiestra Filharmonii

Narodowej / Boreyko

27 listopada (sobota) — 19.30

Filharmonia Narodowa
Sala Koncertowa
ul. Jasna 5
(wejście od ul. Sienkiewicza)

Koncert wieńczący tegoroczne Eufonie to doskonałe podsumowanie różnego rodzaju romantycznych tropów obecnych w muzyce XIX i XX wieku. *Koncert fortepianowy a-moll op. 16* Edvarda Griega to jedno z najważniejszych dzieł romantyzmu, natomiast Gija Kanczeli i Krzysztof Penderecki to twórcy, których utwory bywają często zaliczane do nurtów określanych mianem nowego romantyzmu. *Morning Prayers* Gii Kanczelego to przykład duchowości ocalonej z czasów ZSRR, natomiast *Symfonia „Wigilijna”* Pendereckiego to nie tylko przykład najbardziej wyraźnego w muzyce tego twórcy zwrotu w kierunku symfoniki romantycznej, ale i owoc czasów bezpośrednio poprzedzających tak zwany karnawał Solidarności. Różne i nieraz odmienne wątki romantyczne, duchowe i polityczne splatają się tutaj w jedno, doskonale ukazując meandry naszego, środkowoeuropejskiego świata.

Program koncertu —

Krzysztof Penderecki
(1933–2020)

II Symfonia „Wigilijna”
(1979–1980)

na orkiestrę symfoniczną

przerwa

Edvard Grieg
(1843–1907)

*Koncert fortepianowy
a-moll op. 16*
(1868)

- I. Allegro molto moderato
- II. Adagio
- III. Allegro moderato molto
e marcato — Andante — Quasi
presto — Andante maestoso

Gija Kanczeli
(1935–2019)

*Morning Prayers
(Modlitwy poranne)*
(1990)

z cyklu *Life without
Christmas (Życie bez
Bożego Narodzenia)*
na orkiestrę kameralną
i taśmę

Wykonawcy:

Lukáš Vondráček
fortepian

Orkiestra Filharmonii
Narodowej

Andrzej Boreyko
dyrygent

Koncert współorganizowany przez Filharmonię Narodową i Narodowe Centrum Kultury

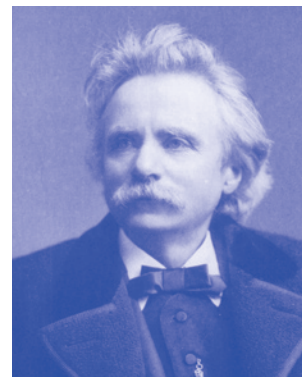

Krzysztof Penderecki

Andrzej Zborski / Archiwum „Warszawskiej Jesieni” / Związek Kompozytorów Polskich

W naszej podróży przez romantyczne muzyczne wątki w utworach kompozytorów środkowoschodniej Europy ostatnich dwustu lat dotarliśmy do finału. Na koniec przygotowaliśmy koncert, który wydaje się doskonałym podsumowaniem różnego rodzaju romantycznych tropów obecnych w muzyce XIX i XX wieku. **Koncert fortepianowy a-moll op. 16 Edvarda Griega** to jedno z najważniejszych dzieł romantyzmu, natomiast Gija Kanczeli i Krzysztof Penderecki to twórcy, których utwory bywają często zaliczane do nurtów określanych mianem nowego romantyzmu. Obecne w ich muzyce – nieraz odmienne – wątki romantyczne, duchowe, a także polityczne splatają się tutaj w jedno, doskonale ukazując meandry naszego, środkowoeuropejskiego świata.

Krzysztof Penderecki (1933–2020) skomponował **II Symfonię** w latach 1979–1980. Podobnie jak w innych swych utworach tego czasu (*Koncert skrzypcowy* czy *Raj utracony*), kompozytor sięgnął tu do idiomu romantycznego, radykalnie odwracając się od języka muzycznej awangardy. Symfonia, nosząca podtytuł „Wigilijna” bądź „Bożonarodzeniowa” (ze względu na

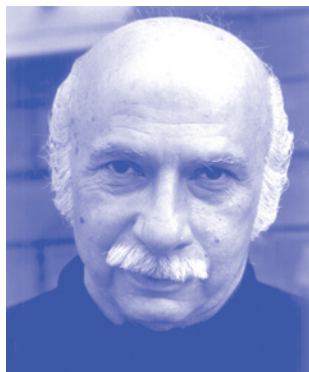

Edvard Grieg

Elliott & Fry / Edvard Grieg Archives at Bergen Public Library / źródło: Wikimedia Commons

wprowadzenie cytatu kolędy *Cicha noc*), jest bodaj najbardziej spośród wszystkich jego dzieł tego gatunku zwrócona wstecz. Jednocześnie utwór rozwija się sukcesywnie, stale przetwarzając początkowe wątki i frazy melodyczne. Głębokie brzmienia niskich smyczków, a także instrumentów dętych blaszanych, wraz z gęstą harmoniką, podkreślają jej neoromantyczny charakter. Przez niektórych komentatorów w Polsce symfonia Pendereckiego, ze swym pełnym grozy nastrojem złamanym dopiero wprowadzeniem subtelnego cytatu kolędy w finale, interpretowana była w kategoriach politycznych – jako gest kompozytora dający nadzieję na lepszą przyszłość w czasach, kiedy pomału rodziła się Solidarność. Niezależnie od tego rodzaju ewentualnych pozamuzycznych kontekstów nie ulega wątpliwości, że Penderecki w *II Symfonii* pokazuje po raz kolejny mistrzowską rękę: w panowaniu nad żywiołem orkiestry, z predylekcją do ciemnych, może nawet mrocznych barw, oraz w rotacyjnym, stałym przetwarzaniu muzycznych myśli i fraz, które budują narrację utworu. Pozostaje w tym niezwykle bliski estetyce późnego romantyzmu spod znaku Gustawa Mahlera czy Jeana Sibeliusa, do których nieraz chętnie nawiązywał, także w swych wypowiedziach.

W festiwalowych odniesieniach do romantyzmu nie mogło zabraknąć norweskiego mistrza tej epoki – **Edvarda Griega** (1843–1907). Skomponowany przez niego w 1868 roku **Koncert fortepianowy a-moll op. 16** należy do arcydzieł gatunku i jest jednym z najbardziej znanych oraz najchętniej wykonywanych romantycznych koncertów przeznaczonych na fortepian i orkiestrę. Część pierwszą, *Allegro molto moderato*, rozpoczyna charakterystyczny motyw kół i bezpośrednio wprowadzona introdukcja fortepianu, bez tradycyjnego wstępu orkiestry. Utrzymana w formie sonatowej część pierwsza przynosi

Gija Kanczeli

☒ Sarah Ainslie

bogactwo pięknych fraz melodycznych oraz wirtuozowskich przebiegów w partii solowej, co daje znakomite pole do popisu pianiście. Część druga, *Adagio*, to spokojna, liryczna pieśń, w której temat wprowadza tym razem orkiestra (smyczki), by dopiero w dalszym przebiegu oddać głos pianiście. Wyraźne są tu echa bliskie koncertom Chopina. Żywiotowa część trzecia przywołuje rytmy ludowych tańców norweskich na zmianę z liryczną frazą fletu, prowadząc w rezultacie do podniosłej finałowej kulminacji. Uroda koncertu Griega – bogactwo pomysłów melodycznych kompozytora, wirtuozeria partii fortepianowej oraz pełna blasku orkiestracja – sprawia, że trudno obok tego arcydzieła przejść obojętnie. Nasz festiwalowy temat „romantyzmu w muzyce” znajduje w nim doskonałe zwieńczenie.

Gija Kanczeli (1935–2019) to najbardziej znany kompozytor gruziński drugiej połowy XX wieku. Ceniony jest za swój uduchowiony muzyczny świat, wpisujący się w szeroko rozumiane tendencje postmodernistyczne końca ubiegłego stulecia. Duchowość grupy twórców wywodzących się ze Związku Radzieckiego (Kanczeli, ale także Arvo Pärt czy Sofia Gubajdulina) to zagadnienie samo w sobie zasługujące na osobne omówienie. Niemniej warto podkreślić – co potwierdza też ich muzyka – że komunistycznej ideologii nie udało się stłamsić duchowych poszukiwań, niezależnie od ich religijnych konotacji. Podobnie jest u Kanczelego. Jego ***Morning Prayers*** na orkiestrę kameralną i taśmę, skomponowane w 1995 roku, to część rozbudowanego cyklu zatytułowanego prowokacyjnie *Życie bez Bożego Narodzenia*. Jakby na wzór tradycyjnych rytuałów zakonnych kompozytor skomponował utwory odpowiadające modlitwom o różnych porach dnia i nocy. *Modlitwy poranne* cechuje kontemplacyjny nastrój,

kreowany za pomocą długo wybrzmiewających, powtarzanych akordów i spokojnego tempa narracji. Nie brak tu jednak także fragmentów o charakterze bardziej niepokojącym – tak bowiem, jak niespokojna myśl burzy spokój porannej modlitwy, tak i tutaj wolno płynący tok muzycznych myśli mąci od czasu do czasu fraza gwałtowna i niespodziewana. Rychło jednak ustępuje miejsca na powrót spokojnej modlitewnej kontemplacji, podkreślonej w finale wprowadzeniem głosu chłopięcego (z taśmy).

Beata Bolesławska-Lewandowska

Lukáš Vondráček

Lukáš Vondráček

📷 Irene Kim

Pianista. Po niedawnych debiutach z orkiestrami z Chicago, Pittsburgha i Londynu Lukáš Vondráček ma przed sobą sezon pełen niezwykle interesujących wydarzeń.

Zadebiutuje w Hollywood Bowl z Los Angeles Philharmonic Orchestra i będzie kontynuował współpracę z renomowanymi orkiestrami z Baltimore i Chicago, występując pod batutą Marina Alsopa. Zagra też z Orchestre

National de Lille pod batutą Lionela Bringuiera, wystąpi w Filharmonii Narodowej w Warszawie i będzie koncertował z orkiestrami z Turku oraz Malmö. Da również recitale podczas festiwalu Kissinger Sommer oraz Rudolf Firkušný Piano Festival w praskim Rudolfinum. Od następnego sezonu zostanie artystą–rezydentem Filharmonii im. Leoša Janáčka w Ostrawie i będzie kontynuował nagrywanie cyklu wszystkich koncertów fortepianowych Rachmaninowa z Praską Orkiestrą Symfoniczną.

W ciągu minionej dekady Lukáš Vondráček podróżował po całym świecie, współpracując z Orkiestrą Filadelfijską, Tasmanian Symphony Orchestra, Sydney Symphony Orchestra, Tokyo Metropolitan Symphony Orchestra, hr–Sinfonieorchester z Frankfurtu, Philharmonia Orchestra, Antwepką Orkiestrą Symfoniczną, Orkiestrą Filharmonii w Oslo oraz Netherlands Philharmonic Orchestra. Występował

z recitalami w Elbphilharmonie w Hamburgu, Flagey w Brukseli, Gewandhaus w Lipsku, Konzerthaus w Wiedniu i Concertgebouw w Amsterdamie; był też zapraszany na prestiżowe festiwale, takie jak Festiwal Yehudi Menuhina w Gstaad, PianoEspoo w Finlandii, „Praska Wiosna” i Lille Piano Festival.

Pianista po raz pierwszy wystąpił na scenie w wieku 4 lat. Zapewnił sobie światowy rozgłos, zdobywając międzynarodowe laury, przede wszystkim Grand Prix Konkursu im. Królowej Elżbiety Belgijskiej w 2016 roku, a także pierwsze nagrody na międzynarodowych konkursach pianistycznych w Hilton Head i San Marino. Był też zwycięzcą Unisa International Piano Competition w Pretorii w RPA i otrzymał nagrodę Raymonda E. Bucka podczas Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Van Cliburna w 2009 roku.

Andrzej Boreyko

Andrzej Boreyko

📷 DG Art Project

Sezon 2021/2022 to trzeci rok pracy Andrzeja Boreyki na stanowisku dyrektora artystycznego Filharmonii Narodowej w Warszawie. Zaplanowane na ten sezon zobowiązania dyrygenta z Orkiestrą FN obejmują występy podczas Festiwalu Eufonie, koncertu finałowego oraz koncertu laureatów XVIII Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina w Warszawie, a także w ramach obchodów 120–lecia powstania Filharmonii Narodowej. Zespół pod batutą Andrzeja Boreyki

planuje ponadto odbyć tournée po Japonii i Stanach Zjednoczonych.

Obecny sezon to ósmy i jednocześnie ostatni rok działania Andrzeja Boreyki w funkcji dyrektora muzycznego orkiestry filharmonicznej Artis–Naples, która dzięki jego inspirującemu przywództwu znacznie podniosła swój poziom artystyczny. Dyrygent kończy kadencję, nie przestając zgłębiać relacji między różnymi formami sztuki, tworząc interdyscyplinarne programy koncertów.

Do najistotniejszych wydarzeń w poprzednich latach należały trasy koncertowe z Państwową Orkiestrą Symfoniczną Federacji Rosyjskiej (obejmująca Hamburg, Kolonię, Frankfurt i Monachium) i z Filarmonica della Scala (festiwale w Lublanie, Rheingau, Gstaad i Grafenegg). Ponadto artysta występował gościnnie z takimi zespołami, jak: Seoul Philharmonic Orchestra, Orquesta Sinfónica de Galicia, Orchestra Sinfonica Nazionale della Rai, Sinfonia Varsovia

(razem z Piotrem Anderszewskim podczas Festiwalu „Bridging Europe” w Pałacu Sztuk w Budapeszcie), Mozarteumorchester Salzburg, Rundfunk–Sinfonieorchester Berlin, Frankfurt Museums-gesellschaft, a także z orkiestrami symfonicznymi Sydney, Toronto, Seattle, Minnesoty, San Francisco, Dallas i Detroit oraz z New York Philharmonic, Chicago Symphony Orchestra i Los Angeles Philharmonic. W 2019 roku poprowadził również Cleveland Orchestra.

Propagator muzyki współczesnej, Andrzej Boreyko, w 2017 roku promował dzieła Victorii Borisovej–Ollas w ramach złożonego projektu koncertowo–nagraniowego z Royal Stockholm Philharmonic Orchestra.

W poprzednich latach Andrzej Boreyko pełnił funkcję dyrektora muzycznego takich zespołów, jak: Jenaer Philharmonie, Symphoniker Hamburg, Berner Sinfonieorchester, Düsseldorfer Symphoniker, Winnipeg Symphony Orchestra oraz Orchestre national de Belgique.

Orkiestra Filharmonii Narodowej

Pierwszy koncert w wykonaniu Filharmonii Warszawskiej odbył się 5 listopada 1901 roku w nowo wybudowanym gmachu. Orkiestrą dyrygował współzałożyciel Filharmonii, jej pierwszy dyrektor muzyczny i dyrygent Emil Młynarski, a jako solista wystąpił Ignacy Jan Paderewski.

Już przed I wojną światową i w okresie międzywojennym stała się głównym ośrodkiem życia muzycznego w Polsce oraz jedną z ważniejszych instytucji muzycznych w Europie.

W pierwszych latach po II wojnie światowej koncerty orkiestry odbywały się w teatrach i halach sportowych. 21 lutego 1955 roku w miejsce wcześniejszej siedziby zniszczonej nalotami niemieckimi otrzymała nowy gmach i status Filharmonii Narodowej. Pod kierownictwem Witolda Rowickiego odzyskała swój prestiż wiodącego zespołu symfonicznego w Polsce. W latach 1955–1958 funkcję dyrektora artystycznego sprawował Bohdan Wodiczko, by przekazać ją ponownie Rowickiemu. W 1977 roku stanowisko to objął Kazimierz Kord, a od stycznia 2002 do sierpnia 2013 roku dyrektorem naczelnym i artystycznym Filharmonii Narodowej był Antoni Wit. Od 1 września 2013 roku do września 2019 funkcję dyrektora artystycznego pełnił Jacek Kasprzyk. Od sezonu 2019/2020

funkcję tę objął Andrzej Boreyko. Dziś Orkiestra Filharmonii Narodowej cieszy się popularnością i uznaniem na całym świecie. Odbyła niemal 150 tourné na pięciu kontynentach, występowała w najważniejszych salach koncertowych świata. Regularnie towarzyszy finalistom Międzynarodowych Konkursów Pianistycznych im. Fryderyka Chopina w Warszawie oraz bierze udział w Festiwalu „Warszawska Jesień”, a także w prestiżowych zagranicznych festiwalach, m.in. BBC Proms w Londynie, „Praska Wiosna”, „La folle Journée” w Nantes, w Bilbao, Lizbonie, Tokio, Wiedniu, Berlinie, Bergen, Lucernie, Montreux, Moskwie, Brukseli, Florencji, Bordeaux i Atenach. Nagrywa dla Polskiego Radia i Telewizji, polskich i zagranicznych firm płytowych oraz na potrzeby filmu. Dokonania Orkiestry Filharmonii Narodowej były wielokrotnie nagradzane prestiżowymi nagrodami fonograficznymi, m.in. Grammy 2013 i 2017 oraz sześć innych nominacji do tej nagrody za nagrania dzieł oratoryjnych Krzysztofa Pendereckiego i Karola Szymanowskiego, Diapazon d’Or, ICMA, Gramophone, Record Geijutsu, Classical Internet Award, Cannes Classical Award, Fryderyki. Od 2016 roku Filharmonia Narodowa cyklicznie transmituje wybrane koncerty przez Internet.

Vondráček / Warsaw Philharmonic

Orchestra / Boreyko

27 November (Saturday) — 7.30 p.m.

Warsaw Philharmonic
Concert Hall
5 Jasna Street
(entrance from Sienkiewicza Street)

The concert crowning this year's edition of the Festival is a perfect summary of Romantic motifs present in the music of the 19th and 20th centuries. Edvard Grieg's *Piano Concerto in A minor*, Op. 16, is one of the most important works of Romanticism, while Giya Kancheli and Krzysztof Penderecki are composers whose works are often classified within trends referred to as New Romanticism. Giya Kancheli's *Morning Prayers* are an example of spirituality saved from the times of the USSR, while Penderecki's *Christmas Symphony* is not only an example of the most pronounced shift towards Romantic symphony in this composer's music, but also a product of the times immediately preceding the so-called carnival of Solidarity. Various, at times highly diverse, Romantic motifs, both spiritual and political, intertwine into one, perfectly showing the meanders of our Central European world.

Concert programme —

Krzysztof Penderecki
(1933–2020)

Symphony No. 2
'Christmas Symphony'
(1979–1980)

for symphony orchestra

intermission

Edvard Grieg
(1843–1907)

Piano Concerto
in A minor, Op. 16
(1868)

- I. Allegro molto moderato
- II. Adagio
- III. Allegro moderato molto
e marcato – Andante – Quasi
presto – Andante maestoso

The concert is co-organised by the Warsaw Philharmonic and the National Centre for Culture Poland

Giya Kancheli
(1935–2019)

Morning Prayers
(1990)

from the *Life without*
Christmas cycle
for chamber orchestra
and tape

Performers:

Lukáš Vondráček
piano

Warsaw Philharmonic
Orchestra

Andrey Boreyko
conductor

Lukáš Vondráček

Lukáš Vondráček

📷 Irene Kim

Piano. Following recent debuts with the Chicago, Pittsburgh and London symphony orchestras, Lukáš Vondráček has a season packed with highlights ahead of him. In 2021/2022, he will debut with the Los Angeles Philharmonic Orchestra at the Hollywood Bowl, and will return to renowned orchestras such as the Baltimore and Chicago symphony orchestras, both under

the baton of Marin Alsop. Elsewhere, Lukáš Vondráček will appear with the Orchestre National de Lille conducted by Lionel Bringuier, the Warsaw Philharmonic, as well as the Turku and Malmö symphony orchestras. Recital projects will take him to the Rudolf Firkusny Piano Festival at Prague's Rudolfinum and the Kissinger Summer Festival. He will take his residency with the Janáček Philharmonic into the next season and continue his recording cycle of all Rachmaninoff's piano concertos with the Prague Symphony Orchestra.

Over the last decade, Lukáš Vondráček has travelled the world working with orchestras such as the Philadelphia, Tasmanian and Sydney Symphony orchestras, the Tokyo Metropolitan Symphony Orchestra, the Frankfurt Symphony Radio Orchestra, Philharmonia Orchestra, the Antwerp Symphony Orchestra, the Oslo Philharmonic

and the Netherlands Philharmonic orchestra. Recitals have led him to Hamburg's Elbphilharmonie, the Flagey in Brussels, Leipzig's Gewandhaus, Wiener Konzerthaus, the Concertgebouw in Amsterdam and to renowned festivals such as the Menuhin Festival Gstaad, PianoEspoo in Finland, the Prague Spring Festival and Lille Piano Festival.

Lukáš Vondráček made his first public appearance at the age of four. He has achieved worldwide recognition by receiving many international awards, first and foremost the Grand Prix at the 2016 Concours Reine Elisabeth in Brussels, alongside first prizes at the Hilton Head and San Marino International Piano Competitions and the Unisa International Piano Competition in Pretoria, South Africa, as well as the Raymond E. Buck Jury Discretionary Award at the 2009 International Van Cliburn Piano Competition.

Andrey Boreyko

Andrey Boreyko

📷 DG Art Project

The 2021/2022 season is the third year of Andrey Boreyko's work as artistic director of the National Philharmonic in Warsaw. The conductor's commitments with the Warsaw Philharmonic Orchestra planned for this season include performances during the Eufonie Festival, the final concert and the concert of laureates of the 18th International Fryderyk Chopin Piano Competition in Warsaw, as well as part of the celebration of the 120th anniversary of the foundation of the Warsaw Philharmonic. The ensemble

conducted by Andrey Boreyko is also planning to tour Japan and the United States.

The current season is the eighth and last year of Andrey Boreyko as the music director of the Artis—Naples philharmonic orchestra, which, thanks to his inspiring leadership, has significantly raised its artistic level. The conductor ends his term of office without ceasing to explore the relationships between various art forms, creating interdisciplinary concert programmes.

The most significant events in previous years included: a concert tour with the State Symphony Orchestra of the Russian Federation (including Hamburg, Cologne, Frankfurt and Munich) and with Filarmonica della Scala (festivals in Ljubljana, Rheingau, Gstaad and Grafenegg). The artist has also performed as a guest with ensembles such as the Seoul Philharmonic Orchestra, Orquesta Sinfónica de Galicia, Orchestra Sinfonica Nazionale della Rai, Sinfonia Varsovia (together with

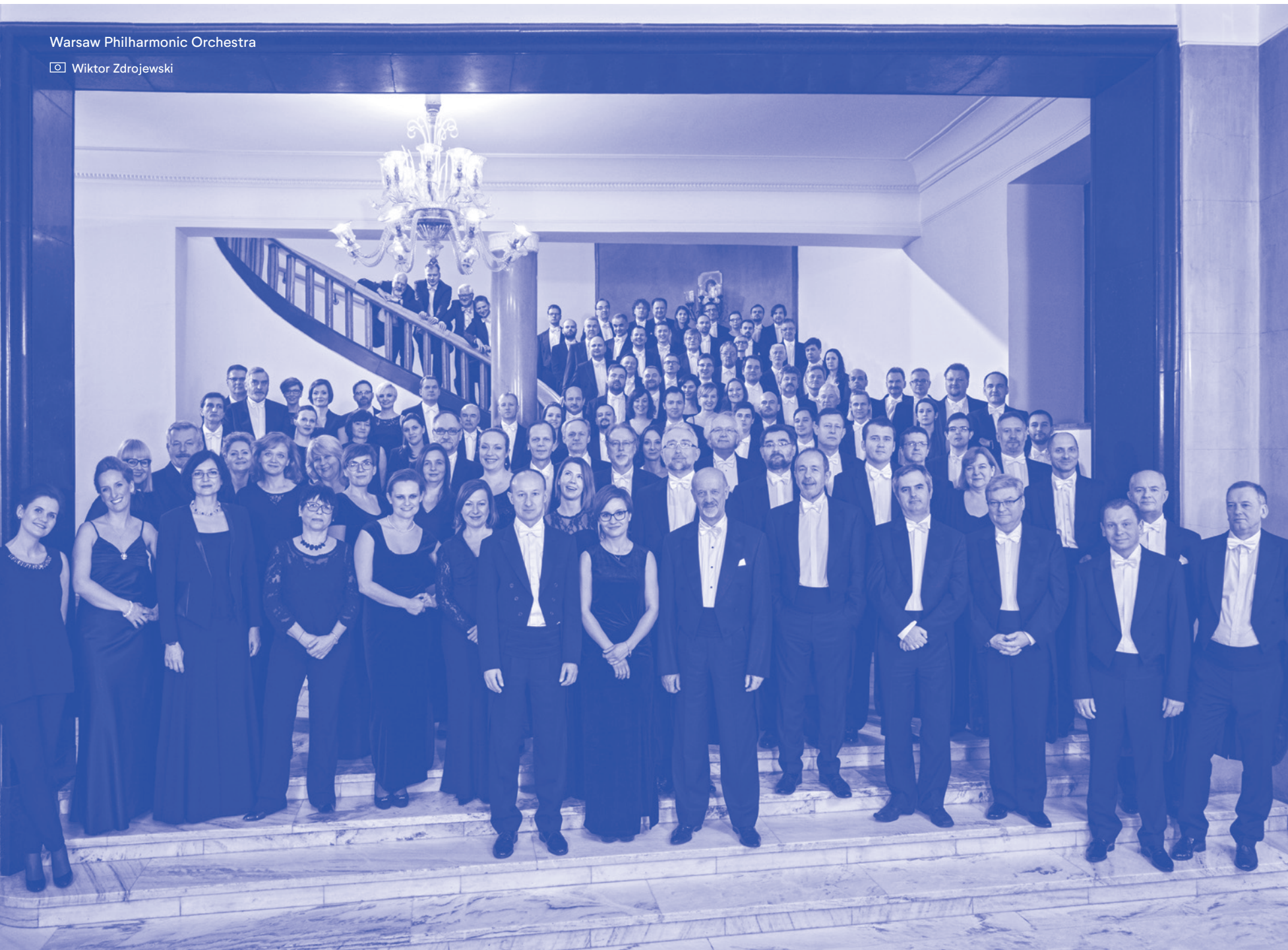
Piotr Anderszewski during the Bridging Europe Festival at the Palace of Arts in Budapest), Mozarteumorchester Salzburg, Rundfunk-Sinfonieorchester Berlin, Frankfurt Museums-gesellschaft, as well as with the Sydney, Toronto, Seattle, Minnesota, San Francisco, Dallas and Detroit symphony orchestras, and the New York Philharmonic, Chicago Symphony Orchestra and Los Angeles Philharmonic. In 2019, he also led the Cleveland Orchestra.

As an advocate of contemporary music, in 2017 Andrey Boreyko promoted the works of Victoria Borisova-Ollas as part of a complex concert and recording project with the Royal Stockholm Philharmonic Orchestra.

In previous years, Andrey Boreyko was the music director of such ensembles as Jenaer Philharmonie, Symphoniker Hamburg, Berner Sinfonieorchester, Düsseldorfer Symphoniker, Winnipeg Symphony Orchestra and Orchestre national de Belgique.

Warsaw Philharmonic Orchestra

Wiktor Zdrojewski

Warsaw Philharmonic Orchestra

Warsaw Philharmonic Orchestra gave its first concert on 5 November 1901 in the Philharmonic's newly built concert hall. The Orchestra was conducted by Emil Młynarski, co-founder, first music director and resident conductor of the Philharmonic, while the solo part was played by Ignacy Jan Paderewski.

Already before the First World War and in the interwar period, the Philharmonic became a key centre of musical life in Poland and one of Europe's major musical institutions.

In the early years after the Second World War, the orchestra's concerts were held in theatres and sport halls. On 21 February 1955, the Philharmonic moved to a new seat (which replaced the one destroyed by German air raids) and was granted the status of the National Philharmonic. Under its new director Witold Rowicki, it regained the reputation of Poland's leading symphony orchestra.

In 1955–1958, the position of Artistic Director was held by Bohdan Wodiczko, then again by Rowicki, and from 1977 – by Kazimierz Kord. Between January 2002 and August 2013, Antoni Wit was both the Philharmonic's Managing and Artistic Director. Since the 2013/2014 season the position of Artistic

Director of the Warsaw Philharmonic was held by Jacek Kaspszyk. In the 2019/2020 season, the post of Artistic Director was taken up by Andrey Boreyko.

Nowadays, the Warsaw Philharmonic Orchestra enjoys worldwide popularity and acclaim. It has made over 140 concert tours on five continents, appearing in all of the world's major concert halls. It also regularly performs during the International Fryderyk Chopin Piano Competitions in Warsaw and the 'Warsaw Autumn' International Festival of Contemporary Music, records for the Polish Radio and state television (TVP) as well as Polish and foreign record labels and film companies. The Orchestra has frequently been awarded prestigious record prizes, including the Grammy in 2013 (and six Grammy nominations) for their recordings of Penderecki's and Karol Szymanowski's large-scale vocal-instrumental works, Diapason d'Or, ICMA, Gramophone Award, Record Geijutsu, Classical Internet Award, Cannes Classical Award, and the Fryderyk Award of the Polish Phonographic Academy. In 2016, the Orchestra also launched regular on-line streaming of selected concerts.

1901

2021

120!

2021 / 2022
Sezon jubileuszowy
Jubilee Concert Season

Filharmonia Narodowa
Warsaw Philharmonic

Organizator / Organiser

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Zapraszamy
na III Międzynarodowy Festiwal Muzyki
Europy Środkowo-Wschodniej Eufonie

MECENAS KULTURY

How many Polish contemporary composers do you know?

Get to know Polish composers at mapofcomposers.pl

niepodległa

FINANCED BY THE MINISTRY OF CULTURE AND NATIONAL HERITAGE OF THE REPUBLIC OF POLAND AS PART OF THE MULTI-ANNUAL PROGRAMME NIEPODLEGŁA 2017-2022

65 **Warszawska Jesień**
Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej

16-24
września
2022

A large, stylized number '65' in a dark blue color, serving as a background for text. The '6' is on the left and the '5' is on the right.

Jeden z najstarszych
Jeden z najbardziej uczęszczanych
Jeden z najpilniej słuchanych
Zamówienia, prawykonania, premiery
Nurt główny, Mała Warszawska Jesień,
Warszawska Jesień Klubowo

Do usłyszenia, do zobaczenia!

One of the oldest
One of the most frequented
One of the most listened to
Commissions, first performances, premieres
Mainstream, Little Warsaw Autumn,
Warsaw Autumn Hits the Club

Speak soon, see you again!

16-24
September
2022

65 **Warsaw Autumn**
International Festival of Contemporary Music

Mecenas / Patronage:

partnerzy / Partners:

Organizatorzy / Organisers:

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego**

Patronat medialny / Media patronage:

Festiwal jest członkiem IFEA / Festival is a member of the IFEA:

Bilety:

Organizacja festiwalu:

Narodowe Centrum Kultury

Dyrektor – dr hab. Rafał Wiśniewski, prof. ucz.

Produkcja:

Elżbieta Baron – p.o. Kierownika Działu Projektów Kulturalnych

Jakub Kruczała – p.o. Kierownika Działu Projektów Kulturalnych

Karolina Gonta – p.o. Zastępcy Kierownika Działu Projektów Kulturalnych

Aleksandra Jagiełło-Skupińska – Koordynator projektu

Sylwia Błażej

Marek Horodniczy

Martyna Matwiejuk

Michał Ochab

Natalia Ryba

Maria Wasilewska

Katarzyna Zielezińska

Promocja:

Marzena Strąk – Zastępca Dyrektora NCK ds. Komunikacji i Badań

Jan Żółtowski – Kierownik Działu Komunikacji i Promocji

Monika Piórecka – Zastępca Kierownika Działu Komunikacji i Promocji

Daniel Zgaga – Zastępca Kierownika Działu Komunikacji i Promocji

Gabriela Będkowska

Joanna Haberek

Monika Kopcik

Marcel Kuśmierczyk

Karolina Podmokły

Aleksandra Pogorzelska

Joanna Rafał

Maciej Rembacz

Mikołaj Włodaków

Biuro Prasowe:

Joanna Banczerowska – rzecznik

Iwona Hope

Joanna Solska – Główna Księgowa NCK

r. pr. Marlena Chłopik – Kierownik Działu Prawnego NCK

Dorota Wysocka – Kierownik Działu Zamówień Publicznych NCK

Klaudiusz Dutkiewicz – Kierownik Działu Administracyjnego NCK

Prawykonanie utworu Pawła Szymańskiego „*It’s fine, isn’t it?*” (2020) na flet i orkiestrę.

Utwór dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

pochodzących z Funduszu Promocji Kultury w ramach programu „Zamówienia kompozytorskie”,

realizowanego przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca. Partnerem prawykonania jest

Stowarzyszenie Autorów ZAiKS.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Narodowy
Instytut
Muzyki
i Tańca

zaiks
sprzyjamy wyobraźni

W książce wykorzystano zdjęcia z zasobów Wikimedia Commons:

Ferenc Liszt – źródło: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:FLiszt.jpg?uselang=pl>

Zoltán Kodály – źródło: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Zolt%C3%A1n_Kod%C3%A1ly_\(1882%E2%80%931967\)_by_Ernst_Hoenisch_\(~1930\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Zolt%C3%A1n_Kod%C3%A1ly_(1882%E2%80%931967)_by_Ernst_Hoenisch_(~1930).jpg)

Modest Musorgski – źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Modest_Musorgskiy_1876.jpg

Mykoła Łysenko – źródło: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Микола_Лисенко_\(1861\).jpg?uselang](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Микола_Лисенко_(1861).jpg?uselang)

Gustav Mahler – źródło: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gustav_Mahler_by_Dupont_\(1909\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gustav_Mahler_by_Dupont_(1909).jpg)

Jean Sibelius – źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jean_Sibelius,_1913.jpg

George Enescu – źródło: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:George_Enescu_\(1\).jpg?uselang](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:George_Enescu_(1).jpg?uselang)

Franz Schubert – źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Franz_Schubert.jpg

Béla Bartók – źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:B%C3%A9la_Bart%C3%B3k_WDL11594.png

Antonín Dvořák – źródło: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dvorak.jpg>

Edvard Grieg – źródło: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:\(Edvard_Grieg_portrait\)_\(3470669354\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:(Edvard_Grieg_portrait)_(3470669354).jpg)

Portrety Stanisława Moniuszki, Ludomira Różyckiego, Juliusza Zarębskiego oraz Mieczysława Karłowicza pobrano z portalu Biblioteki Narodowej Polona.pl:

Ludomir Różycki – źródło: <https://polona.pl/item/rozycki-ludomir,NzQ3Njk5Njc/0/#info:metadata>

Juliusz Zarębski – źródło: <https://polona.pl/item/portret-juliusza-zarebskiego,NzExNzYxODA/0/#info:metadata>

Mieczysława Karłowicza – źródło: <https://polona.pl/item/karlowicz-mieczyslaw,NzUwODYyODY/0/#info:metadata>

Portret **Michała Rogowskiego** pochodzi z Narodowego Archiwum Cyfrowego: <https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/132635/cfcc8d77bfd4e0efdb06ecd2bd358df8/>

Organizatorzy zastrzegają sobie możliwość zmian w programie.

Narodowe Centrum Kultury nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych w książce materiałów reklamowych. Nie stanowią one poglądów i opinii Narodowego Centrum Kultury.

Wydawnictwo:

Małgorzata Chrobak – Kierownik Wydawnictwa NCK
 Katarzyna Flera-Iwaniuk – Zastępca Kierownika Wydawnictwa NCK
 Redaktor prowadzący: Beata Misiewicz

Tłumaczenia:

Tomasz Zymer (str. 1, 3, 49, 47, 58–62, 74–75, 88–91, 93, 104, 130, 133–134, 162–166, 178, 216, 251);
 Biuro Kalinauskas (str. 8–12, 18–23, 40–45, 49, 72–73, 77, 88–89, 92, 102–103, 105, 116–117, 130–132,
 146–151, 192–193, 212–214, 222–223, 246–247, 249)

Redaktor merytoryczny: Izabela Zymer

Redaktor językowy (ang): Nicholas Ruttenbury

Redakcja i korekta (ang): Małgorzata Sobczak

Korekta: Katarzyna Rybczyńska

Redaktor techniczny: Maryla Broda

Koncepcja graficzna: Bękarty

Projekt graficzny okładki i wnętrza, skład: Marcin Szcześniak

Druk: Zapol Sobczyk Sp.J.

© Narodowe Centrum Kultury 2021

ISBN: 978-83-7982-439-7

Warszawa, 2021

ul. Płocka 13

01-231 Warszawa

sklep.nck.pl

nck.pl

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego**

Publikacja finansowana
ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

**NARODOWE
CENTRUM
KULTURY**

Narodowe Centrum Kultury
jest instytucją państwową działającą
na rzecz kultury w Polsce.

Festival Organisers:

National Centre for Culture Poland
 Director – Prof. Rafał Wiśniewski

Production Team:

Elżbieta Baron – Acting Head of Cultural Projects Department
 Jakub Kruczała – Acting Head of Cultural Projects Department
 Karolina Gonta – Acting Deputy Head of Cultural Projects Department
 Aleksandra Jagiełło-Skupińska – Project Co-ordinator
 Sylwia Błażej
 Marek Horodniczy
 Martyna Matwiejuk
 Michał Ochab
 Natalia Ryba
 Maria Wasilewska
 Katarzyna Zielezińska

Promotion Team:

Marzena Strąg – NCC Poland Deputy Director for Communications and Research Department
 Jan Żółtowski – NCC Poland Head of Communications and Promotion Department
 Daniel Zgaga – Deputy Head of Communications and Promotion Department
 Monika Piórecka – Deputy Head of Communications and Promotion Department
 Gabriela Będkowska
 Joanna Haberek
 Monika Kopcik
 Marcel Kuśmierczyk
 Karolina Podmokły
 Aleksandra Pogorzelska
 Joanna Rafał
 Maciej Rembacz
 Mikołaj Włodaków

Press Office:

Joanna Banczerowska – Media Spokesperson
 Iwona Hope

Joanna Solska – NCC Poland Chief Accountant
 Marlena Chłopik – NCC Poland Head of Law Department
 Dorota Wysocka – NCC Poland Head of Public Procurement Department
 Klaudiusz Dutkiewicz – NCC Poland Head of Administration Department

World premiere of Paweł Szymański *it's fine, isn't it?* (2020) for flute and orchestra
Co-financed by the Minister of Culture and National Heritage from the Culture Promotion Fund as part of the 'Composing Commissions' programme implemented by the National Institute of Music and Dance. The partner of the word premiere is the Society of Authors and Composers ZAiKS.

Ministry of
Culture
and National
Heritage of
the Republic
of Poland

National
Institute
of Music
and Dance

zaiks
sprzyjamy wyobraźni

The following images were obtained from Wikimedia Commons:

Ferenc Liszt – źródło: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:FLiszt.jpg?uselang=pl>

Zoltán Kodály – źródło: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Zolt%C3%A1n_Kod%C3%A1ly_\(1882%E2%80%931967\)_by_Ernst_Hoenisch_\(~1930\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Zolt%C3%A1n_Kod%C3%A1ly_(1882%E2%80%931967)_by_Ernst_Hoenisch_(~1930).jpg)

Modest Musorgski – źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Modest_Musorgskiy_1876.jpg

Mykoła Łysenko – źródło: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Микола_Лисенко_\(1861\).jpg?uselang=pl](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Микола_Лисенко_(1861).jpg?uselang=pl)

Gustav Mahler – źródło: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gustav_Mahler_by_Dupont_\(1909\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gustav_Mahler_by_Dupont_(1909).jpg)

Jean Sibelius – źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jean_Sibelius,_1913.jpg

George Enescu – źródło: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:George_Enescu_\(1\).jpg?uselang=pl](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:George_Enescu_(1).jpg?uselang=pl)

Franz Schubert – źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Franz_Schubert.jpg

Béla Bartók – źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:B%C3%A9la_Bart%C3%B3k_WDL11594.png

Antonín Dvořák – źródło: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dvorak.jpg>

Edvard Grieg – źródło: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:\(Edvard_Grieg_portrait\)_\(3470669354\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:(Edvard_Grieg_portrait)_(3470669354).jpg)

The images of Stanisław Moniuszko, Ludomir Różycki, Juliusz Zarębski, and Mieczysław Karłowicz were used by courtesy of the National Library of Poland and its website: *Polona.pl*:

Ludomir Różycki – źródło: <https://polona.pl/item/rozycki-ludomir,NzQ3Njk5Njc/0/#info:metadata>

Juliusz Zarębski – źródło: <https://polona.pl/item/portret-juliusza-zarebskiego,NzExNzYxODA/0/#info:metadata>

Mieczysława Karłowicza – źródło: <https://polona.pl/item/karlowicz-mieczyslaw,NzUwODYyODY/0/#info:metadata>

The image of **Michał Rogowski** was obtained from the National Digital Archives:
<https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/132635/cfcc8d77bfd4e0efdb06ecd2bd358df8/>

The organisers reserve the right to modify the programme.

The National Centre for Culture Poland shall not be held liable for the content of the advertisements included in the Festival's programme book. This content does not reflect the views and opinions of the National Centre for Culture Poland.

Publishing Team:
Małgorzata Chrobak – NCC Poland Publishing House Head of Department
Katarzyna Flera-Iwaniuk – NCC Poland Publishing House Deputy Head of Department
Project editor: Beata Misiewicz

Translations:

Tomasz Zymer (pp. 1, 3, 49, 47, 58–62, 74–75, 88–91, 93, 104, 130, 133–134, 162–166, 178, 216, 251)
Biuro Kalinauskas (pp. 8–12, 18–23, 40–45, 49, 72–73, 77, 88–89, 92, 102–103, 105, 116–117, 130–132, 146–151, 192–193, 212–214, 222–223, 246–247, 249)

Content editor: Izabela Zymer

Editor of the English version: Nicholas Ruttenbury

Edition and proofreading of the English version: Małgorzata Sobczak

Technical editor: Maryla Broda

Graphic concept: Bękarty

Cover design, programme book page design and desktop editing: Marcin Szcześniak

Printed by: Zapol Sobczyk Sp.J.

© National Centre for Culture Poland 2021

ISBN: 978–83–7982–439–7

Warsaw, 2021

13 Płocka Street
01–231 Warsaw, Poland
sklep.nck.pl
nck.pl

Ministry of
Culture
and National
Heritage of
the Republic
of Poland

This publication has been financed
by the Minister of Culture
and National Heritage

NATIONAL
CENTRE FOR
CULTURE
POLAND

The National Centre for Culture Poland
is a state institution that promotes
and supports culture in Poland.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY